

— Photo by Matthews Studio

MILDRED ERJAVEC PUCEL

Charter member of the Joliet Championship Cadets; Its first lieutenant for eight consecutive years and present president. Vice-prefect of the parish sodality for the past two years.

The Dawn OFFICIAL
PUBLICATION
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

Organized December 19, 1926 in Chicago, Ill.
Incorporated December 14, 1927 in the State of Illinois

SLOVENSKA ŽEN. ZVEZA V AMERIKI

Ustanovljena 19. dec. 1926 v Chicagi, Illinois
Inkorporirana 14. dec. 1927 v državi Illinois

MEMBER OF:

National Council of Catholic Women
The Catholic Association for International Peace
Women's Action for Victory and Lasting Peace
Common Council for American Unity

Spiritual Advisor — Rev. Matthew F. Kebe ..... 223 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Founder-Honorary President — Marie Prisland . 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
President — Albina Novak ..... 2073 Broadview Rd., Cleveland 9, Ohio
1. Vice-President — Josephine Livek ..... 331 Elm Street, Oglesby, Illinois
2. Vice-President — Mary Tomsic ..... Box 202, Strabane, Penna.
3. Vice-President — Anna Pachak ..... 2009 Oakland St., Pueblo, Colorado
4. Vice-President — Mary Golik ..... 3016 Gantenbein Street, Portland, Oregon
5. Vice-President — Mary Urbas ..... 15312 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio
6. Vice-President — Barbara Rosandich ..... 846 E. Chapman St., Ely, Minnesota
Secretary — Josephine Erjavec ..... 527 North Chicago Street, Joliet, Illinois
Treasurer — Josephine Muster ..... 714 Raub Street, Joliet, Illinois

AUDITING COMMITTEE:

President — Mary Lenich ..... 609 Jones Street, Eveleth, Minnesota
Auditor Josephine Zeleznikar ..... 2045 W. 23rd Street, Chicago, Illinois
Auditor — Ella Starin ..... 17814 Dilleywood Road, Cleveland 19, Ohio

ADVISORY COMMITTEE:

President — Frances Susel ..... 15900 Holmes Avenue, Cleveland 10, Ohio
Helen Corel ..... 67 Scholes Street, Brooklyn, New York
Rose Racher ..... 2205 Burton St., Warren, Ohio

YOUTH AND RECREATION COMMITTEE:

Josephine Sumic ..... 81 No. Chicago Street, Joliet, Illinois
Evelyn Krizay ..... 83—29th Street, Barberton, Ohio
Mary Theodore ..... 2529—4th Avenue, Hibbing, Minnesota
Zora Yurkus ..... 9610 Avenue L, So. Chicago 17, Illinois
Mary J. Habjan ..... Universal, Pennsylvania
MANAGING EDITOR — Albina Novak ..... 2073 Broadview Rd., Cleveland 9, Ohio

ZARJA — THE DAWN

URADNO GLASILO SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI
OFFICIAL PUBLICATION OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

PUBLISHED MONTHLY — IZHAJA VSAK MESEC

Annual Subscription \$2.00 — Naročnina \$2.00 letno
For SWUA members \$1.20 annually — Za članice \$1.20 letno

Publisher, "Zarja", 1637 Allport St., Chicago 8, Ill.

Managing Editor
Albina Novak

Editorial Office:

2073 Broadview Rd., Cleveland 9, Ohio
Telephone Shadyside 3232

"Entered as second class matter November 13, 1946, at the post office
at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912."

All communications for publication must be in the hands of the Editor by the tenth of the month for the next issue and must be indorsed by the writer. If typewritten use double-space and if hand written use ink. Write plainly, especially names, and on one side of paper only.

Vsi dopisi morajo biti v rokah urednice do 10. v mesecu za prihodnjo izdajo in podpisani po pisateljici. Pišite s črnilom in samo na eno stran papirja. Pri imenih pasite da so razlučno pisana.

LETÖ XXI—ŠT. 11

NOVEMBER, 1949

VOL. XXI—NO. 11

Nekaj iskrenih besed vsem članicam SŽZ!

Drage odbornice in sestre:

A november in december čaka na nas uspeh tekoče KAMPANJE, ki je posvečena posebno naši MLADINI. Ker je asesment v mladinskem oddelku samo deset centov na mesec za sto dollarjev smrtnine, zato ni vzroka, kar se tiče denarja, zakaj bi ne bile članice vse naše deklice.

Pristopnina je popolnoma prosta in vsaka tajnica vam bo z veseljem izpolnila pristopno listino. Zdravniške preiskave ne zahtevamo, ampak zadostuje samo vaša častna beseda, da je prosilka zdrava. Za svoj trud, so vam pa na razpolago krasne nagrade. Berite na strani 338 in boste videle natančno, kaj se dobi, če vpisete tri ali več novih članic. Lepo bo, zares lepo od vas, drage moje, če boste se zavedale važnost uspeha te kampanje in pridobile vsaka vsaj eno novo članico, če ne morete dobiti več kot eno. Vsaka pomoč bo hvaležno sprejeta. Ne dovolite, da bi nazadovale. Lep napredek v članstvu je v veliko korist vsaki posamezni članici! Zato bodimo oprezne in vzajemne ter delujmo v slogi in skupnosti! Potem bomo lahko z mirno vestjo in ponosom rekle, da smo storile nekaj za povzdigo naroda. To naj bo vaš cilj vselej in povsod, če hočemo storiti dobro sebi in drugim. V nadi, da boste upoštovale te iskrene vrstice.

Vas prisrčno pozdravljam,

Albina Novak, predsednica

Pred mojo kajžico

Lahno

Mešani zbor

Koroška

1. Pred mojo kaj-jo stoji klo-pi-ca, kjer sem

2. Na klopi ra-da sva pose-de-la, ljubko

fant-ic se i-grou, kopi-ca kačkou je bla i-

se pomenkva-la pri tem go-lobika o-pazo-

gra-čka, srečno sem se tam i-mou. Ho-li-

va-la, kstan na strehi kljunika-la.

je, holi-je,

holi-je,

holije, holi-

ho-li-je, ho-li-je,

je,

holi-je,

holi-je, rit.

je,

holi-je,

holi-je, rit.

ho-li-je,

Marie Prisland:

OH, TA SVET...

NA tem svetu ni človeka, ki bi bil stoprocentno popolen. Vsi imamo svoje pomanjklivosti in vsak človek ima kako slabost. Nihče pa nima samo dobrih lastnosti in nihče samo slabih. Zato se tudi nihče ne more šteti med nedosegljive zvezde učenosti in popolnosti, pa tudi noben normalen človek ni popolen glupec. Ker ima vsak človek drugačne življenske izkušnje in živi v drugačnih okoliščinah, tudi vsak motri življenje okrog sebe nekoliko drugače.

Priporočljivo toraj je, da smo iz gorinavedenih vzrokov, bolj radodarni z dobro in lepo ter povhvalno besedo kot s kritiko. Poštena kritika je seveda vedno na mestu, ker je naš najboljši učitelj. Srečen je tisti človek, ki ima koga, ki ga s pošteno kritiko vzgaja ter mu z lepo in priznanišljivo besedo nudi oporo na poti v pravo smer. Iz take kritike in takega razmernja nastane priateljstvo in medsebojno špoštovanje, ki je za srečo slehernega človeka neobhodno potrebno. Na zelo šibkih nogah pa stoji kritika izrečena iz samoljubja, nevoščljivosti ali zoglj žlehtnobe. Takšna kritika nas ne povzdigne v očeh tistih, ki nas poslušajo, pač pa večkrat izpodkoplje naš lasten ugled.

Vsako dobro delo pomaga k sreči in zadovoljnosti našega življenja. Kdor dobro in pošteno misli, koristi sebi in drugim. Pošten in iskren človek se ne bo veselil le lastnih uspehov, ampak bo z veseljem pozdravil tudi uspehe svojega bližnjega. Kdor se boji, da bi uspehi koga druga gega zatemnili veličino njegovega slovesa, mora biti o vrednosti svojega dela pač zelo v dvomu.

Večina ljudi na tem svetu je v srcu dobra in poštena. Napake, ki jih delajo, ne izhajajo iz kake zlobe, ampak največkrat iz naglice, nepremišljenosti in nepoučenosti. Imejmo zanje dobro besedo! Vpoštevajmo njih položaj in okoliščine in sodimo jih strpljivo in širokosrčno. Nikdar pa ne bodimo skope s pohvalo in priznanjem, kadar gre za naše vestne in delavnne glavne in podružnične uradnice in članice. Par lepih besed in nekoliko priznanja jih bo bodrilo in navdušilo za nadaljno delo, ki ga tako požrtvalno vrše iz ljubezni do svojega naroda in Zvezze.

Pred kratkim sem iz stare domovine prejela dvoje prošenj, namenjenim našim materam v splošnem. Objavljam jih na kratko:

"Sem babica za Sela — Hinje — Ratje in Lipje. Stara sem 56 let in že teško hodim po hribih, a ker imam poklic, rada grem. Srce me pa večkrat boli, ko nimam novorjenčka v kaj zaviti. Prosim vse slovenske matere v Ameriki, da bi mi poslale otročje obleke in dudk (cuceljnov) ter en topomer."

Antonija Pestotnik, babica
Vrh, št. 1, pošta Ratje—Hinje,
Slovenija, Jugoslavija

Druga prošnja: "Dve babici, katerim tudi jaz pomagam, me že dalj časa prosita, naj v njih imenu pišem v Ameriko ter lepo prosim tamošnje slovenske dobrosrčne matere, da bi nam blagovolile poslati otročjih oblek in čeveljčkov. Posebno priporočamo novorjenčke, ker nimamo zanje ne plenic, ne srajček in ne odejic. Pa za "cuceljne" prosimo. Saharin je pri otrocih, ki imajo črevesni katar, pravo zdravilo. Prosimo toraj tudi za saharin."

Pepca Petrin,
Rečica ob Savinji, št. 75,
Slovenija, Jugoslavija.

Gornjim prošnjam se pridruži tudi ta kolona. Apeliram na vse naše matere, ki imajo stvari, ki so njih otrokom odrastle, da jih zapokajo in odpošljejo na goriomenjena

naslova. S hvaležnostjo bo vse sprejeto, ve boste pa imete prijetno zavest, da ste storile dobro in človekoljubno delo. — Sporočite mi, prosim, ko boste paket odposlale.

Claud Morris, urednik lista The Daily Mirror, ki izhaja v Londonu, je mnenja, da bi Angleži morali vrniti pakete, ki jih iz Amerike prejemajo, ker jih Amerikanci sami bolj potrebujejo kot Angleži. V Ameriki da je tudi 6 milijonov ljudi, ki živijo v slumih in tako slabih kočah, da bi oni niti farmarskega praseta vanje ne postavil. — Šika se Ameriki! Denar, s katerim zaklada Anglijo, bi naj porabila za izboljšanje svoje lastne dežele, pa bi ji ne bilo treba poslušati govezdanja nehvaležnih Angležev, katerim meče millijarde našega denarja.

V Bordeaux univerzi se je zbral 70 slavnih francoskih zdravnikov, da se pogovorijo in ugotovijo, kakšen učinek ima vino na človeški ustroj. Dr. R. J. Weissenbach je izjavil in ostali so mu pritrdili, da je vino za človeško telo zelo koristna piča, ker v organizem prinese več vrst mineralnih sestavin, ki dobro vplivajo na človeške organe, posebno tek, izpodbujujo obtok krvi ter pripomorejo k boljši prebavi. V vinu je tudi veliko vitaminov, ker je grozdje izpostavljeno sončnim žarkom vso poletje. Vino blagodejno vpliva na človeško razpoloženje ter povzroči dobro voljo. . . .

Goriomenjeni zdravniki so tudi določili pravilne porcije vina. Profesjonalec lahko spije en pajnt vina na dan, tovarniški delavec ga sme ukniti en kvart, tisti, ki so z delom v prosti naravi zaposleni, si ga pa lahko privoščijo kvart in pol. Vsi zdravniki so bili mnenja, da vsaka alkoholna piča pred jedjo, tudi vino, učinkuje na organe kot strup. Piti med jedjo je toraj zdravo; pred jedjo pa ne zdravo.

Naš rojak visoko cenijo dobro vinsko kapljico, to se pravi, pristen domač pridelek, ki je vse kaj drugega kot vino, ki ga dobimo po trgovinah v steklenicah. Marsik naš rojak je bil to jesen zaposlen s stiskanjem žlahtne kapljice in morda mu je pri tem delu šinila v glavo znana pesmica:

Stiskalnica poka,
da grozdje se joka
in sladke solzice
kapljajo v kadi.

Mlad fant se je poročil z mladenko perzijske narodnosti. Poročne obrede je opravil perzijski svečenik, ki jima je za poročno darilo poklonil malo stekleničico z neko svetlo tekočino, rekoč: "Hranita to steklenico! Tekočina v njej je magična! Dokler bosta drug drugemu zvesta, bo tekočina čista kot je zdaj; če bi pa kateri izmed vaju postal nezvest, se bo tekočina takoj spremenila ter postala temna kot črnilo." Poročenca sta steklenico vzela ter jo pozneje postavila na polico v sprememni sobi. Mož sicer ni verjal magični moči steklenice. Žena pa je bila lahkoverne nравi, kot so po večini vsi Perzijci, zato je bila trdno prepričana, da je tekočina v steklenici res svedok zakonske zvestobe.

Čez par tednov pravi mlada žena, da mora odpotovati za nekaj dni. Mož je v ženini odsotnosti porabil priliko, da povabi svoje prijatelje na obisk. Eden izmed prijateljev opazi steklenico na polici ter zvedavo vpraša, kaj vsebuje. Mladi mož veselo ppoveduje o čudežni tekočini, ki je svetla, dokler sta zakonca drug drugemu zvesta in postane črna, če bi eden zvestobo prelomil. Ko je mož nato odšel v kuhinjo, da pripravi nekaj zakuske za svoje prijatelje, so ti iz steklenice izlili tekočino ter jo napolnili s črnilom. Vsem je bil ta postopek v veliko zabavo.

Mladi mož je imel najboljši namen črnilo iz steklenice izliti ter jo nadomestiti s čisto vodo, da ne bi žena, prišedši domov, mislila, da ji je bil med njenom odsotnostjo nezvest, pa je v veselem prijateljskem krogu na to čisto pozabil. Ko se drugo jutro zbudi, se nenadoma spomni kaj ima za storiti, hitro vstane, da bo to reč takoj opravil. Ko

Rev. M. Kebe, naš duhovni svetovalec, je za to izdajo napisal lep članek o ZAKONU v angleščini, ki je priobčen na strani 338.

pride v kuhinjo, da bi dobil sveže vode, in jo djal v steklenico, v veliko začudenje zagleda svojo ženo, ki se je že vrnila ter je pripravljala zajtrk. Žena ga zelo prisrčno pozdravi ga nežno objame in poljubi ter mu hiti zatrjevati, kako ji je bilo dolg čas po njem. Mož se s skrbjo ozre na stekleničico na polici ter obstane kot ukovan. Tekočina v steklenici ni bila več temna, pač pa svetla in čista kot prvi dan . . . Kako je do tega prišlo, pa pogruntajte sami!

Lenčka: "Kako ti dosežeš, da prihaja tvoj mož vedno ob pravem času domov?"

Micka: "Kadar je prišel moj mož pozno domov sem vselej zaklicala: 'Ali si ti Jože?'"

Lenčka: "Kako bi to pomagalo?"

Micka: "Pomagalo je prav zelo! Mojemu možu je namreč France ime."

Ženski svet

KONGRESNICA HELEN DOUGLAS KANDIDIRA V SENAT

HELEN Gahagan Douglas, demokratska kongresnica iz Kalifornije je naznaniла svojo kandidaturo v senat. Sedanji senator Sheridan Doney še ni povedal, če name-rava tudi on kompetirati za to službo ali ne. On služi že drugi termin in ni rečeno, da ne bi še v tretje stopil med svoje volilce.

Kongresnica Douglas je stara 48 let in zastopa Los Angeles okraj. Ženska je tako delavna in simpatična ter priljubljena med ljudstvom. Če ne bo prehude kompeticije, se ji zna posrečiti, da bo ona prišla v senat kar bi ji vsi, ki jo bolje poznajo, iz sreca privoščili.

DELEGATKE PRI GENERALNI SKUPŠČINI U. N.

Zveza Narodov je septembra meseca zopet začela poslovati in med delegatkami so sledče gospe: Ulla Lindstrom iz Švedske, Sucheta Kirpalani iz Indije, Barbara Castle iz Anglije, Cairine R. Wilson iz Kanade in Eleanor Roosevelt.

GOVOR O VOJNI SAMO ŠKODUJE

Kongresnica Frances R. Bolton iz Ohio, se je vrnila z obiska po zapadni Evropi. Na svojem potovanju je srečala mnogo ljudi iz vseh mogočih krogov in slojev in različnih narodnosti pa je od vseh zvedela enako pritožbo in ta je, da v Ameriki preveč radi govorimo o vojni. To je pa nevarno za mir. Čim več je govorjenja med ljudstvom, tem večja nevarnost je, da se bližamo vojni. To filozofijo imajo Evropejci in ker so bili že tolkokrat vrženi v vojni konflikt, morajo že vedeti kaj in kako. Mrs. Bolton se zdi tako naziranje pravilno. Pustimo pogovore o vojni in rajši mislimo kako bi ohranili mir za ves svet. Seveda, potrebno pa je, da je zapadna Evropa in tudi Amerika dobro pripravljena, da je ne bo sovražnik našel nepripravljen. Če bi prišlo do take katastrofe, bo nevarnost manjša in zmaga hitrejša, ako so narodi skupno dobro pripravljeni za vse eventualnosti. Možnost obstaja, da se nepričakovano oglasi sovražnik in če nas najde dobro pripravljen, bo imel dovolj opravka in dvomljiv uspeh za izpeljavo svojih načrtov.

TAJNIK ZVEZE NARODOV ODLIKOVAN

Ameriški odsek Zveze je priredil častni večer svojemu glavnemu tajniku Trygve Lie-u. Tajnik je bil vidno ginjen nad toliko pohvalo, ki so jo razni govorniki izražali častnemu gostu tega večera. Zahvalil se je vsem za izkazano naklonjenost ter je povdarił, da gre pohvala v prvi tistim, ki so omogočili, da je Zveza Narodov oživila in tistim, ki so vsa ta štiri leta pomagali njemu, da je šlo delo v teh težkih časih, lažje izpod rok. Ameriki je dal priznanje za njeno taktnost, ki ni nikdar ovirala dela pri tajništvu in je vedno gledala, da je tam ostal mednarodni karakter.

Sedanji predsednik U. N., brigadni general Carlos Romulo, se je malo pošalil ter povedal, da je že večkrat slišal, ko so tajnika klicali Mr. United Nations. On je res tako vdan in vnet za to organizacijo, kakor more biti člo-

vek za svojo domovino. V vseh resnih sporih med različnimi temperamenti je bilo treba modrega in zanesljivega vodstva dokler ni bil dosežen sporazum za kooperacijo med njimi. Preko vseh napadov in groženj, je tajnik Lie obdržal hladno kri in z veliko diplomacijo pripravil nasprotike do sprave. Program večera je bil tiskan z tako pomembno sliko na platnicah. Drevo je predstavljalo organizacijo U. N. Na listju vej pa so bile tiskane razne akcije posameznih skupin, ki jih obsegata organizacija. Tajnika Lie-ja so narisali kot kmeta v overolsih ali delovnih hlačah. S cevjo v rokah je polival psa in mačko, ki nista preveč prijazno gledala drug drugega. Z vodo je tajnik polival ta sovražni element, kakor se je že faktično zgodilo tekom raznih debat, ki jih je bilo treba mirnim potom diplomacije obojestransko rešiti. Res simbolična sličica. Tekom večera je bila tajniku izročena pisana izjava (scroll) v okviru, ki je odličnega gosta zelo razveselila. Mr. Trygve Lie je s svojim pogumnim vodstvom, odličnim delom in vdanostjo pokazal, da je svetovni mir mogoč potom Zvezze Narodov. V težkih časih svetovnih intrig in problemov je Zveza tista moč, ki varje narode pred ponovnim vojnimi požarom. Dokler bo obstajala Zveza, bo vedno upanje na mirovno rešitev, kakor hitro pa nastane razkol, bodo grde človeške strasti vničile vse, kar je bilo plemenitega in dobrega za splošno korist sveta. Srčna želja vsakega posameznika je gotovo ta, da bi do tega nikdar ne prišlo ampak, da bi se prijateljstvo med narodi še bolj utrdilo in uveljavilo. Priznanje in čast tistim ljudem, ki delajo in žrtvujejo za doseglo miru v okviru največje organizacije Združenih Narodov. Glavnik tajnik Trygve Lie ima tako težak in odgovoren posel in dokler bo tak človek v uradu, se narodi lahko zanesajo, da se jim ne bo delala krivica v enem ali drugem oziru.

ZADEVA ILSE KOCH ŠE NI KONČANA

Zloglasna Ilse Koch, žena krutega nadzornika v taborišču Buchenwald, je bila od ameriške sodnije pomiloščena na štiri leta zapora. Ta novica je povzročila dosti srda in nevolje posebno še med tistimi, ki so bili žrtve tega zverinskega komandanta in njegove žene Ilse. Ljudje, ki so bili v Buchenwaldu več let in so imeli neovrgljive dokaze o veliki krividi Ilse Koch, so se spraševali, kako je sploh mogoče izkazati trohico milosti taki hudobni ženski kakor je bila ta Nemka, ko je imela moč v svojih rokah. Fakt je, da njena kazen poteka letos ampak to še ne pomeni njene svobode. Med tisočerimi mučenci, jetniki, je bilo tudi nekaj takih Nemcev, ki niso trobil na Hitlerjev rog in so prišli v nemilost in zato v Buchenwald. Tudi z njimi se ni postopalo preveč obzirno in za vse surovosti, katere jim je izkazovala gospa Koch, bo sedaj morala dati odgovor pred nemško sodnijo. Ali bo ta tudi tako popustljiva, kakor so bili Amerikanci, ali bo dobila račun, kakoršnega si je v resnici zaslужila? Sedaj se ne gre za to, kakor je Ilse postopala s tujimi jetniki, ampak z domačini, z Nemci, ki niso držali z naciji. Še tako težka kazen ne bo več priklicala številnih žrtev, ki so našle mir v nemški zemlji. Ne bo vrnila zdravja tistim, ki so kot živi mrliči zapustili to zloglasno taborišče in še danes trpe na posledicah krutosti in pomanjkanja. Ne želimo jih maščevanja ampak pravčno kazeni, da bo svarilo drugim, ki bi kedaj prišli v enak položaj.

BEGUNKA IZ PRAGE

Dan za dnem čitamo kaj vse se dogaja v slovanski državi na Češkem in Slovaškem in kako pridobiva komunizem moč in oblast nad narodom v tej tako demokratični državi. Demokracija njenega začetnika Masaryka in Beneša izginja in precej hitro zavzema vodilno mesto novi režim. Današnji češki voditelji so se udinjali Moskvi in kot plačilo imajo danes vodilne službe v svoji domovini. Teh ni narod izvolil ampak so se po svojih spletkah zrinili na oblast, katero drže za svako ceno. Vsled teh velikanskih sprememb je postal življenje za prejšnje patrijote nevzdržljivo in da si rešijo vsaj življenje, je marsikateri ubral pot čez mejo. Med beguncem, ki so sedaj tukaj v Ameriki je tudi gospa Ružena Pelantova, ki je že stara 63 let in bi bila gotovo rajši doma preživelha čas, ki ji je še odmerjem. Ta gospa je odlična in izobražena žena. Od leta 1945 pa do 1948 je bila Deputy-major v Pragi.

V februarju istega leta, pa so se ruski komunisti pobrali z domačimi, ki so do tedaj še prikrivali svojo pravo barvo. To bratstvo pa jim je dalo moč in začele so se take temeljite in vsestranske spremembe, da so tudi gospoj Pelantovi postale neznotne. Ona pravi, da ima rada Ruse v Rusiji, ne pa v Pragi. Rusi pa nje nemarajo v njenem lastnem kraju. To so res velikanska nasprotstva. Gospa se je upirala njihovim naukom in kontroli. V njeni domovini je vsa svoboda izginila in kaj jo čaka, je kmalu spoznala. Nad vse neprijetno je bilo tisto dnevno stikanje po njenem stanovanju. Sicer ni imela nikakih obtožilnih dokumentov, ampak kaj takega se ji lahko podtakne, njo pa pošlje v zapore Bog ve kam. Kakor so odpeljali mnoge druge odlične osebe, ista usoda bi lahko zadela tudi njo, ako bi kaj delj časa čakala. V takem razpoloženju ji res ni kazalo drugega kakor beg iz domovine v Ameriko, kjer se ljude še veselijo svobode in ne legajo spat s strahom, da jih bo noč pobrala v smrt ali pa kakšno kazensko taborišče. Ko je prestopila državno mejo in se je čutila varno, je najprej odpotovala v London. Tam je uredila vse formalnosti za odhod v Ameriko, deželo svobode in demokracije. Kakor se je gospa izjavila, nima še nobenih definitivnih načrtov. Hvaležna je Ameriki, ki ji je dala zavetje in rada bi to deželo, oziroma njen prebivalstvo, obvarovala pred rdečo nevarnostjo. To je epidemija, ki prinese svobodljubečim narodom trpljenje in žalost. Gospa Pelantova pozna komunistične intrige in se zaveda, da tudi v Ameriki podtalno deluje taka skupina, ki bi rada premenila naš red in uveljavila komunističen režim. Ljudstvo naj upošteva to svarilo izkušene begunke iz Prage, ki sama dolgo ni vrvjela, da bo njeni ljubljena Praga trpela pod komunistično poplavlo.

AGRARNA REFORMA V INDIJI

Združene Indijske province bodo začele razdeljevati zemljo od veleposestev na manjše kmetije. Razlaščenih bo dva milijona gospodarjev in zemljo bo prejelo enajst milijonov kmetovalcev. Prejšnji lastniki bodo prejemati odškodnino z letnimi davki, katere bodo morali novi kmetje oziroma lastniki plačevati potom governerja dotičnih provinc.

Koliko bo ta odškodnina znašala in kako bodo s tem prvotni lastniki zadovoljni, pa ni povedano. Vsak kmet bo dobil lastnisko pravico (sanad). Ta razglas je spravil mnogo revnih ljudi na pot do bližnjega urada, kjer bodo plačali določeni davek in zato prejeli "sanad" za določen kos zemelje.

Mogoče bodo tudi v Indiji prepevali, ko bodo zabijali količke in prestavljalci majnike, kakor se je dogajalo po naši lepi slovenski zemlji.

Angleški jezik bodo Indijci še držali petnajst let, potem bo pa izgubil svojo prednost kot državni uradni jezik.

VOLILNA PRAVICA V SIRIJI

Zenske v Siriji so dosegle dosti, ker letos jim je vlada dovolila, da gredo na volišče. Polnoletnost za vsako volilko je 18. leto. Vsaku dekle ali žena, ki bi se poslužila te pravice, mora prinesti šolsko spričevalo iz ljudske šole, kamor je pohajala.

RAZLIČNA POTA DVEH SESTER KITAJK

Madame Chiang, žena predsednika Narodne vlade na Kitajskem, se je že pred več meseci naselila v Ameriki, kjer ji ni niti hudega. Kakor se sodi, ima dovolj denarja, da kupuje ogromne komplekse zemljišč, ki se ji zdijo najvarnejše investicije za njene bogastvo. Kupčija v okolici San Francisco znaša okrog en milijon dolarjev, kar je dosti za begunko iz Kitajske, kjer vlada tako velika mizerija med veliko večino Kitajskih družin. Tudi njen mož Chiang je dobro preskrbljen z zlatom, le svoboden ni tako in tudi na varnem ni, kakor je njegova soproga, ki se je umaknila v Ameriko. Nevarnost zanj je ta, da ga znajo zabeti novi voditelji Ljudske republike, ki je bila nedavno proglašena. Novi komunistični predsednik je Mao Tse-Tung, ki je bil enoglasno izvoljen, kakor pravi sporočilo iz mesta Peiping-a. Nova vlada ima šest "vice-chairmen" od katerih so trije komunisti, trije pa ne. Med temi tremi, ki niso komunisti, je Madame Sun Yatsen, vdova ustavnitelja Kitajske republike. Ona je prava sestra gospe Chiangove ampak se loči kot noč in dan od nje v svojih

nazorih. Gospa Sun Yatsen ni tako navezana na materijelno bogastvo in živi v tako skromnih razmerah. Reveži jo smatrajo za svojo dobrotnico in med ljudstvom uživa velik ugled in spoštovanje kot žena, ki skuša pomagati kar največ mogoče. Ali bo ta plemenita žena mogla obstati med komunisti, ki sicer trdijo, da imajo čisto drugačen načrt za Kitajsko, kakor pa ga predpisuje ukaz iz Moskve. Velik preobrat se vrši med štiristo in pol milijoni Kitajcev, ki si po tolikih letih vojne želijo miru in kruha.

VOLILNA PRAVICA ŠE NI PRIZNANA ŽENAM SVETA

Ameriške ženske imamo volilno pravico ampak žene po raznih družih državah pa še vedno čakajo na njo. V Južni Ameriki je še devet držav tako nazadnjaških, da smejo na volišča le moški. Dežele, kjer ženske še niso enakopravne in ne smejo voliti, so: Afghanistan, Egipt, Etiopia, Grčija, Iran, Iraq, Lebanon, Saudi-Arabia, Švica, Syria, Transjordan in Yemen. Osem izmed teh držav spada v Zvezo Narodov in tako upamo, da bodo v taki družbi spoznali, da so tudi ženske vredne te civilne pravice volitev.

NIKEL JE PRIŠEL OB SVOJO VREDNOST

Nikel je izpodrinila desetica, katero se mora plačati na vseh podulicnih železnicah v New Yorku. Ta cenena vožnja je bila za New York velika reklama. Vsak meščan se je rad pobahal kako daleč se lahko pelje in to vse za en nikel ali pet centov. Sedaj je tej blaženosti konec in človek mora poiskati desetic, ako hoče kam. Najdaljša vožnja za pet centov je držala od 241 ceste pa do New Lots v Brooklynu. To je bilo ravno 26.78 milj daleč. Danes taka vožnja stane še enkrat toliko, pa kdo se more upirati? Vse gre gori in tako tudi ta idealna vožnja po pet centov. Tisti, ki se nikdar ne vozijo na delo in z dela, pač ne pojmijo kaj ta povisek na desetico pomeni za nadavnega človeka, ki se mora poslužiti te transportacije.

BELA KNJIGA O KITAJSKI

Bel papir ali Bela knjiga o Kitajski je povzročila precej nevolje med Kitajskimi državnimi. Nihče ni rad grajan in v tej knjigi je več graje kot hvale tistih, ki so in še delno držijo državne vajeti v rokah. Bela knjiga je report, obsegajoč 1054 strani, katere je uredil ambasador Philip J. Jessup. V tej knjigi so popisani vsi dogodki, pogajanja in pogodbe, ki so bile napravljene med Združenimi Državami in Kitajsko. V knjigi je tudi nekako svarilo komunistom, da naj dajo mir Kitajskim sosedom, ker to bi bilo zoper principe Združenih Narodov in kršenje svetovnega miru in varnosti.

Danes je velik del Kitajske v komunističnem objemu in kako dolgo se bodo držali nacionalisti v južnem delu dežele, je vprašanje bližnje bodočnosti. Amerika je veliko žrtvovala v blagu in denaru in razni generali in oficirji so bili nastavljeni kot vojni ekspertri Chiang Kaisheku v pomoč. Ta vladar je pokazal svojo pravo tedaj, ko je bila Amerika v prvih spopadih z Japonci. Tri tedne po strašni katastrofi v Pearl Harborju, se je Chiang oglasil z zahtevo, da naj mu Amerika da pol bilijona dolarjev, drugače pa ne bo več pomagal Zaveznikom. To posojilo, ali naj rajši rečemo darilo je Chiang res prejel. To je bila cena, kaširšno je zahteval Chiang, ki je zнал izrabiti našo neizmerljivo nesrečo v svojo korist. Istočasno mu je tudi Anglija ustregla s 400 milijoni dolarjev tako, da je bil dobro preskrbljen. To barantanje je natančno zabeleženo v Beli knjigi in ni čudo, da so tam vladni funkcionarji precej vznemirjeni. Kam so šli vsi ti milijone, bi človek rad vprašal. Chiang ni dal nobenemu nobenega pojasnila in z denarjem je razpolagal brez vsake ameriške kontrole. S prodajo zlatega bulijona so nekateri, posebno ožji sorodniki, napravili ogromne dobičke na črni borzi. Denar, ki je bil posojen v vojne svrhe, je bil porabljen za kopiranje privatnega premoženja gotovih oseb. Tudi Chiang, ki se je sedaj umaknil na otok Formozo, ni čisto suh. Pravijo da ima še tristo milijonov dolarjev. Vse ogromne podpore od strani Amerike niso mogle rešiti Kitajske. Komunisti so vzeli Shangay in Tientsin. Obe luki sedaj blokira Chiang, da ne more nobena ladja s svojim tovorom notri. Za trgovino je to hud udarec ampak ljudstvo je vseeno precej dobro prehranjeno, ker so železnice dobro urejene in dovažajo hrano iz Mandžurije.

HABAKUK

Reimmichlova povest podomačena
(Nadaljevanje in konec)

Potem je prišla tista velika pomoč, ki naju je rešila stiske. Pater Dominik naju je čisto premotil, da nama še na kraj pameti ni prišlo, da bi bil ti tisti veliki dobrotnik, ki si zaradi naju pomanjkanje trpel . . .”

Zaihtela je; ko se je zopet zbrala, je nadaljevala:

“Bog je bil res neskončno usmiljen. Ni naju zapustil, vedno tesneje naju je priklepal nase, kakor oče nesrečnega otroka. Pri njem sva našli tolažbo. Moja mati, ki prej ni Bog ve kaj marala za cerkev, je zdaj mnogo premollila in je lepo umrla. Saj si kaj čul o njeni smrti . . . Zdaj veš vse; nobene reči ti nisem prikrila, to mi lahko verjamem.”

“Da, da, uboga, ljuba Milka!” je dejal učitelj, ki ga je Milkina pripoved hudo pretresla. “Pa sem vedno mislil, da jaz mnogo trpim; zdaj šele vidim, da si ti stokrat več pretrpela.”

“Žena mora več trpeti kakor moški — to je delež njen na svetu.”

“Da! Če katera toliko pretrpi kakor ti, postane notranje lepa.”

“Ali res? . . . Ali zunanje pa človeka le zdela tako trpljenje. — Kajne, postarala sem se in postala grda? Kar povej!” je v strahu spraševala.

“Ne, ne, Milka,” jo je zavrnil prisrčno in ljubo, “notranja lepota ti odseva tudi na zunaj. Nočem te hvaliti niti dobrikati se ne, ali še nikoli nisi bila tako lepa kakor danes — nikoli, odkar se poznavam.”

“Habakuk, ti si lepši od mene. — Ko te danes gledam, te imam še rajši — ko bi te še rajši mogla imeti, kakor te že vedno imam.”

“Potem ti je prav, če te prej ko slej popeljem na svoj dom kot svojo ženko — kaj?”

“Čim prej, tem ljubše mi je.”

“Če ti je prav tako, tedaj lahko še danes greva h gospodu župniku, da se dava na oklice.”

“Vse mi je prav, kar rečeš. Toda bale nimam in sem revna kakor cerkvena miš.”

“Saj z menoj ni nič bolje in oprava, ki jo imam, je prav siromašna. Ali kruha bova že imela za vsak dan in, če bo tudi malo tesno, saj imava mnogo ljubezni in sreče v srcu. Bogu ostaneva zvesta, potem naju tudi on ne bo zapustil in nama bo pomagal.”

Z očmi sta se poljubila in si dala srečo.

XV.

Malo sitno je bilo, ko je bilo treba Habakukov krstni list.

Pisal je svoji rednici Cenci, da je brez njegove krvide prišlo na dan, kdo sta njegov oče in mati in da se po vsem tem ne čuti več vezanega in da se bo torej oženil. Obenem jo je prosil, naj zaupa vse, kar ve, gospodu župniku v Podkraju in naj ga prosi, da ohrani skrivnost zase.

Cenci mu na to ni odgovorila in tudi storila ni nič. Tako se je zgodilo, da jo je gospod župnik uradno povabil in jo zaprisegel; povedati je morala vse po resnicu, kako je bilo s Habakukom.

Ker se je Cenca tako držala, se je Habakukova ženitev nekoliko zavlekla. Ali zdaj, ko je bilo vse urejeno, je šlo tem hitreje.

Habakuku je obveljalo njegovo ime in, ker so ga kar dvakrat za trikrat oklicali, je bila v torek dne 19. junija v Tržiču poroka. Nobenih ceremonij ni bilo, poročal ju je sam gospod župnik in opravil poročno sveto mašo, ženin in nevesta pa sta bila pri svetem obhajilu.

V Robinovem hotelu sta pozajtrkovala, potem pa sta šla peš k Sv. Križu. Okoli poldne sta prispela tja. Dobro uro sta molila v ljubki cerkvici, ki je človeka navdajala z domačo pobožnostjo; v začetku sta molila na glas, potem še tiko vsak zase. Milka bi bila še ostala, ali Habakuk se je naklečal in je nazadnje tudi njo spravil iz cerkve.

Na Bistrici spodaj sta stopila k Dolinarju in sta južinala. Sama sta sedela v posebni sobi. Habakuk je bil spet star

Habakuk; vedra veselost ga je navdajala. Poredno se je smejal in se nežno sukal okoli svoje ženke; Milka pa je tiha in se je venomer smehljala predse. Ko jo je vprašal, kaj je tako tiha, mu je odvrnila:

“Ne morem do kraja premisliti, kako sem srečna. Vse se mi zdi kakor sanje in kar verjeti ne morem, da je res.”

Kar je priopotal voz po cesti sem gor in se ustavil pred gostilno.

Luka?

Seveda! Luka Drnik, podkrajski potovec.

Habakuk je bil Cenco in Luka s prijaznim pismom povabil na svojo poroko. Odgovorila mu je Cenca in ga prav roboto zavrnila. Tembolj je bil zdaj vesel, da je na ta svoj lepi dan srečal Luka.

Poklical je natakarico in ji dejal, naj podkrajskega potoveca povabi sem noter k njima, naj pa mu ne pove, kdo ga vabi.

Nekaj minut nato je že vstopil Luka. Obstal je med vратi kakor vkopan, zazidal je in nekaj časa strmel v Habakuka, potem pa še bolj v Milko, ki je v svetlomodri čedni poročni obleki ni takoj spoznal. Potem je zatobil:

“Kolomon sveti in vsi nebeški coprniki, ali si, Habakuk? . . . In tale gospodična tukajle . . . če mi oko prav nese, saj jo tudi poznam.”

“Ni gospodična; osem ur je že moja žena,” se je Habakuk zasmjal; “davi sva se vzela.”

“Sveta Biblij! . . . In tale gospodična — oha, gospa — je prav tista, ki sem jo — še ni dolgo tega — na voz vzel

“Da, da, je le tako,” se je Milka prijazno nasmejala; in potem spet izgubili. Ali je mogoče?”

“Bog vas živi, oče Luka! Saj vam smem tudi jaz reči: oče, kaj? — Za naju oba ste toliko storili, da ne vem, kdaj vam bom povrnila.”

“Tole kar Bogu pustiva . . . Zdajle naj bi pa na vajino srečo in zdravje pil, he? Ali zdaj vse želje ne pomagajo nič, ko sta že skočila v nesrečni jarem, ki vaju bo vse življenje tiščal.”

“Prav srečna bova vse življenje, če Bog da,” je dejal Habakuk; “ali v jarem ste naju spravili vi, prav vi in nihče drug. Bog vam povrni!”

“Bog mi ta greh odpusti! — Ali saj ni res. Tako nedolzen sem kakor Adam v raju, dokler je še sam bil.”

“O tem se bomo že še pomenili. Zdaj sedite, dejte in pijte!”

“Vina — nak! Alkohola ne maram. Ali malo žganja v tej vročini — to pa mi dobro de, da.”

Luka se je jedi pošteno lotil, popil je kozarček žganja na zdravje mladima, potem še drug kozarček in še tretjega — zaradi tako imenitnega praznika, je rekел. Vmes je poprašal:

“Kam pa gresta danes?”

“Z avtobusom se peljeva ob šestih do Črne in prideva še dovolj zgodaj k Sv. Juriju,” mu je odgovoril Habakuk.

“Kaj? Danes že domov?”

“Morava. Jutri moram spet v šolo. Tudi varen nisem noben dan, da ne pride nadzornik, ker ga letos še ni bilo.”

“Škoda! Rad bi bil vaju vzel na voz in v Tržič.”

“Da bi naju spet zgubili kakor mene,” ga je podražila Milka.

“Ti — ti, jezik hudi! Jaz te nisem zgubil, ali ti si me zgubila.”

“O meni pa ste ji vse mogoče reči zaupali, ki bi jih ne bili smeli,” ga je pokaral Habakuk napol za šalo, napol zares. “O mojih starših pa o denarju, ki sem ga pošiljal v Ljubljano na patra Dominika . . .”

“Meni si ga, ne da bi bila jaz kaj vedela, od koga je,” mu je segla Milka v besedo; “hvala Bogu, da ste mi vi, oče Luka, odprli oči, da sem zvedela, kdo je moj dobrotnik!”

Luka je kar ziral, medtem ko je Habakuk nadaljeval:

“Nato mi je Milka pisala, sešla sva se in se razgovorila — pa se je vse razjasnilo in danes sva mož in žena. Krivi pa ste vi — ali prav za prav: vam sva hvalo dolžna za to, da sva se spet našla.”

“Sveta Pomagalka, varuj nas hude ure!” je kriknil Luka, poskočil in se spet sesedel.

Habakuk in Milka sta se moralna zasmajati. Možicu pa so vsi tisti redki lasje, ki jih je še imel, štrleli v viš in ves

iz sebe se je drl:

"Za sveto božjo voljo, nehajta že vendar, pustita to, ne povejta živi duši ničesar o tem! Če Cenca kaj izvoha, bo pri nas doma tako preganjanje kristjanov, da se Neron lahko skrije pred mojo Cenco, in bodo zadnje reči hujše kakor prve."

Zdaj Luka ni mogel biti več pri kraju. Izpil je sicer še kavo, ki jo je naročila Milka, izpil je še en kozarček žganja, da bi se pokrepčal, potem pa se mu je jelo muditi, da mora in mora na pot.

"Cenca bi utegnila izvedeti, da sem z vama obhajal ta dan. To bi treskalo in grmelo, da bi se do svečnice ne uneslo," je dejal. "Zaradi vajine ženitve je itak že imela take krče, da se je morala štirinajst dni venomer dreti. Ali nočem je opravljati; saj je sicer dobra ženska, ali ko molim: ... reši nas hudega, amen — moram zmeraj nanjo misliti."

"Ostanite še malo," ga je Habakuk zadrževal. "Saj Cenca ne bo ničesar izvedela; midva ne bova nikomur kaj pravila."

"Stene imajo takele uhlje, ljudje pa takele jezike," je kazal Luka, "verjemi mi, star sem in izkušen. — Res moram iti. — — Tebi, Habakuk, želim vso srečo v tem nesrečnem zakonskem stanu."

"Kaj pa Milki, moji ženi?"

"Ah, Milka ji je ime? Milka je čedno ime. — Če je na svetu kaka ženska, ki ni taka, kakor so vse ženske, tedaj je edino ona tista. Dobre oči ima in dobro srce — malo poredno pač, se mi zdj — ali meni je še kar po volji ... Torej, Milka, pridna bodi, varuj se napuha in prevzetnosti in pokorna bodi možu; morda mu bo potem laže in bo res še srečen in ti z njim vred. Zbogom tedaj in srečno!"

Dal je obema roko, potem pa odkreval.

Komaj je Lukov voz oddral, je pridiral fant iz Robinovega hotela v Tržiču, skočil s kolesa in prinesel Milki brzojavko.

"Menda ti kdo čestita," je dejal Habakuk in stisnil fantu nekaj dinarjev v roko, medtem ko je Milka odpirala brzojavko.

Tedaj je postala bela ko zid in se še začela tresti in jokati.

"Za božjo voljo, Milka, kaj pa je?" se je prestrašil mož in ji vzel brzojavko iz roke. Brzojavka je bila iz Ljubljane in se je glasila:

Milka Trebnik Tržič Robinov hotel

Ujec hudo bolan vas hoče — važno — pridite takoj

Kakor Milko, tako je tudi Habakuka ta vest bridko zadebla. Dolgo ni našel besede. Potem je dejal žalostno:

"Kaj boš zdaj, Milka?"

"Ne vem. Povej ti, kaj naj storim! — Jaz bom storila tako, kakor boš ti rekel," je ihtela.

"Ne, Milka; sama se odloči!"

"Moj Bog, ko bi le vedela, kako je z ujcem! Bil je tak brezverec in nazadnje utegne še brez duhovnika umreti. — Morda bi ga jaz le nagovorila, da se da sprevidevi!"

"Tedaj moraš na vsak način v Ljubljano. Danes še! Nič drugega ti ne ostane."

"In naj te pustim danes, ko sva prvi dan skupaj? — Oh moj Bog, kaj vse pride name!"

"Rad bi šel s teboj, Milka, zelo rad. Ali ne morem — nikakor ne, ker moram jutri v šolo."

"Habakuk, naju res nesreča preganja ... Ne morem poveditati, kako mi je hudo," je tožila vsa solzna.

"Tudi meni je hudo, zelo hudo. Ali nikar mi ne obupuj na vsem lepem, ljuba, uboga moja ženka," jo je tolažil in prijet za roko. "Saj se kmalu spet vrneš; potem bova še bolj srečna. Bog te bo poplačal za to delo usmiljenja, ki ga hočeš zdaj storiti."

"V božjem imenu: naj pa bo! Se bom pač peljala. — Kdaj pa gre prihodnji vlak?"

Habakuk je šel v prednjo sobo gledat in, ko se je vrnil, je dejal:

"Nimaš se časa obrirati. Natančno ob pol šestih gre z Bistrice, okoli osmih boš pa v Ljubljani."

Medtem ko sta hitela na postajo, je rekel mož:

"Milka, ali imaš kaj denarja?"

"Petdeset dinarjev še imam; to je vse moje premoženje."

Habakuk je segel po denarnico in pobral iz nje vse, kar je imel — to je bilo štiri sto dinarjev — in dal ženi.

"Ne, ne, saj tebi ne ostane nič! se je ona branila.

"Zdaj mi denar ni potreben; če bi bila pa sila, saj imam ljudi, ki mi ga posodijo. Ti pa ne veš, kaj te v Ljubljani čaka. Zato le vzemi," jo je silih.

"Kaj ti vse zame storiš! ... Meni je tako bridko in težko."

"Nikar se ne jokaj, Milka — saj si bila vedno tako korajžna in pogumna! Saj boš prav kmalu spet pri meni."

"Bog daj! ... Da, da, v dveh ali treh dneh se gotovo spet vrnem. Ce pa ne, tim bož pisala."

Na postaji sta se komaj utegnila posloviti; kajti vlak je že prihajal in Milka je morala vstopiti. Vsa objokana je stala pri oknu in mu mahala z belim robcem tako dolgo, dokler ni zavil vlak za ovinek.

Habakuk je še vedno stal na postaji in gledal za vlakom, ki ga že davno več ni bilo kje. Potem se je naglo obrnil in mahnil peš po dolgi poti proti Sv. Juriju; šest ur je bilo hoda tja — za avtobus pa ni imel denarja ...

Nikoli si ne bi bil mislil, da bo njegov najlepši dan tako žalostno zašel za gore ...

Kako dolgo neki bo Milka v Ljubljani?

Četudi je ujec že čisto na koncu, nekaj dni se še vedno lahko vleče, preden umre. Potem bo Milka morala še na pogreb čakati. Teden bo kar pri kraju in prazen je vsak up, da bi se pred osmimi dnevi mogla vrniti.

Toda pisala bo; v nedeljo pa bi morda le utegnil po maši na vlak in v Ljubljano, da pogleda, kako je.

Ali saj nima niti dinarja ne! ...

Čudno otožno ga je obšlo in navdalo ga je tako bolno hrepenenje po Milki, da se mu je zdelo: nikoli, nikoli več je ne bo videl ...

Nikoli še ni tako težko šel in tako bridka se mu ni zdela še nobena noč kakor ta, ko je hodil tako sam med gozdovi v hrib ...

XVI.

Hribovit je svet med Črno in Sv. Jurijem. Smrekovi gozdovi ga pokrivajo, v tesni dolinici pa se peči Bistrica.

Bilo je lepega dne popoldne; po razkriti poti od Črne proti Sv. Juriju je šla mlada ženska čisto sama. Na njej je bila svetlomodra mestna obleka, na plavolasi glavi je tičal čeden črn klobuček, ogrnjena je bila z lahnim plaščem, ki ji je varoval obleko pred prahom, v levici je imela torbico, v desnici pa dežnik, ki ga je postavljal pred se kakor palico.

Šla je naglo, kakor da se ji mudi. Saj se ji je res mudilo! Ni mogla dočakati, da bi prišla na kraj gozda, od koder se vidi Sv. Jurij.

Bila je Milka, žena šentjurskega učitelja.

Kako bo Habakuk pogledal, ko že danes prihaja! Šele sinoči sta se tako žalostno ločila, zdaj še niti štiri in dvajset ur ni minulo, ko je spet tu.

Danes je gotovo ne pričakuje; tembolj bo vesel, ko ga bo tako iznenadila.

Pa še novica, ki jo prinaša!

Milka se ni prav nič zmenila za pot: ni videla resnih, sinjih vrhov, ne temnomodrih smrekovih gozdov, ni čula potoka pod seboj. Šele ko je stopila na jaso in čez Bistrico, je obstala in vzkliknila:

"Kako lepo je tu!"

Tako blizu so bile gore, Bog ve, kako jim je ime, tista strma tu, ona kopasta tam, odeta s senožetmi.

Milka je že od nekdaj bila vneta za hribe. Zdaj je bila vsa srečna, da bo med hribi doma.

Še hitreje se je spustila čez travnik, ki je bil še ves posejan z junijskim cvetjem.

Glej, tam je že vas!

Rdeči stolp — tam je cerkev; okoli cerkvice dober tucat hiš in hišic. Dve žarita čisto beli skozi drevje, ena večja, druga manjša.

V nekaj minutah je bila Milka že na vasi. Ljudje so jo radovedno gledali, ona pa je šla kar naravnost proti cerkvi. Kakih sto korakov pred cerkvijo pa je videla, da je že na cilju. Na večji beli hiši je stalo s črnimi črkami:

Ljudska šola.

Nekaj trenutkov je oklevala, potem je stopila na lopo in

potrkala na prva vrata levo. Ko se nihče ni oglasil, je odprla in stopila v veliko, prazno učilnico.

Saj res, saj ji je Habakuk pravil, da je učiteljevo stanovanje v prvem nadstropju.

Potihoma je šla po stopnicah gor in je prisluškovala na vse strani.

Vse je bilo tiho.

Položila je torbico, dežnik, plašč in klobuk na klop pri oknu; tedajci se ji je zdelo, da se je v sosedni sobi premaknil stol. Rahlo je potrkala, notri se je oglasil Habakukov glas:

"Da!"

Sedel je pri pisalniku in se niti ni ozrl, ker je bil sredi pisanja; pisal je — Milki.

Ko se je slednjic le ozrl, je bila že na sredi sobe — tik pred njim. Skoraj ustrašil se je, zastrmel vanjo, kakor da je prikazen, in ni spravil besede iz sebe. Milka pa ga je pozdravila s svojim zvonkim, vedrim glasom:

"Dober dan, Habakuk! Kaj, ali me ne poznaš?

Tedaj je planil izza mize in vzkliknil:

"Milka! — Moja Milka!"

Objel jo je, jo pritisnil k sebi in jo gorko poljubil na čelo. Ona ga je poljubila na lice in zašepetala nežno in blaženo:

"Ljubi! — Moj ljubi!"

Ko ju je minilo iznenadenje, sta sedla na staro zofo, Habakuk je držel njeno roko v svoji ona pa mu je imela toliko povedati.

"Zdaj pa me poslušaj, Habakuk," je dejala toliko, da ni prav zavriskala, "nekaj sem ti prinesla. Ali veš, da sva bogata?"

Habakuk jo je pogledal in ni verjel.

Tedaj mu je jela pripovedovati vse od konca do kraja:

Stari sodni svetnik, Milkin ujec, je že dolgo trpel zaradi želodca. Včeraj mu je bilo tako hudo, ker mu je še srce čisto oslabelo, da so menili, da je njegova zadnja ura.

Ko je prišla Milka že zvečer k njemu, je bil tako vesel, da ji je venomer stiskal roko in solze so mu polzele po licu. Takega ga Milka še nikoli ni videla. Škoda, le, da ni mogel nič govoriti; kajti čeprav mu je odleglo, je bil vendar zelo slab.

Milka je tudi zvedela, da je bolnik že popoldne samodebič prošil za duhovnika in da se je lepo spovedal in sprejel sv. obhajilo.

Ponoči je ostala sama pri njem, dajala mu je kapljice za srce, ga predevala in mu postiljala, pri tem mu je šepnila vedno kako tolažilno in bodrilno besedo.

Po polnoči ji je bolnik pomignil čisto blizu k sebi in ji je dejal v raztrganih besedah tole:

"Moje premoženje se ni vse izgubilo. — Tam v pisalniku — v drugem predalu — na desni strani — je zapečaten zavoj; v njem je čez devet sto starih zlatnikov, devet sto sedem in dvajset jih je. — Prinesi jih sem! — Ključek je tu v posteljni omarici."

Milka je vzela ključek, odprla predal in našla zavoj ter ga dala ujcu.

"Dal sem te poklicati," je bolnik nadaljeval, "ker sem se bal, da bi denar ne prišel v prave roke, ko bi umrl. Na, zdaj ga dam tebi, ker meni ga ni več treba."

"Nikar tako ne govorite, ujec," se je branila Milka; "če vam je prav, bom denar pri sebi shranila, da bo na varuem; ko ozdravite, vam ga pa vrnem."

"Nikar mi ne čenčaj! . . . Saj čutim in dobro vem, da gre z mano h kraju in da bo prav, prav kmalu prišla zadnja ura. — Zato ti ta denar izročam; tvoj je od zdaj naprej . . . V zavodu boš našla tudi moj testament ali prav za prav listino, ki za vsak primer priča, da sem ti to podaril."

Milka se je začela na moč jokati. Tedaj je dejal bolnik skoraj užaljeno:

"Ali nisi nič vesela? . . . Saj je lep denar in če ga v dinarje zamenjaš, dobiš še precej čez sto tisoč. — Če boš varčna, ti bo že precej zaledgo."

"Ljubi ujec, saj še ne smete umreti," je ihtela; "za tako velik dar sem vam iz srca hvaležna. Bog vam povrni! Vedno bom za vas molila in vse življenje ne bom pozabila,

koliko ste zame storili."

"Zdaj rad umrem, ker vem, da se me bo vsaj en človek z ljubezijo spominjal," je rekel starec.

Ko mu je Milka pravila, da se je včeraj poročila in da je od svojega moža že koj prvi dan odhitela in šla k bolnemu ujcu, jo je s širokim pogledom pogledal in dejal mehko:

"Milka, priden otrok si. Nisem si mislil, da me imas tako rada."

Proti jutru je bolnik zaspal in je spal precej mirno vse do jutra. Ko je prišel dopoldne zdravnik, je dejal, da je nevarnost minula.

Zdaj je ujec Milko silil, naj se vrne k možu, ker jo čakajo dolžnosti mlade gospodinje in žene.

Milka se je vsa solzna poslovila in je obljudila, da bo kmalu spet prišla gledat, kako mu je kaj.

Ko je potem še z zdravnikom na samem govorila, ji je ta dejal, da zdaj res ni nevarnosti, ali da je bolnik že zelo pri kraju in da več ko tri tedne ne bo več. Milka je prosila, naj bi ji dali pošto, kadar bi bilo treba; potem je obiskala še nekaj starih znancev, opoldne pa se je vrnila z brzim vlakom. Ker jo je na srečo vzel na postaji neki avtomobil precej pota s seboj, je bila ob pol sedmih že pri možu pri Sv. Juriju . . . — — —

Habakuk jo je poslušal, ne da bi jo bil le z besedo ustavlil. Ko je umolknila, je dejal nežno:

"Viš, Milka, saj sem ti že včeraj rekel, da ti bo Bog delo usmiljenja obilno povrnil. Res ti ga je še bolj, kot bi si bila mogla misliti."

"Tebi ga je in meni," je rekla vsa srečna. "Strašno sem vesela, da nisem več sirota brez vsega, ampak da ti lahko tudi kaj k hiši prinesem in ti življenjem olajšam in olepsam."

"Najbolje, kar si mi k hiši prinesla, si ti sama, Milka. Vse drugo mi je brez pomena. Moje bogastvo, moja sreča si samo ti."

Stisnil je njeno roko k sebi in si jo položil na srce . . . Čez nekaj časa je vzkliknil:

"Ti ljubi Bog, kodi jaz hodim s svojimi mislimi! Saj si vendar lačna in trudna, jaz pa ti ne dam ničesar."

"Naj, naj!" se je branila; "tako sem vesela, da mi ni za jed. — Pozneje bova skupaj večerjala. — Nekaj malega sem že grede nakupila, da ti bom nocoj za prvo krat kaj dobrega skuhala."

Ko je odšlo sonce za božjo gnado, je Habakuk pogledal na uro in menil:

"Čas je, da grem večno luč zvonit. Čez pet minut bom spet tu."

"Naj me, da grem s teboj!" je prosila žena; "rada bi videla cerkev in tudi malo pomolila bi rada."

Skupaj sta stopila na hodnik; tu je žarelo okence lakor od bližnjega ognja.

"Ježeš, Habakuk, gori!" je zavpila Milka.

Smehljaje jo je prijel za roko in jo peljal k oknu. Nič drugega ni bilo videti kakor kos modrega neba in vrh Gore, ki se je svetila v večerni zarji.

"O, kako je to lepo, kako lepo! Prelepo!" je obstala Milka vsa zamaknjena in ni mogla odtrgati oči od pogleda.

Po dolgem jo je Habakuk potegnil za seboj.

Ko sta šla proti cerkvi, so se stikale v oknih glave in nekdo je zaklical na glas in prav razločno:

"Ali si jo videl, učiteljevo gospo? Ti, ta ti je pa čedna!"

Milka je zardela, Habakuk pa jo je od strani pomeril s porednim nasmehom.

Cerkev je mladi ženi zelo ugajala. Bila je visoka, svetla, vsa čista in polna pobožnega duha.

Milka je pokleknila v klop in se vsa vdala tih, domači pobožnosti, ki je bila cerkev polna. Skozi okna je sijal večerni mir planin, bregovi so že sanjali v mraku — tedaj je zapel v to čudovito zbranost večerni zvon in oznanil angelsko češčenje . . .

"Angel Gospodov je Mariji oznanil . . ."

Milka je poslušala ljube glasove, ki so odmevali v njenem srcu kakor še nikoli . . .

Ko je Habakuk odzvonil, je prišel in pokleknil zraven svoje žene in obe duši sta se sklenili v pobožni molitvi Bogu v čast in zahvalo.

VABILO NA KONCERT

Št. 1, Sheboygan, Wis. — Uradno se naznanja, da smo na seji 11. oktobra sklenile, da se bo vršila glavna seja naše podružnice 13. decembra, to je na drugi torek v mesecu, kakor po navadi v cerkveni dvorani začetek ob pol osmih zvečer. Pobiranje asesmenta se prične ob sedmih. Upamo, da se boste članice udeležile v obilnem številu, ker je letna seja in imamo več važnih stvari za rešiti tikojoče se naše podružnice.

Z žalostnim srečem poročamo, da nam je smrt nedavno pobrala dve članici. Umrla sta sestri Mary Fedran in Mary Golob. Obeh sprevodov so se članice udeležile v lepem številu. Vsem preostalim naše iskreno sožalje. Pokojnici pa ostaneti v blagem spominu. Naj v miru počivati in sjeti naj jima večna luč!

Naznanjam tudi, da smo septembra meseca ustanovile šivalni klub. Naše članice se v resnici zanimajo za te lepe sestanke. Ako katero veseli, je vladljivo vabljenja, da se nam pridruži. Načelnica kluba je sestra Marie Prisland. Imamo izvrstne stvari v delu, katere bomo razstavile na glavni seji.

Rada bi opozorila vse naše članice na tekočo kampanjo za nove članice. Pripeljite kaj novih, ki bodo z veseljem sprejeti v našo skupino.

S sestrskim pozdravom,

Teresa Zagozen, tajnica

Št. 3, Pueblo, Colorado — Odkar poročam te skromne vrstice v naši priljubljeni Zarji, se vsako leto spominim 1. novembra na praznik Vseh Svetnikov in drugi dan je pa Vseh mrtvih dan. Na ta otožni jesenski dan se z bolestjo v srcu spominjam tistih, za katerimi so se za vedno zaprla vrata groba in katere je smrt že iztrgala od nas in jih peljala na tisto domovanje mrtvih. Ko bomo klečali ob grobovih spomnim se odpuščanja, ker grob nam naj bo vsem v tolažbo, saj zemeljski ostanki vseh bodo položeni tja, ko bodo potekle naše ure na tem svetu. Ura bije danes meni, jutri tebi . . .

Krut je udarec kamor poseže mrza roka smrti. Za sporocati imam žalostno novico, da je dne 18. septembra umrla naše sestra Josephine Meglen. Izkazale smo ji zadnjo čast z molitvo ter jo spremile na zadnji poti in se poslovile za vedno od nje. Nepozabna sestra, vedno Te bom ohranila v globokem spomini. V Tvoji mučni in dolgi bolezni si bila vedno ginja do solz, tako si bila vesela mojega obiska. Blag Ti bodi spomin! Za vedno se je poslovil od nas tudi mladenič Frank Strumbell, sin naše članice Mary Strumbell. Draga sestra, težka je bila ločitev ob uri žalosti. Nobena roka ne opiše brdkosti, posebno kaj mati občuti, kadar je njen otrok položen v hladni grob. Naša podružnica izreka vsem preostalim globoko sožalje. Užaloščeni sestri An-

V nedeljo 13. novembra, 1949, priredi slavni pevski zbor od podružnice št. 2, Chicago, Illinois svoj jesenski koncert v šolski dvorani sv. Štefana na Cermak in Wolcott cesti. Kdor ljubi lepo petje, tisti naj nikar ne izostane od te krasne prireditev. Kakor je navada tega zabora, tako bo tudi na tem koncertu nekaj prav posebnega za smeh in kratek čas. Da bo mnogo lepega užitka in razvedrila to je prav gotovo. Zato nikar ne zamudite lepe prilike, ker to ni vsako nedeljo, da imate priložnost slišati lepo izbran koncert, ker ta pevski zbor ima samo dva koncerta na leto in to v pomladini in pa v jeseni.

Vstopnina za koncert je zelo zmerna, torej napolnite dvorano do zadnjega kotička, ker za pevke ni večjega veselja kot peti pred lepim številom udeležencev. V angleškem delu Zarje prinašamo novo sliko od pevskega zabora. V teh lepih oblekah so prvič nastopile meseca maja.

Najlepše čestitke našim slavnim pevkam in želje za lep izid vam tem potom pošilja Vaša zvesta prijateljica —

Albina Novak

na Pucell v Jolietu, Illinois, izrekam moje sožalje nad izgubo ljubega sina Franka Pucell. Bog vam vsem pomaga prenesti svoj bol.

Bolezen ta neljubi gost pride tudi večkrat med nas. Ko to pišem sta v St. Mary bolnišnici naši sestri Katie Krašovec in Mary Mišmaš iz Santa Fe ceste. Sestra Mišmaš je bolna že delj časa. Ona je vedno rada prišla na naše seje, ker rada igra bingo. Srčno želimo, da boste vse naše bolne članice zopet kmalu med nami. Članicam pa priporočam, da jih ob prilikah obiščete.

Društvo sv. Ane je obhajalo 56 letnico obstanka. V ta namen so nas vse članice pogostile z domačin pevcivom in vsakovrstnimi dobrotami. Vse smo bile v veselem razpoloženju in se zadovoljno razšle. Društvo sv. Ane je cerkveno društvo, ki lepo napreduje pod spretnim vodstvom na utrudljive predsednice, Therese Lesar, za kar naj sprejme častno priznanje. Bog daj, da bi praznovale še mnogo obletnic!

Bilo je tudi več porok. Poročila se je Norma Terleb vnukinja sestre Johanne Zbačnik, z Dominikom Todero. Prisostvovala sem tudi pri poročnih obrednih Josephine Skerjanec, hčerke sestre Angele Skerjanec. Ženin je pa Charles W. Perko. Najlepše čestitke novoporočencem, kakor tudi Mr. in Mrs. Rudolfu Pucell. Nevesta je Millie Erjavec hčerka naše glavne tajnice. Moja želja je, da bi Bog vedno pošiljal svoj blagoslov novoporočencem.

Na oktobrski seji smo se imele prav prijetno ob veliki udeležbi članic. Počastile smo s pardijem vse tiste delavke in delavce, ki so nam pomagali ob času konvencije. Zabavali smo se pozno v noč. Tudi sestra Margaret Kozjan je bila med nami, čeprav rahlega zdravja. Bil je večer, ki je napravil na vse navzoče lep vtis. Plesale smo pa tako, da je bilo vse v luftu, samo moje noge so bile na tleh. Jaz mislim, da tako prijaznih in zavrnih sestankov ni nikjer kot ravno

pri naši podružnici tu v Puebli. Če ne verjamete pa pridite pogledat. Z nami so bile naše zveste članice Johanna Klune, Theresa Centa, Johanna Pavček in Anna Tekavec, ki so zelo oddaljene, ker živijo na farmah. Moja najlepša zahvala vsem, ki ste imeli dosti dela in potrpljenja, da so bili naši gostje lepo postreženi. Posebna hvala sestram Mary Kukar, Mary Zdravje, Frances Gregorič in Johani Kastelec in isto vsem drugim, ki ste pomagale, kjer je bila pomoč potrebna.

Ker gre čas tako hitro naprej, ni prezgodaj, da vas opomnim na glavno letno sejo. Treba bo voliti aktiven in dober odbor. Opominjam vas tudi na tekočo kampanjo. Posebno apeliram na matere, da vpišete svoje hčerke.

Dne 5. novembra je rojstni dan naše glavne predsednice Albine Novak. Želimo ji zdravja, sreče in božjega blagoslova v življenju. Lepo število novih članic v ta namen, ji bo največje veselje. (Hvala tisočera, Bog Vas usluši. A.N.)

Z najlepšim pozdravom do vseh,
Anna Pachak, predsednica

St. 6, Barberton, Ohio — Zopet se približuje konec leta in s tem tudi volitve odbora. Prosim pridite na sejo v nedeljo 4. decembra, kajti imamo mnogo važnega na programu. Opominjam, da smo imele v tem letu zelo slabo udeležbo na sejah. Ne vem, zakaj ni zanimala za seje med vami? Saj naše seje so kratke in je vsaki v lep užitek priti skupaj s prijateljicami enkrat na mesec. Mogče vam ni znano, da imamo kegljaško skupino. Torej dobro bi bilo, da se seznanite z našimi članicami. Na svidenje na seji 4. decembra!

Pozdravljene, Mary Fidel, tajnica.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Vabim vse članice na sejo dne 7. decembra točno ob pol osmih zvečer pri Šernga, 815 So. 5th St. Ker je ta seja glavna v letu, je dolžnost vsake članice, da se udeleži.

Mr. and Mrs. Martin Fear

Kampanja za nove članice je v teku. Lepo prosim vse članice, da bi po svoji najboljši moči pomagale in ni preveč zahtevano od vsake, če bi se potrudila pripeljati vsaj eno novo članico.

Na bolniški listi imamo več članic in to so: Mary Ferlitsch, Conny Döbersek in Agnes Komar. Obiskujte bolne sestre, vas lepo prosim.

Naša glavna predsednica Albina Novak praznuje svoj rojstni dan dne 5. novembra. Vso srečo in zadovoljnost Tebi, draga Albina, in še mnogo—mnogo let, to Ti jaz želim iz sreca. (Hvala lepa, sestra Schimenz. A. N.)

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in vsem članicam naše Zvezze, posebno pri št. 12. Vsem Elizabethkam pa veseli god! Vaša tajnica

Mary Schimenz

Št. 14, Cleveland (Nottingham), Ohio
Prelepa jesen je zopet tu in ž njo vene listje in odpada. Približal se je tudi mesec november v katerem naša podružnica obhaja 22 letnico svojega obstanka. Ker je dvorana v kateri bi se vršila prireditev ravno te čase v popravilu, nismo letos mogle imeti veselice. Sklenile pa smo zadnjo sejo, da bomo imele po seji meseca novembra nekoliko zabave. Več članic je obljudilo narediti in prinesti strudelj in krofe, kakor tudi sendviče, kar bo vse prosto. Tudi harmonikar bo na vzoč, da se bo lahko tudi zavrtelo. Gotovo ne bo nobeni žal, ki se bo udežilla.

Poročati moram, da naš "klub rjuh" prav dobro napreduje. Članice se sedaj zanimajo za sejo, da vidijo, katera bo dobila rjuhe. Prvič je dobila dve rjuhi sestra Anna Kukar, potem Mary Virant in tretjič je bila Kati Anderson in zadnja snaha od naše blagajinčarke.

Ker se leto približuje h koncu in več članic od naše podružnice ni še plačalo asesmenta to leto, bi vas prosila, da bi vsaj zadnja meseca prišle in poravnale svoj dolg. Saj veste, da meni ni mogoče vseh obiskat, zalačati pa tudi ni moja dolžnost. Prilik imate tudi dovolj, saj pobiram vsak prvi torek v mesecu pred sejo, potem na vsakega 25. v mesecu in tudi na domu vzamem, kadar katera prinese. Moj naslov je: 19311 Kildeer Avenue.

Pozdravljam vse članice posebno pa tiste, ki smo bile skupaj na konvenciji v Puebli in se tudi zahvaljujem za fino postrežbo, ki smo jo imele tam.

Rose Ulle, tajnica

Št. 18, Cleveland (Collinwood), Ohio
Najlepša hvala vsem cenjenim sestram in prijateljem, ki so se udeležile Card Party dne 11. oktobra. Požrtvovalnost zavednih članic kot ob vsakem pogoju gge. Hoffert, N. Strukel, Mary Poje, Anna Medves, itd., se pač ne more zadostno vpoštovati; naj vas ljubi Bog obdari z zdravjem in zemsko srečo vsepovsod, je moja topla želja!

Besede zahvale naj sprejme tudi naša vrla članica ga. Anna Kosuta iz Geneva, Ohio, ki se ob vsaki pošiljavti asesmenta spomni društvenega obstoja! Za lepe šopke umetnega

ZLATA POROKA

Obče spoštovana rojaka Mr. in Mrs. Martin Fear, 944 Carteret Avenue, Pueblo, Colorado sta praznovla zlato poroko dne 24. aprila, 1949. Slavljenca sta bila poročena 19. aprila, 1899 v cerkvi Marije Pomagaj po č.g. Cirilu Zupanu.

V družini se je rodilo 12 otrok. Deset jih živi, dva sta umrila. Vnukov je 15 in eden pravnuk. Vzgojiti veliko družino vsak ve, da je to pomenilo mnogo težkih dni v življenju, toda z božjo pomočjo in v zaupanju v Boga, se je vse prestalo, tako nam pove Mrs. Fear. Ona je članica podružnice št. 3.

Mr. in Mrs. Fear se želite potom naše Zarje najlepše zahvaliti vsem svojim dragim sorodnikom in prijateljem, ki so se udeležili proslave zlate poroke. Zahvaljata se tudi č.g. Danielu Gnidicu za lepe čestitke in vsestransko prijaznost. Dalje se iskreno zahvaljujeta za mnoga krasna voščila in darila s katerimi so ju razveselili gostje in prijatelji. Naj Bog blagoslov vse skupaj!

K lepimi čestitkami se pridružuje tudi naša Zveza in želimo, da bi v zdravju in družinski sreči dočakala demantno poroko. Bog Vaju živi!

cvetja, ki ga je darovala v korist podružnice naj veljajo te skromne besede toplega vpoštovanja marljivi sestri ge. Louise Pylich. Res imamo pri št. 18, kar "fejst" dekleta in to mi je v čast smelo trdit.

Da nam je zbolela prijazna Mrs. Rose Bostjančič je vse navzoče nemilo zadela vest. Pa da se menda vidimo vsaj na novembrski seji, draga sestra? Svet je lep, kdo bi čeval le domovja stene? — pravi tista naša pesem.

Bujno pestra slika gozdov in poljan šepeče poslavljajočo pesem kraljici JESENI. Zdi se mi, da bolj čudoviti umotvor ni na svetu, kot gaji in logi odeti z zlatorumenim od sonca žarkov poljubljeni kras. Čuda ni, da je vzkliknil poet: "Sonete, verze, o pač lahk skuje marsikdo; povejte mi pa kdo, če Bog ne? kdo zna ustvariti drevo?"

In njega kras odet v cvet pomladni? Zefir poletni ko hladan pihlja z vrhov dreves?

V jeseni z težkih vej poklanja sadež razni in se celo v zimskem plašču, je vanj pogled z nebes!

K sklepu teh vrstic toplo bavim vse naše članice na prihodnjo sejo 8. novembra, da se pogovorimo za božično proslavo.

Iskrene čestitke k rojstnemu dnevu 5. novembra pošiljam naši glavni predsednici in urednici gospoj Novak. K delovanju za S.Z.Z. Vam draga Albita, želim srečnega uspeha, vsikdar! Bog Vas ohrani! (Iskrena hvala, dražga ga. Praust. Op. A. N.)

Josephine Praust, tajnica

MINNESOTA DAN — LEP USPEH!

Št. 19, Eveleth, Minn.—Najprvo čestitam podružnici št. 33 v Duluthu, ker so se potrudile, da je bil zopet državni Zvezin dan in to po treh letih. Zadnji je bil v Hibbing, Minnesota, leta 1946. Podružnice iz vseh krajev Minnesote so se lepo odzvale povabilu. Odpeljale smo se v nedeljo zjutraj, to je bilo 28. avgusta, kar s štirimi busi in na vsakem busu nas je bilo od 45 do 50 članic. Čeravno so se nekatere morale voziti precej milj, pa je bila vožnja prav kratkočasno v veseli družbi, ker prepevale smo skozi vso pot.

V Duluth smo se pripeljale malo pred enajsto uro, kjer so nas čakale članice in pa naša glavna predsednica Albina Novak, ki nas je obiskala. Bilo je gulinjivo snidenje, ko smo si segale druga drugi v roke. Ob enajstih smo se pa podale v cerkev, kjer je župnik Rev. Papesh daroval sveto mašo in napravil zelo lepo pridigo, v kateri je lepo povzdignil pomen naše Zveze. Po maši smo pa imele nekaj ur prostega časa in nato smo se podale v dvorano, kjer so bile mize obležene z vsem dobrotamami. Hvala kuharicam, ki so pripravile vse takojkušno in tudi dekletom, ki so pridno stregle. Dvorana je bila nabito polna gostov. Stoloravnatelj je bil Rev. Chisholm, ki je spretno vodil ves program in nas večkrat spravil v velik smeh s svojimi pripovedkami. Pomenljiv govor nam je podala naša glavna govornica, Albina. Lepo nas je spodbujala k delovanju za večjo in močnejšo Zvezo. Vsaka, ki jo je slišala, si je gotovo vzela v srce njeni priporočilo, da si pridobimo našo mladino v svoje okrilje. Upam, da se bomo ravnale po njenem lepem navodilu. Program je bil zelo lep. Slišale smo izvrstno godbo, kakor tudi lepo petje. Vse smo bile vesele, da so pridobile deset novih članic v mlađinski oddelk, katere je sprejela v Zvezo naša glavna predsednica. Lepa je bila slika, ko so deklice stale na odru in ponavljale, da bodo ostale zveste in dobre članice SŽZ. Bog daj, da tudi bodo.

Proti večeru smo se pa morale posloviti od prijaznih sosester in se podati na svoje domove. Na busih se je pa zopet začelo prepevati, kakor tja grede. Bilo smo vse vesele in zadovoljne. Uverjena sem, da nam bo vsem ostal v lepem spominu Zvezin dan 28. avgusta. Upam in želim, da se bo odslej vršil Zvezin dan redno vsako leto, saj se zberemo skupaj, kakor ena velika družina. Vse priznanje in naša iskrena zahvala podružnici št. 33, ki se je letos tako pridno potrudila.

Naša glavna predsednica je ostala med nami za teden dni in smo bile zelo zadovoljne po vseh naselbinah, da je bila na naših sestankih. Jaz sem jo spremila tudi po drugih naselbinah in sem zelo hvaležna našim

vrlim odbornicam in članicam, ker so se tako lepo odzvale, vse povsod. Upam, da je tudi Albina odnesla najlepša vtise in spomine od nas. Ž njo je potovala njena velika prijateljica, Miss Alice Zeleznič, iz Clevelandja, ki je zelo prijazna dekle in je tudi bila navzoča na vseh sestankih. Pred odhodom mi je povedala, da tako lepih krajev ni še videla v Ameriki kot so bili razni razgledi po Minnesoti. Bilo je res v najlepšem času leta in vreme tudi sijajno, kar veliko pomaga pri takih potovanjih.

Prav lepa hvala naši glavni predsednici in Alice Zeleznič za lep obisk.

Na 12. septembra smo imeli pa zopet pomenljiv dan v naši državi. To je bila proslava stoletnice naše države Minnesote in Slovenci, oziroma Jugoslovani smo mnogo prispevali k razvoju Minnesote, da se je razvila v moderno in napredajočo državo. Slovenci so tukaj že nad 50 let in v tem času so si ustanovili svoje domove, cerkve, društva in razne ustanove. Zato smo se odločili, da bomo imeli en dan posvečen Jugoslovanom. Naši rojaki so se tu naselili že pred 75 leti, torej v "mladih" letih Minnesote. Železo iz Minnesote je zgradilo mnogo železnic, mostov in nebottičnikov širok Združenih držav, in pri vsem tem so imeli svoj delež slovenski in jugoslovanski rudarji v Minnesoti.

Minnesota ima, posebno v svojem južnem delu, visoko razvito in moderno poljedelstvo, ima kraje, katere leto za letom obiskujejo turisti, ribiči in lovci, in ima lepo število lokalnih industrij. Najvažnejšo industrijo pa vsekakor predstavljajo njeni železni rudniki, in v tej industriji so bili in so še v velikem številu uposleni naši ljudje. Izprva so bili naši jugoslovenski priseljenci uposleni skoraj izključno kot delavci v železničnih rudnikih. Danes so mnogi jugoslovanski priseljenci in njihovi potomci uspešni trgovci in obrtniki, upravniki mest, profesionalci itd. Celo v zveznem kongresu nas zastopa sin slovenskih staršev, kongresnik John Blatnik.

Ni čuda, da Slovenci in drugi Jugoslovani v Minnesoti smatramo njeni stoletnico oziroma leto njene stoletnice tudi za naše "praznično leto." Ponosni smo na njen razvoj, ker se zavedamo, da smo tudi mi k temu razvoju prispevali in še prispevamo naš pošten del. Ko proslavljamo stoletnico Minnesote, indirektno proslavljamo tudi delo naših ljudi, tistih, ki že počivajo v hladnih gomilih v senoci minnesotskih smrek in brez, in tistih, ki še danes vršijo razna dela za

MRS. LENICH LEPO PIŠE.

Za to izdajo priobčujemo lep dopis od naše glavne nadzornice Mrs. Mary Lenich, moj opis in slike sem pa odložila za prihodno izdajo, da bo zanimanje delj časa sveže med nami. A. Novak

splošni blagor Minnesote in naše dobre domovine Amerike.

Ob tej proslavi stoletnice so tudi po vseh mestih izbrali svoje kraljice in tako smo imeli tudi mi svojo kraljico. V Evelethu je bila izbrana naša članica mlađinskega oddelka, Mary Ann Nemgar, na katero smo vsi ponosni. Naše čestitke!

V nedeljo 11. septembra se je vršila na Gilbertu velika parada in me članice smo se udeležile v narodnih nošah in z nami so bile tudi tri deklice iz mlađinskega oddelka. (Slike bomo prinesli v prihodnji Zarji). Seveda, kakor ob takih prilikah dostikrat rad dej nagaja, tako ni tudi nam priznanesel, toda ni pa oviral našemu programu, ker je šlo vseeno vse po začrtani poti naprej. Parada je bila pestra in članice v narodnih nošah so napravile prav lepo sliko v tej paradi. Igralo je deset različnih godb.

Na Chisholmu so pa praznovali stoletnico en teden prej, to je bilo 3. 4. in 5. septembra. Udeležba je bila zelo velika. Skupaj so prišli ljudje iz vseh bližnjih mest in krajev. Povsod je vladal najlepši red in na obrazih vseh je bilo opaziti veselo razpoloženje. Tako so minile razne slavnosti tega leta in vem, da se vsi počutimo zadovoljne, da je bilo mnogo zanimivih dogodkov. Bog daj, da bi dočakali še mnogo tako lepih časov.

Sedaj pa še malo o naši sedanji kampanji za nove članice. Lepo prosim članice, da bi se potrudile, da bomo imeli vsaj nekaj napredka v teh mesecih. Naša seja se vrši 10. novembra in bo vsem v veliko veselje, če nas bo več skupaj. Torej pridite na prihodnjo sejo in ne pozabite na novo članico!

Poročati imam tudi žalostno novico, da je preminil Louis Peterlin, soprog naše sestre Peterlin. Ona je zgubila dva sina v vojni. Truplo enega je bilo pripeljano tukaj za pokopat in eden je pa izgubil življenje na morju in tamkaj počiva. Sedaj je umrl še mož, tako, da je reva ostala sama. Vedi pa draga sestra, Peterlin, da Ti bomo stale kot dobre sestre zmeraj na strani. Bodti potolažena, saj bomo vši sledili drug za drugim, ko bo potekla naša ura življenja. Naše globoko sožalje. Naj pokojnim sveti večna luč!

Pri družini sina od sestre Nemgar so dobili zalo hčerkko. Mamica je članica Zveze, in sedaj bo še hčerka postala naša članica. Čestitamo!

Oženil se je sin od naše blagajnčarke sestre Josephine Primozich in upamo, da bo tudi snaha postala naša članica. Novim zakoncem želimo vso bodočo srečo in zdravje. Iz družine Primožič imamo zelo dobre in požrtvovalne članice, da jih je kar veselje imeti v svoji sredi. Naše čestitke!

Moj dopis se je precej raztegnil, toda imela sem toliko za poročati, da bi še kar najrajši naprej pisala. Pa naj zadostuje za to pot.

Vas vse skupaj hvaležno pozdravljam. — Mary Lenich, predsednica.

Gostovanje pri št. 19.

Kakor povsod po Minnesoti, tako sem imela prav lep obisk tudi pri št. 19 na Evelethu. Na sejo je prišlo lepo število članic in vse so bile prav ljubezni do mene, kar je napravilo zelo globok vtis name.

Pred petimi leti, ko sem obiskala Eveleth, takrat sem prvič srečala prijazni sestri Mrs. Shukle in Mrs. Kaps, to ste rodni sestri in obe zelo dobré članice pri št. 19. Kar hipoma smo postale najboljše prijateljice, ker vse ljubimo našo slovensko pesem in rade pojemo. Mrs. Shukle in Mrs. Kaps znate zares lepo skupaj peti. Zelo sem bila vesela, da sem imela priliko dobiti njuno sliko, ki je bila vzeta na Shuklovem vrtu drugi dan po seji. Tukaj vidite te dve ljubki ženi, ki sta prav zadovoljni na tem svetu in znate pregnati vse, kar bi ju težilo in sta vesele narave, in pojeti, kakor dva slavčka.

Mrs. Kaps — Mrs. Shukle

Rojeni sta bili v Deskova vas, fara Stari Trg ob Kolpi, dekliško ime je bilo Spehar in po domače se je reklo Strkovi.

Mrs. Mary Shukle je prišla v Ameriko leta 1902 in to je bilo na Tower, Minnesota. Z Martinom Shukle sta se poročila leta 1905 na Evelethu. V zakonu imata šest otrok, štiri fante in dve dekleti, od katerih je ena umrla v zgodnji mladosti. Vsi otroci so poročeni in imajo zelo dobre službe. Najmlajši sin je Principal na v šoli v Red Lake Falls. Hči Mary, poročena Garbais, pa stanuje v Chicagi in je aktívna članica pevskega zbora podružnice št. 2. Ona je izvrstna sopranistka, kar je gotovo podedovala od matice. Mrs. Shukle je bila tudi več let cerkvena pevka in njeni otroci so tudi peli ž njo v cerkvi. starejši sin je bil več let organist na Evelethu.

Mrs. Shukle je ustanovna članice podružnice št. 19 in že od početka vedenja rada pomaga, kjer je treba. Udejstvuje se tudi pri drugih društvinah in je povsod zelo priljubljena. Njen mož,

Martin Shukle, je bil 26 let v glavnem uradu KSKJ. Njeno najbolj priljubljeno delo je gospodinjstvo in šivanje. Za razvedrilo pa petje. Ona je kar takoj pripravljena odpreti svoje grlo in se pridružiti vsakemu petju, kjer se pojavljuje slovenska pesem.

Sestra Kaps je pa prišla v Ameriko leta 1903. S Petrom Kaps se je poročila leta 1905 tudi na Towerju. V zakonu imajo šest otrok, tri fante in tri dekleta. Poročeni so vsi, razen en fant. Vsi imajo dobre pozicije. V Evelethu živijo že 42 let. Ona je bila 21 let cerkvena pevka, kar samoobsebi pove, da rada pojde in da tudi zna lepo peti. Mrs. Shukle ima čist soprano glas in Mrs. Kaps pa izborni alt, da kar doni, ko odpre usta.

Mrs. Kaps se tudi odlikuje v vzornem gospodinjstvu, kakor Mrs. Shukle in zna tudi vsakovrstna ročna dela, s katerimi se kratkočasi, kadar ji ostaja kakšna ura časa. Ona je že 14 krat stara mama in dvakrat pa prastara mama. Njena vesela narava in njena dobra volja, spravi tudi takoj v smeh in dobro razpoloženje.

Pri podružnici št. 19 je članica od ustanovitve. Vpisane ima tudi svoje tri hčere in tri vnukinje v mladinskem oddelku. Ona ima vselej dobro besedo za našo Zvezo in rada pomaga, kjer je treba, kakor pač se lahko vedno pričakuje od ljudi, ki so dobre narave, kakor sta Mrs. Shukle in Mrs. Kaps. Jaz bi ju poslušala kar cel dan v petju, ker znati vsakovrstne starodavne verze in tukaj je ena pesem, ki me vselem spravi v smeh in sem prosila, da mi pošljejo besedilo, mogoče je tudi drugim poznana:

Bog je ustvaril zemljo in nebo
V tistem času človeka ni bilo.

Bog je ustvaril Adama
Postavil ga je za gospodarja.

Bog je dal daje Adam trdno zaspal
V tistem času mu je rebro jemal.

Ko se Adam prebudi
Evo zagleda — se ji milo smeji.

Adam in Eva po vrtu sta šla
Oba sta grešila. Grešila oba.

Za zaključek lepega večera, sta pa tudi meni posvetili eno pesmico in besede so bile sledeče:

Živi torej vedno srečna
Sestra Novak, priljubljena.
Ker ljubezni in spoštovanju našega.
Zmeraj vredna si!
Živi Te Bog — Živi Te Bog!
Živi Te — živi Bog!

Naj mili Bog tudi vaju, sestri Shukle in Kaps, ohrani še mnogo let na tem svetu v zdravju ter vaju blagoslov z družinsko srečo in nad vse pa dobrim zdravjem, da bi še dolgo let delali drugim ljudem dobre čase in obenem tudi sebi privabili še mnogo prijetnih ur. To Vama želim iz vsega srca.

Vdano vaša — Albina Novak.

St. 20, Joliet, Ill. — Pokopali smo skrbnega in dobrega moža — očeta, Mr. Frank Gutnika iz Meadow Ave., — Rockdale, Ill. Pokojni Gutnik je soprog naše članice Mary Gutnik. Dom je bil iz Devic Marija Polja pri Ljubljani. Nahajal se je na bolniški postelji več let, in končno po mučni in težki bolezni, se preselil v večnost. Za njim žaluje soproga, več hčer in sinov. Naj mu bo podeljena krona večnega življenja za njegovo trpljenje. Preostalim sorodnikom pa naše sožalje.

Naša tajnica Frances Gaspich ima letos lepo navada in sicer, da pošilja vsem članicam ob priliki rojstnega dneva čestitke na Zvezinih kartičah. Vsaki mesec se spominja številno naših članic, katere so ji prav hvaležne. Zadnji mesec se je spominila kar 55 članic. To je lepo izredno delo za našo tajnico. Ker s čestitki razveseli članice — je to lepo plačilo za njeno pažnost. Spominja se tudi članice v bolnišnici ter tudi na domu, ako ve katera je bolna. Dalje pošilja čestitke našim članicam ob priliki poroke, obletnice — ali pa ob novem rojstvu. Ako katera pride iz med teh na sejo prinese sabo dobre, pecivo in druga okrepčila ter s tem pogostijo vse članice. Članice pa zapojo "Happy Birthday" ter več lepih pesmi predno gredo domov. Je pač lepa navada, ki poživi naše seje.

Zadnji mesec je praznovala svoj rojstni dan naša agilna članica Mary Lesnik iz Harrison Street. Prinesla je na sejo krasni "cake" za kar smo se ji vse zahvalile. Našim članicam, posebno pa Mary Lešnik, ki je prišla na sejo praznovati svoj rojstni dan, pa želim, da bi obhajale še mnogo zdravih in veselih rojstnih dni. Za prihodnjo sejo pa vabimo še druge, da pridete na sejo za svoj rojstni dan.

Naše filmske slike, katere kažemo vsako leto v mesecu oktobru se je moralo predložiti — zaradi sv. birme, katera se je delila na dan naše seje dne 16. okt. Torej filmske slike — se bo kazalo v mesecu februarju. Videli boste razne dogodke naših članic iz preteklega leta. Že danes ste vabljene na to sejo.

Cerkvena prireditve ženskih skupnih društev se ima vršiti tretjo nedeljo v novembру. To pot bo zopet za naše častite šolske sestre. Ker pri tej prireditvi sodeluje tudi naša podružnica, radi tega ste vabljene, da pridete vse v našo farno dvorano na North Chicago cesti dne 20. novembra ter pomagate pri uspehu. Naprošene ste tudi, da prispevate kako darilo (prize) ali dobitke za to prireditve ter prinesete s sabo in izročite tajnici Frances Gaspich skupaj z vstopnico in listek za srečko pred sejo, na seji, ali pa kar v dvorani. Pričakovati je Vašega sodelovanja.

Kegljaška kampanja se je pričela pred tremi tedni v Rivals Parku. Tukaj zopet videte skupine ki pridno tekmuje v tem športu. Naprošene ste da pridete ob pondeljkah od sedme do devete ure in imeli boste par ur veselega časa.

Zelo bolne se nahajata v bolnišnici članici Mrs. Mary Wiesmentel in članica krožka Rose Mary Vicich. Obema želimo, da se jima v kratkem zdravje obrne na boljše.

Ob zaključku se Vas vabi na sejo, ki se začne ob eni uri — dne 20. novembra, potem gremo pa vse skupaj v farno dvorano na zabavno uro v korist naših šolskih sestra.

Vas vse skupaj pozdravljam,
Josephine Erjavec

Št. 21, Cleveland (West Park), Ohio
Zadnji seji smo se imele prav prijetno. Saj, če bi prišle bolj pogostoma na sejo, potem bi lahko imele vedno lepo razvedrilo, katerega vsaka potrebuje. Da bi samo doma sedeje, je vendar prežalostno, saj smo samo enkrat na tem ubogem svetu.

Dobitke so dobile sledeče: Helen Cimperman, Mary Felicjan, Theresa Kozuh, Mary Sankar, Mary Gustinčič in Helen Intihar.

Prisrēna hvala za lepa darila sestram Mary Hosta, Agnes Zakrajšek in Helen Weiss. Bog Vam plačaj!

Smrt je spet pobrala našo mlado članico Mary Sankar. Svoje trudne oči je zatisnila po dolgi in mučni bolezni in se poslovila od svojih dragih. Žalostna je bila ločitev, posebno od 15 mesecev starega sinčka. Njeno dekliško ime je bilo Galic. Zapustila je žalujočega soproga, hčerko Beverly in sinčka ter že dolgo let bolnega očeta, mater, sestre, brate in veliko drugih sorodnikov. Naše sožalje vsem. Ti draga Mary pa počivaj v miru, saj tudi me pridemo kmalu za Teboj, dotej bomo pa molil zate.

Družina sestre Victorija Brajkovih je tudi obiskala smrt ter vzela nad vse ljubljenega soproga Johna Brajkovich. John je bil tudi premlad za smrt, ker pa ta nič ne vpraša se ji moramo vsi ukloniti. Poleg žalujoče soproge zapušča odrasle hčere in sinove. John, naj Ti bo rahla ameriška gruda, preostalom pa naše sožalje. Tudi njega priporočamo v molitev.

V bolnišnico sta se morale podati iskat ljubeaga zdravja naši sestri Josephine Intihar, dekliško ime Zupan in Mary Komočar. Obema želimo da bi jima ljubi Bog kmalu podaril ljubo zdravje.

Sin od naše predsednice sestre Mary Hosta se je tudi naveličal samskega stanu in je te dni peljal svojo izvoljeno pred oltar. Samskega stanu se je tudi naveličala mlada sestra Helen Weiss, hčerka naše blagajničarke. Helen je šla na St. Clair po svojega izvoljenca Williama Nosan, sina od Mrs. Mary Nosan, ki vodi pekarijo v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Svatba je bila velika in se je vršila v Narodnem domu na West Parku. (Žal, da radi bolezni nisem mogla biti navzoča). Helen, izbrala si lepega fanta in želimo, da bo vajino bodoče življenje srečno in posuto z najlepšimi cvetlicami. Bog naj vaju blagoslov!

Sprejmite vse najlepše pozdrave,
Ančka Pelčič, tajnica

Rojstni dnevi v novembru

Meseca novembra bodo praznovale svoj rojstni dan sledče glavne odbornice: Dne 5. novembra, glavna predsednica in urednica Albina Novak; dne 8. novembra prva glavna podpredsednica in predsednica podružnice št. 89 Josephine Livek; dne 24. novembra glavna odbornica Mary Theodore in dne 27. novembra, glavna odbornica Mary Habjan.

Dne 24. novembra praznuje gl. odbornica Zora Yurkus.

Vsem, ki bodo v novembру slavile svoj dan pošljamo najlepše čestitke in želje za mnogo srečnih in zdravih let! Bog vas živi!

ŠIVALNI KLUBI

Da bodo naši ŠIVALNI KLUBI res privlačni in da bodo lepo uspevali, je potrebno kot sem že zadnjič omenila, da PRIDNO POROČATE V ZARJI o svojih delovanjih. Vsaka izmed nas nekaj ve, torej, ako bomo izmenjavale svoje ideje, bomo koristile druga druge in sebi, ker se bomo nekaj novega naučile.

Ponovno prosim vse podružnice, da navdušujete svoje članice za šivalne sestanke.

Približujejo se nam prelepi božični prazniki, z njimi vred pridejo pa tudi skrbci za razna darila, katera izmenjavamo ob tem času. Torej moje priporočilo je, da naredimo za letošnja božična darila, lepa ročna dela vseh vrst. Ročna dela so vedno popularna in zato tudi najbolj primerno darilo za vsakega. Vsaka najmanjša stvar narejena od naših rok, je mnogo več vredna in upoštevana kot razna druga draga darila, katera kupujemo po trgovinah.

V nadi, da boste v kratkem času imeli pri vseh podružnicah šivalne klube, vas vse skupaj najlepše pozdravljam,

Ella Starin,
17814 Dillewood Rd.,
Cleveland 19, Ohio.

Št. 23, Ely, Minnesota. — Minilo je že precej časa, odkar sem se zadnjič oglasila z Zarji. Vzrok je bila v glavnem bolezen, ki me je položila na bolniško posteljo v pomladu. Podati sem se moralu v Virginia Municipal bolnišnico.

Ob tej priliki se želim zahvaliti številnim prijateljem za obiske, kartice, eukerček in cvetlice, katerih je bila soba polna. Ko je človek bolan mu je v veliko tolažbo, če ima prijateljice in znanke, ki se nate spominjajo. Hvala tudi članicam eveletske podružnice ter Mrs. Lenich, Mrs. Nemgar in Mrs. Skrinar in drugim, katerih imena si nisem zapomnila za vaše darove. Hvala tudi članicam v Virginia za cvetlice.

Sedaj pa nekaj bolj veselega. Lepo število članic iz Ely se nas je udeležilo proslave Zvezinega dne v Duluth,

Minnesota. Bilo nas je poln bus in nekatere so se peljale v svojih avtomobilih. Zares je bilo lepo v Duluthu. Pri sveti maši smo slišale lep govor Rev. Papeša, ki nam bo ostal v lepem spominu. Banket je bil izvrsten, kakor tudi lep program. Ne bom opisovala podrobno, rečem le toliko, da smo bile vse članice iz Ely vesele, da smo se udeležile. Na busu je bilo petja brez presledka tja in nazaj in to angleškega kot slovenskega. Pele so mlade in stare. Zelo smo bile vesele imeti v svoji sredi našo glavno predsednico. Ostala je med nami še par dni in na Ely smo priredile družaben večer, katerega so se udeležile naše članice v lepem številu. Naša glavna predsednica nam je lepo razložila pomem mladinskega oddelka. Naša Albina ima dan govora in človek bi jo poslušal kar naprej. Le škoda, da je čas tako hitro minil in se je morala prehitro posloviti. Sedaj bomo pa z velikim zanimanjem pričakovale prihodnji državni dan, ki bo praznovan na Chisholmu drugo leto.

Našo zadnjo sejo je posetila Mary Theodore iz Hibbing, ki je glavna nadzornica mladinskega oddelka. Ona nam je dala razne nasvete za pospešitev aktivnosti med mladino in upam, da se bodo članice Dan kluba zavzele za priporočila.

V Poletnih mesecih so se naše seje vrstile čez teden, to pa zaradi raznih prireditvev, ki smo jih imeli ob nedeljah. Odslej bodo naše seje zopet ob nedeljah in upam, da se boste članice pridno udeleževale. Po vsaki seji imamo malo prigrizka. Saj ni lepšega, kakor sedeti pri čašici kave, ko se malo razgovorimo in pri tem pozabimo vsakdanje skrbci.

Pred kratkim je umrl soprog naše članice Mrs. Katharine Grahek. Zapustil je poleg soproge odrasle slike in hčerke. Žalujoči rodilni naše globoko sožalje. Pokojniku pa večni mir in pokoj.

Vabim vas na decembrsko sejo, ker pri tej seji se vedno kaj koristnega ukrene.

Pozdrav vsem članicam SZZ!
Katharine Slogar, predsednica

St. 24, La Salle, Ill. — Zopet se približuje zimska sezona in s tem se začnejo dolgi večeri, torej bo tudi čas, da se v večjem številu udeležujete sej. Posebno ste pa vabljene na glavno sejo v decembru, ki bo najbolj zanimiva seja, za katero bi se moralna vsaka članica zanimati, da je navzoča, ker volil se bo tudi nov odbor za leto 1950. Priliko boste imeli izbrati odbor, ki bo deloval za napredok podružnice. Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu v navadnih prostorih ob dveh popoldne. Prosim vse tiste, ki ste zaostale z asesmentom, da bi prisle poravnati na moj dom, da bodo knjige v redu, ko jih dobe nadzornice v pregled. Prosim, da upoštevate ta opomin in ne odlašajte, ker božični prazniki so že kar pred vratmi in ne bo dolgo, ko bo nastopilo novo leto, če nam bo Bog dal ljubo zdravje ga dočakati.

Več naših članic se nahaja na bolniški postelji. Bolni sta Mary Sever,

in Anna Ravnikar. Roko si je zlomila članica mladinskega oddelka. Frances se je pa še precej dobro pozdravila. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Teta štorklja se je oglašila pri Mr. in Mrs. Stani Kašek in pustila prvorjenko, hčerkko. Dekliško ime matere je bilo Ahčin. Dalje se je ustavila pri Mr. in Mrs. Walter Kinczewski, kjer je pustila sinčka, prvorjenčka. Dekliško ime matere je bila Theresa Furlan. Naše čestitke!

S pozdravom,

Angela Strukel, tajnica

Št. 32, Euclid, Ohio — Naša zadnja seja je bila dobro obiskana, menda je poročilo o naši prireditvi privabilo lepo število članic. Le pridite vsak mesec in bomo imele mnogo lepega užitka.

Naša podružnica je proslavila 20 letnico v nedeljo 26. septembra. Podan je bil lep oderski program in tudi zabava je bila vsem v zadovoljnost. Iskrena hvala častitemu gospodu župniku A. Bombaču, ki nam je dovolil prostor, da smo lahko imeli prireditve.

Prisrčna hvala naši glavni predsednici Albini Novak za vodstvo programa in vsestransko pomoč. Lepa hvala za navzočnost naši glavni odbornici Elli Starin, ter vsem sosednjim podružnicam, našim odbornicam, članicam, ustanoviteljicam ter vsem rojakom in rojakinjam, ki so bili tisti večer med nami. Najlepša hvala vsem, ki so delali in tudi moškim, ki so pomagali pri bari. Prav lepa hvala Mrs. Mary Gerl in Olgi Zakrajšek za izborno petje ter Florence Gole in Mary Jane Milavec za sodelovanje pri programu. Srčna hvala naši agilni sestri Frances Perme za mnogo truda in dela, ki ga je posvetila, kakor tudi naši tajnici Heddie Gole in vsem dragim sosestram, ki nam vedno požrtvovalno pomagajo.

Prav lepa hvala vsem za izraze čestitk in med temi je poslala čestitke častna predsednica ga. Prisland za kar ji lepa hvala. Torej vsem, ki ste se spomnili na našo podružnico ta večer, bodisi z udeležbo, pomočjo in na katerikoli način gre naša iskrena zahvala. Vsi boste zapisani v naši veliki knjigi.

Resno je bolna naša draga sestra M. Sintič in naša bivša odbornica Eva Majcen. Vsem bolnim želimo silorajno okrevanje.

Prosim vse članice, da čim prej vrnete odrezke od tiketov, ker je naša dolžnost, da vse enako pomagamo in potem smo tudi vse deležne enakega priznanje za sodelovanje.

K zaključku tega dopisa bi rada poslala svojo toplo zahvalo podružnici št. 3 v Pueblo, Colorado in vsem dragim rojakom in rojakinjam, ki so nas tako lepo pogostili in nam bili v vseh ozirih naklonjeni, ko smo se nahajala med njimi za časa naše konvencije. Vaša prisrčna gostoljubnost nam bo ostala v trajnem spominu. Bog vas živi vse skupaj!

Izid kampanje za Avgust in September Campaign Results for August and September

Podružnice — Branches:	Razred A	Razred B	Mlad.	Skupaj
Št. 23, Ely, Minn.	7		5	12
Št. 33, New Duluth, Minn.			12	12
Št. 43, Milwaukee, Wis.	5		1	6
Št. 24, La Salle, Ill.	3	1	1	5
Št. 89, Oglesby, Ill.	1		4	5
Št. 71, Strabane, Pa.	3			3
Št. 3, Pueblo, Colo.	1		1	2
Št. 15, Cleveland, Ohio	2			2
Št. 20, Joliet, Ill.	2			2
Ostale podružnice (14)	6	3	3	12
Posamezne agitatorke — Individual Workers:				
Dolores Rosandich (23)				
Mlad. članica	5		5	10
Angela Strukel (24)	3	1	1	5
Helen Krall (33)			4	4
Anna Sterle (71)	3			3
Anna Pachak (3)	1		1	2
Katherine Slogar (23)	2			2
Frances Danko (33)			2	2
Mrs. Frank Krall (33)			2	2
Anna Podgorsek (33)			2	2
V avgustu ..	1	2	14	17
V septembru	29	2	15	46
Skupaj	30	4	29	63

Josephine Erjavec, gl. tajnica

Dobitke so dobile: Anna Miklaučič, 21327 Westport Avenue; Nancy Gerjevich, 20563 Tracy Avenue; Lenore Smaltz, 21471 Nauman Avenue; Angela Barkovich, 20230 Tracy Avenue; Tone Logar, E. 222nd Street; Mrs. Strnad, E. 207th Street; J. Zupančič, 20251 Arbor Avenue, podružnica št. 41; Frank Kern, 1193 E. 60th St.; Margaret Zupančič, 27031 Forest View; Mary Strnad, 19650 Naumann Avenue; Mildred Adamič, 22812 Nicholas Avenue; A. Stergar, 849 E. 197th St.; Pete Besednik, 21831 Miller Avenue. Oddanih je bilo 15 dobitkov. Prav lepa hvala vsem, ki so kupili tikete.

Z najlepšim pozdravom,

Theresa Potokar, predsednica

Št. 41, Cleveland (Collinwood), Ohio Ta mesec praznuje svoj rojstni dan naša glavna predsednica Mrs. Albina Novak. Pošiljamo ji prisrčne čestitke. Naj jo Bog ohrani zdravo in veselo ter naši Zvezli še dolgo let spretno voditeljico. Ker Mrs. Novak nobena stvar na svetu ne pomeni več kot napredek Zvez, bi bil najlepši dar za rojstni dan — NOVE ČLANICE! Drage sestre, potrudimo se torej, da vsaj malo razveselimo našo glavno predsednico ter vpisimo vsaka vsaj eno novo članico, če ne v odrasli pa v mladinski oddelek in s tem bomo izpolnile tudi svojo dolžnost, ki veže vsako izmed nas do organizacije. (Srčna hvala, Ella. Bog Te usliši. A. N.)

Pri zadnji seji, ki je bil kot prijateljski sestanek, smo pogrešale našo dolgoletno zapisnikarico, sestro Mary Jane, ki se je morala podvreči težki operaciji. Spomnile smo se je z voščilom za hitro okrevanje. Sestra Jane se sedaj zdravi na domu in pripravčam, da jo ob prilikah oblišete. Želimo ji popolnega zdravja.

V lepše življenje se je po mučni bolezni preselila sestra Ivana Znidaršič. Tukaj zapušča štiri sinove, katerim izrekamo naše sožalje. Pokojnici pa naj sveti večna luč in naj počiva v miru.

Prav lep večer smo imele ob praznovanju 20 letnice podružnice št. 32 v Euclid, Ohio. Uživale smo lep oderski program, kakor tudi lepo družabnost navzočih, kateri so bili vsi v najboljšem razpoloženju. Sreča, katero smo vlekle iz vrečice je doletala tudi našo podružnico ter smo bile deležne eno izmed lepih daril, za kar se lepo zahvaljujemo. Želimo, da bi št. 32 lepo napredovala in obhajala še mnogo uspešnih obletnic. Pri tej podružnici je Sestra Rose Gubanc ena najbolj požrtvovalnih članic pri naši podružnici. Njena radodarnost je že veliko pripomogla k napredku podružnice. Za njeno ponovno darilo se ji prav lepo zahvaljujemo. Naj ji Bog za vse povrne z ljubim zdravjem, ki je največje bogastvo tega sveta.

Ker se leto bliža svojemu koncu, prosim vse sestre, ki še dolgujete na asesmentu, da vsaj pred zaključkom tega leta poravnate svoj dolg.

Vse pa pridite na sejo in pripeljte vsaka eno novo članico in to bo veselja kot ga še ne pomnimo za vse.

Vas vse sestrsko pozdravljam,

Ella Starin, tajnica

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Jesen se nam je približala in kakor hitro se spreminjajo letni časi s tako brzino gredo tudi naše članice v večnost. Težko mi je zapisat, da nam je letos že tretjo članico pobrala neizprosna smrt. Preminila je naša dolgoletna članica Mary Planovsek. Imela je srčno bolezen že precej časa in morala se je udati zahtevi Starnika, ki jo je poklical iz naše srede, v kraj, kjer ji bomo vse sledile druga za drugo.

Pokojna sestra Planovsek je bila doma iz Mozirja na Štajerskem. Za njo žaluje mož Frank in ena sestra tukaj, ena pa še v Mozirju, v stari domovini. Naše globoko sožalje vsem sorodnikom. Pokojni pa naj bo Stvarnik dober plačnik.

Seja v septembetu je bila prav slabo obiskana. Ne pozabite priti na prihodnjo sejo in poglejte v svojo platično knjižico, če imate plačano mesečino. Prosim zbudite se, drage sestre, in pride na sejo, ker bo že važna. Imamo več stvari za razmotritvati. Zdaj je čas, da si kaj pripravimo, da bomo imele s čim krajšat zimske večere. Jaz mislim, da enkrat v tednu gre vsaka članica rada ven ali vidí da kdo k nji pride. Namesto, da bi šla v gledišče, bo bolj prijetno, če imamo skupno zabavo.

Kaj pa kegljanje? Pri nas imamo že štiri skupine. Če katero veseli kegljati, ima še lepo priliko, da se nam pridruži.

Pridobile smo tudi tri nove članice za kegljanje. Upam, da bodo ravno tako dobre članice kot so kegljačice.

Na bolniški listi sta še Mary Gnaider, 3707 So. Iowa Avenue in Mary Hudaj, 161 So. 1st St. Katera ima čas, naj obišče bolne sestre ter jim malo skrajša čas.

Naša blagajničarka Josephine Tominsek se je podala na potovanje in počitnice, katere zares potrebuje, kar tudi njen mož, Ignac. Sin Robert in snaha, sta ju vzela pogledat naše Združene države, da vidijo še kaj drugega kot državo Wisconsin. Želimo vsem prav razveseljivega in zdravega užitka in da bi se dobro odpoceli in prišli nazaj za 20 let mlajši in bolj veseli.

Ob koncu mojega dopisa se zahvaljujem mojim prijateljicam in članicam za tako lepa voščila za moj rojstni dan. Najlepša hvala vsem in vsaki posebej. Dal Bog nam zdravje in blagoslov. Vsem vam hvaležna,

Mary Bentz, tajnica

Št. 45, Portland, Oregon — Septembrova seja je bila precej dobro obiskana. Hvala lepa, sestre, ker ste se udeležile v tako lepem številu. Sprejeta je bila nova članica, Lucille Pupil, kateri kličemo: dobrodošla med nas! Biti članica Slovenske ženske zveze je ponos za vsako Slovenko ali Hrvatico.

V zadnjem poročilu sem se pozabila zahvaliti sestri Misetich za krasni dar, ki ga je poklonila v korist ročne blagajne na junijevi seji. Dar je dobila sestra Levak. Hvala, Justina. V septembetu je pa sestra Swalko prinesla na sejo lep dar v korist ročne blagajne, katerega je prejela sestra Roso. Hvala, sestra Swalko. Po seji smo se imele prav dobro. Naša predsednica, sestra Golik, je spekla prav okusno potico, ki nam je šla v slast in zgodilo se je, da je potica kaj hitro izginila iz mize. Zalivale smo jo pa s kavo. Iskrena zahvala za Vaš trud in postrežbo, sestra Golik.

V teku je kampanja za nove članice. Upam, da nam bo sreča mila, da bomo pridobile vsaj nekaj novih članic in tako nadomestile one, ki jih neizprosna smrt iztrga iz naše srede.

Dne 16. septembra je za vedno zatisnila svoje trudne oči, sestra Matilda Devčič. Pokojna je bila rojena 25. februarja, 1879 v Gospicu na Hrvatskem. Njen mož je umrl pred petimi meseci. Sestra Devčič se je poročila zelo mlada. Leta 1944 sta z morem obhajala zlato poroko. Pokojni sestri Devčič, kot možu, ni bila življenska pot posuta z rožicami. V zakonu se je njima rodila 12 otrok, od katerih živi devet in izmed teh je sedem poročenih. Pokojna sta svojo družino vzgojila v lepem katoliškem duhu. Da je bila pokojna sestra prijavljena pri vseh, ki so jo poznali, so pričali nešteti venci, ki so krasili njenogomilo. Članice podružnice smo se udeležila pogreba v velikem številu. V zadnji pozdrav smo ji izročile krasni venec. Šest članic jo je spremilo v cerkev in iz cerkve z gorečimi svečami. Članice so vse korakale v procesiji. Na čelu sta bili predsednica in tajnica, nato članice z gorečimi svečami in potem so se pa lepo vrstile ostale članice. Bil je veličasten sprevod. Ko je predsednica pri odprttem grobu prečitala zadnje besedilo in molila za pokojnjene duše, bil je vsak ginjen in mislim, da ni ostalo nobeno oko suho. Večni raj in pokoj, dragi sestri. Žaluoči družini in sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Pri naši podružnici imamo več bolnih članic. Ema Lagivla boleha že delj časa; Ana Tomich si je zlomila roko; Frances Markovich se je pa morala podvreči težki operaciji. Vsem bolnim želimo zdravja.

Vas pozdravlja,

Louise Struznik, tajnica

Št. 49, Noble, Ohio — Bilo je jeseni pred dvajsetimi leti, ko je prišla pokojna sestra Mary Glavan, tedanja glavna odbornica v Euclid ter nas sprejela v Zvezzo, ko smo ustanovile podružnico št. 32. SŽZ. Začetek je bil dober, zabaven in koristen. Dve leti pozneje smo ustanovile podružnico št. 49, katere še danes lepo posluje in ima v svoji sredi lep krožek Noble Cadets, ki je nastopil na zadnji konvenciji.

Na zadnji seji smo sklenile, da se vrši naša glavna seja v novembetu, ker meseca decembra je premrzlo vreme in da se izvoli odbor, ki bo vodil poslovanje v angleškem jeziku, saj me starejše že tako dobro razumemo svoje hčere. Torej naj ta mlade vodijo naprej po njihovem sistemu. Dvajset let je že dokaj lepa doba, torej naj se ta mlade navadijo. Saj vse vemo, da je ves napredok odvisen od aktivnosti članice in če vsaka izvršuje svojo dolžnost, namreč, da paži, da ima redno plačan asesment se s tem tajnici prihrani mnogo zamujenih ur, ko mora po hišah kolektat. Imamo izvrstno tajnico Virginijo Bisch, ki je polna agilnosti in je pripravljena sto-

riti vse, kar je treba, kakor tudi delati z mladimi, da bo zopet več živahnosti med nami, kot je bilo, ko smo bile me mlade. O ne bojte se, da bomo še sedaj pa kar v zapeček, o ne! Še zmeraj bomo delale v korist SŽZ! Dalje je važno, da se udeležujete sej. Ali se spominjate, kako prijetno je bilo včasih? Imele smo lepe prijateljske sestanke in domačo zabavo, kar nekaj velja.

Važno je tudi, da sporočite tajnici, kadar vam je znan slučaj bolezni med članicami. Včasih se primeri, da niti sorodniki ne sporočijo slučaj smrti. Mati stanuje pri hčeri kje drugje, umrje, in naslov je drugačen in tajnica ne prejme nobenega poročila. Članice rade preberajo Zarjo in so pri društvih zato, da imajo boljšo udeležbo pri pogrebu, če so bolne, da dobijo obisk in še se ženijo pričakujejo darilo, če jim je dolg čas gredo rada na sejo in to kar same rade imamo, to se tudi drugim prileže. Bila sem tajnica več let in vem, kako dobro storji, če se članice za vse to zanimajo. Zato bi vas prosila, da boste aktivne v vseh ozirih. Naša predsednica Mary Stušek, ki je bila v tem uradu dolgo vrsto let in tudi večkrat delegatka, želi, da bi se izvolila predsednica, ki bo vodila seje v angleškem jeziku. Saj veste, kako smo me starejše, kar na enkrat se znajdemo v domači govorici, to pa mlajše odvrača.

Sedaj pa sestre zaključujem to moje slabo pisanje (bom kmalu bolj vajena matiko imeti v rokah kot pero). Pa tudi to se izplača. V enem letu smo že toliko napredovali, da vas bom prihodnje leto že povabilo k nam na zlet, če pa želite priti prej, ste pa tudi dobrodošle. Obenem se vsem članicam št. 49 prisrčno zahvaljujem za vso vašo prijaznost in naklonjenost napram meni in moji družini. Torej vsem glavnim odbornicam moje čestitke in želje za uspešno bodočnost. Naj bo Vaše delo za Zvezo blagoslovljeno. Lepe pozdrave vsem članicam SŽZ! — Jennie Kosten.

Št. 54, Warren, Ohio — Ker smo v času kampanje, bi prosila vse naše članice, da bi se potrudile pridobiti kar največ mogoče novih članic. Vsaka ima gotovo še sorodnico ali prijateljico, ki ni še članice podružnica in vam bo gotovo hvaležna, enako dotična, ki bo postala članica in naša Zveza.

Naša naselbina je v osrčju železne industrije in zaradi stavke je tudi večina naših tovarn zaprtih in to pomeni, da so naši moški doma. Kako dolgo bo to trajalo, seveda ne vemo. Upam, da ko boste brale te vrstice, da bi se zedinili in zopet začeli z obratom.

Resno operacijo je prestala sestra Jennie Golden. Želimo ji skorajšno okrevanje. Sestra Katherine Shine in Andy sta postala prvič starša in to krepkemu sinkotu. Sestra Jennie Shine je pa prvič stara mati! Naše čestitke!

V BLAG SPOMIN POKOJNIM SESTRAM, KI SO PREMINULE
PRI SLEDEČIH PODRUŽNICAH:

- 1—Mary Fedran, 819 Mead Avenue, Sheboygan, Wis. Rojena 24. oktobra 1885, pristopila 4. aprila 1939, umrla 27. avgusta 1949.
- 8—Anna Padjan, 727 S. 4th Street, Steelton, Pa. Rojena 26. julija 1883, pristopila 11. februarja 1938, umrla 4. decembra 1948.
- 9—Amelia Pavlich, 196 E. Grand Ave., Highland Park, Mich. Rojena 21. maja 1879, pristopila 16. junija 1927, umrla 9. junija 1949.
- 10—Mary Jevnikar, 14521 Saranac Road, Cleveland, Ohio. Rojena 25. marca 1875, pristopila 10. septembra 1928, umrla 29. maja 1949.
- 10—Josephine Malnar, 15002 Hale Avenue, Cleveland, Ohio. Rojena 28. januarja 1886, pristopila 2. maja 1929, umrla 15. junija 1949.
- 10—Mary Tomsic, 6014 Glass Ave., Cleveland, Ohio. Rojena 2. avgusta 1888, pristopila 17. marca 1928, umrla 16. maja 1949.
- 10—Frances Koci, 389 E. 161st Street, Cleveland, Ohio. Rojena 4. novembra 1865, pristopila 4. decembra 1927, umrla 30. junija 1949.
- 10—Josephine Koncan, 947 Evangeline Road, Cleveland, Ohio. Rojena 17. marca 1893, pristopila 2. maja 1935, umrla 29. avgusta 1949.
- 10—Gertrude Zimmerman, 1236 E. 175th Street, Cleveland, Ohio. Rojena 25. februarja 1879, pristopila 2. maja 1929, umrla 27. avgusta 1949.
- 13—Veronica Golob, 531 Vermont Street, San Francisco, Cal. Rojena 2. septembra 1897, pristopila 4. marca 1928, umrla 28. junija 1949.
- 14—Jennie Mohorcic, 18108 Syracuse Avenue, Cleveland, Ohio. Rojena 9. februarja 1895, pristopila 5. novembra 1935, umrla 14. julija 1949.
- 15—Mary Skufca, 3575 E 82nd Street, Cleveland, Ohio. Rojena 4. julija 1905, pristopila 8. maja 1935, umrla 8. avgusta 1949.
- 16—Anna Motz, 8824 Paxton, South Chicago, Ill. Rojena 1. marca 1891, pristopila 15. novembra 1928, umrla 29. maja 1949.
- 17—Frances Stibler, 1203 E. 61st Street, Bay View, Wisconsin. Rojena 17. februarja 1887, pristopila 4. junija 1930, umrla 6. junija 1949.
- 17—Helen Tavurac, 1222 S. 75th Street, West Allis, Wis. Rojena 18. avgusta 1884, pristopila 12. junija 1933, umrla 2. julija 1949.
- 20—Frances Gombac, 207 Ingalls Avenue, Joliet, Ill. Rojena 18. junija 1888, pristopila 18. novembra 1928, umrla 24. avgusta 1949.
- 20—Anna Vlahovich, 507 Center Street, Joliet, Ill. Rojena 20. avgusta 1882, pristopila 18. marca 1934, umrla 31. julija 1949.
- 25—Antonia Cepek, 1022 E. 70th Street, Cleveland, Ohio. Rojena 2. januarja 1892, pristopila 9. aprila 1934, umrla 15. junija 1949.
- 25—Agnes Faletic, 5512 Carry Avenue, Cleveland, Ohio. Rojena 10. decembra 1880, pristopila 12. marca 1934, umrla 11. julija 1949.
- 25—Mary Novak, Route 534 and Trumbull Road, Geneva, Ohio. Rojena 25. marca 1887, pristopila 14. avgusta 1939, umrla 7. julija 1949.
- 27—Rose Damor, 315 Beech St., East Pittsburgh, Pa. Rojena 3. septembra 1883, pristopila 10. oktobra 1929, umrla 17. junija 1949.
- 30—Antonia Gorenz, Hampshire, Ill. Rojena 9. decembra 1889, pristopila 3. marca 1936, umrla 1. junija 1949.
- 31—Helen Slavic, 513 Broadway, Gilbert, Minn. Rojena 21. aprila 1880, pristopila 14. junija 1931, umrla 9. julija 1949.
- 32—Mary Stroin, RFD 2, Geneva, Ohio. Rojena 22. aprila 1883, pristopila 2. februarja 1930, umrla 11. avgusta 1949.
- 38—Josephine Benchina, 316½ SW 6th Street, Chisholm, Minn. Rojena 24. junija 1908, pristopila 3. aprila 1940, umrla 8. junija 1949.
- 38—Josephine Erchul, 2527½ 2nd Avenue W, Hibbing, Minn. Rojena 19. marca 1878, pristopila 14. maja 1930, umrla 22. maja 1949.
- 38—Theresa Mlakar, 412 S. Central Avenue, Chisholm, Minn. Rojena 6. januarja 1886, pristopila 14. maja 1930, umrla 4. junija 1949.
- 38—Jennie Samsa Glowski, 400 SW 5th Street, Chisholm, Minn. Rojena 24. avgusta 1890, pristopila 22. januarja 1930, umrla 25. julija 1949.
- 40—Anastasia Fundak, 1948 E. 29th Street, Lorain, Ohio. Rojena 24. decembra 1888, pristopila 14. aprila 1938, umrla 25. junija 1949.
- 40—Angela Simonich, 219 E. 26th Street, Lorain, Ohio. Rojena 5. julija 1893, pristopila 14. junija 1932, umrla 10. junija 1949.
- 40—Anna Zgonc, 1762 E 33d Street, Lorain, Ohio. Rojena 27. julija 1895, pristopila 8. februarja 1938, umrla 28. julija 1949.
- 41—Mary Dolsak, 444 E. 158th Street, Cleveland, Ohio. Rojena 1. julija 1913, pristopila 4. junija 1931, umrla 19. julija 1949.
- 42—Amalia Hrovat, 5211 Stanley Avenue, Maple Heights, Ohio. Rojena 4. avgusta 1892, pristopila 20. marca 1939, umrla 1. avgusta 1949.
- 47—Mary Adler, 3548 E 110th Street, Cleveland, Ohio. Rojena 1. januarja 1878, pristopila 25. junija 1931, umrla 21. avgusta 1949.
- 74—Antonia Grandovic, 107 Beaver Road, Ambridge, Pa. Rojena 7. julija 1881, pristopila 17. aprila 1936, umrla 14. avgusta 1949.
- 77—Frances Vogrin, 2209 Mt. Troy Road, Pittsburgh, Pa. Rojena 21. junija 1887, pristopila 2. decembra 1941, umrla 1. avgusta 1949.
- 84—Mary Derganc, 421 Himrod Street, Ridgewood, N.Y. Rojena 5. oktobra 1888, pristopila 20. junija 1938, umrla 19. julija 1949.
- 97—Anna Matusko, 41 3rd St., Cairnbrook, Pa. Rojena 17. junija 1889, pristopila 10. marca 1940, umrla 3. julija 1949.
- 91—Mary Radojcic, 648 Elm Way, Oakmont, Pa. Rojena 21. decembra 1881, pristopila 12. maja 1938, umrla 18. avgusta 1949.

Pred par meseci smo tudi pri nas razpravljale, če bi pričele kegljati. Izbrali smo načelnico, sestro zapisnikarico Tillie Zagger. Upam, da se boste članice odzvale njenemu vabili. Meni je rekla ena dekle, ki še ni naša članica, da bo pristopila, če bomo imeli kegljaško skupino. Pridite vse na prihodnjo sejo.

Katera še ni kupila božičnih kartic, naj se zgledi pri meni ali pri tajnici. Čisti dobiček bo šel v ročno blagajno. Kartice so krasne in stanejo samo dolar za baksico.

Božična seja se bo vršila 14. decembra, to je na drugo sredo v mesecu, ob navadnem času in v istih prostorih V.F.W. na Niles Rd. Prineste kot druga leta, dobitke za otroke in darila za izmenjavo med članicami. Priporočala bi robčke, vrednosti en dolar. Več o tem na seji. Pozdrav vsem celokupnemu glavnemu odboru in vsem članicam SŽZ.

Rose Racher, predsednica

Št. 57, Niles, Ohio—Prav z veseljem pišem to poročilo od naše podružnice, ker enkrat vam z lahkim srcem lahko povem, da smo imele prav lepo udeležbo na zadnji seji ter ukrepale to in ono v korist podružnice. Razpravljale smo v glavnem o naši veselici o kateri bom drugi mesec poročala, kako je izpadlo.

Na 14. januarja prihodnje leto bomo praznovale 16 letni obstoj naše podružnice. To vam poročam dovolj ob času, da si boste zaznamovale na koledarju, ker takrat bo nekaj izrednega in upati je, da se boste vse udeležile, stare in mlade. O tem vas bom zopet prihodnjšč opomnila, da ne bo nobena rekla, da ni vedela, kakor se včasih sliši izgovor.

Na zadnji seji smo sprejele zopet tri nove članice v odrasli oddelek in eno v mladinski oddelek. Kličemo vsem: iskreno dobrodošle!

Teta štorklja je obiskala našo sestro Kati Stanec in ji pustila zalo hčerko, nam pa novo članico. Želimo jima zdravje ter pošiljamo najlepše čestitke!

Pozdrav vsem sestrám SŽZ!

Johanna Prinz, poročevalka

Čestitke naši vrli sestri Logar

V angleškem delu te izdaje imamo sliko sestre Logar, ustanoviteljice podružnice št. 57 v Niles, Ohio. Ona zaslubi naše najlepše priznanje za veliko zanimanje, ki ga že vsa leta izkazuje za našo Zvezko. Pri podružnici ima vpisanih svojih šest hčer, tri snahe in šest vnukinj.

Št. 89, Oglesby, Ill. — Hvala lepa, Colorado! Prosim sprejmite mojo zkasneno hvaležnost za vašo, gostoljubnost, izkazano nam za časa osme redne konvencije v krasni Colorado. Vaša prijaznost in naklonjenost ne bo pozabljenja.

Zahvaljujem se delegatkam za zavpanje dano mi pri izvolitvi v glavnji urad. Skušala bom izpolniti svojo dolžnost s pomočjo naših direktorjev z briljantnim in energičnim vodstvom naše glavne predsednice, mormo biti uspešne.

Navzoča sem bila na seji mlađinskega odbora, ki se je vršila v Lemontu na Zvezin dan, kjer so bili napravljeni razni načrti za bodoče poslovanje. Vse vemo, da ni mogoče izpeljati iste vrste aktivnost po vseh naselbinah, zato je bilo naročeno, da vsaka odbornica naredi svoj program, kateri bo najbolj privlačen za njen delokrog, ki bo v razvedrilo članstva. Vse vemo, da kegljanje je nad vse priljubljen in popularen šport za mlaude in starejše. V Jolietu imajo zmožno voditeljico v direktorici Josephine Sumič in upati je, da bodo tudi pri drugih podružnicah sledile lepemu zgledu. Pri nas so tudi začele z vajami in se bodo udeležile tekme v pomladu, ki bo v Jolietu.

Kampanja za nove članice se je pričela s prvim avgustom. Pogoji so izvrstni. Ni vzroka, zakaj bi ne pridobile lepo število novih članic in posebno v mlađinski oddelku, kjer bodo članice deležne \$50, več k svoti smrtnine, ko bodo v mlađinskem oddelku deset let, to je ob starosti 18 let, ko pristopijo v odrasli oddelki. Za 35 centov na mesec bo potem vsaka dobila \$150.00 smrtnine, če je bila v mlađinskem oddelku polnih deset let. Kje je mogoče duplikirati te lepe pogoje? Prav nikjer! Zato je naša dolžnost, da stopimo do svojih članic in jim raztolmačimo te nove pogoje in bo gotovo vsaka vpisala svoje hčerke v zgodnji mlađast, ker bo vedela, da bo to v veliko korist. Oglasujmo, kjer moremo našo lepo organizacijo in pridobivajmo ji novih članic, da postanejo še močnejša skupina v tej širni Ameriki.

Iz domače fronte nimam za poročati veselih novic, ker ravno, ko pišem te vrstice se nahajati v bolnišnici Frances Dobowsk in Terezija Luskovich. Vsem našim bolnim sestrám želimo ljubega zdravja.

Teta štorklja je bila tudi zaposlena. Prinesla je krepkega sinčka družini Mr. in Mrs. Kladnik in pri Mr. in Mrs. Adolph Peterlin tudi sinčka. Naše čestitke!

Drage sestre, ali ste že kupile bakšico naših lepih božičnih kartic? Če niste, potem si jih preskrbite še danes, ker boste dobole večjo vrednost za svoj denar kot drugod in s tem boste tudi pomagale naši blagajni.

Na Delavski dan (Labor Day), meje veselo presestila z obiskom Zora Yurkus, glavna odbornica mlađinskega odseka. Njen soprog in družina so obiskali Starved Rock State Park, kjer jaz delam čez poletje. Bila sem zares vesela obiska. Lepa hvala, Zora. Žal mi je, da je bil čas prekratek. Upam, da se kmalu zopet vidimo in da ste se lepo zabavali v parku.

Lepa hvala za pozdrave iz Minnesota Albinji Novak, Mary Lenich in Alice Zeleznik. Upam, da ste se dobro imeli.

Moje čestitke šolninskemu odboru za odločitev, da se je nakazalo nadarjenim študentom šolnino in izbralo tiste, ki so bili v resnici vredni naše pomoči.

Drage sestre, imamo še samo eno sejo v tem letu, to bo glavna seja v decembru, na kateri bo volitev bodočega odbora. Ne izgovarjajte se, da nimate čas ali, da imate drug posel. Jaz vem, da ste VSE sposobne za vsak urad. Sporočam, da bomo imeli "pot luck" in tudi Miklavž bo navzoč za mlade. Torej na svidenje v pondeljek večer 12. decembra ob sedmih zvečer.

Pozdrav vsem članicam SŽZ!

Josephine Livek, predsednica

Št. 96, Universal, Pa. — Na zadnji seji je bila lepa udeležba. Upam, da bo ravno tako prihodnji mesec.

Vljudno ste vabljene vse na plesno veselico, katera bo 19. novembra v Slovenskem domu v Universal, Pa. Ples se bo začel ob devetih zvečer in bo trajal do ?. Igral bo Frank Pavroni in njegovi Stylists. Na razpolago bodo kranjske klobase in vsakovrstne dobrote. Oddana bosta tudi dva purana. V prodaji so tiketi in srečnemu ni treba biti navzoč, ker bo dobil vseeno, če bo njegova številka dvignjena.

Torej pridite vse in pripeljite tudi svoje prijatelje, ker zabave bo dovolj za vse na razpolago.

Naša glavna seja se vrši 11. decembra na Universal, Pa. Na tej seji nas obiše tudi Miklavž in serviran bo dober prigrizek. Seja se bo pričela točno ob dveh popoldne. Prosi se vas na udeležbo in posebno tiste, ki ste že "leta" naše članice, pridite vsaj na glavno sejo, če drugače pridite ne, saj bo "ta stari" že malo potpel, ne bojte se.

Ta mesec je dopis tudi v angleškem delu, torej boste lahko vse članice na jasnom o našem delovanju. Na svidenje na seji v novembру, potem na veselici v nedeljo 19. novembra in na glavni seji 11. decembra!

Pauline V. Kokal, predsednica

Št. 105, Detroit, Michigan — Naša glavna predsednica-urednica Albina Novak, bo 5. novembra obhajala svoj rojstni dan. Želim ji v imenu vseh članic, še na mnoga leta delovanja v božjem blagoslovu, in da bi bila še dolgo glava naše organizacije.

V tem mesecu smo se nekoliko zakasnile s sejo, radi bolezni sestre Bombach; vršila se bo okrog sredi t.m., kar se bo Vas točno obvestilo, in upam, da bo udeležba polnoštevilna.

Sestra Jennie Vidmar in mož Jože, sta 22. septembra obhajala 25 letnico poroke v krogu svojih dragih. Želimo, še zlato in biserno.

Sestra Vidmar se bo morala podvremeni delikatni operaciji v glavi oziroma v ušesih. Želimo ji, da se operacija dobro posreči, in da se bo zopet redno udeleževala naših sej.

Sestra Christina Bombach je pridobila novo članico, Mary Sautter, hčerko sestre Frances Wesel. Želimo, da bi nas še katera iznenadila z novo članico.

S pozdravom — Christina Bombach.

A BIRTHDAY MESSAGE

Dear officers and members:

By enthusiastic vote our convention voted to have a JUVENILE CAMPAIGN during the last five months of 1949. Three months of the time have already passed into oblivion and we have only the balance of November and the month of December to save the outcome. I'm hoping with all my heart, that every officer and member will diligently campaign during the remainder of the time.

No greater honor can be conferred to your President in her birthday month, nor to the other officers who celebrate their event during this month, which can possibly give them more pleasure than a great number of members secured for the ensuing campaign.

Every campaign carries three main objectives. FIRST to increase in membership, which is always important; SECOND — the member securing new members can earn for herself a beautiful reward; THIRD, and by no means the least, is doing a real favor to the person whom you ask to join. So she too, will derive the benefits of our grand organization. Since it is a natural law that in harvesting we reap more than we sow, so each member we add to our number means additional joy and pleasure for us. It also means a better branch and it gives us a better chance for doing greater good in the world today where brotherly love is needed so much.

Speaking of birthdays, the dates are: President Albina Novak, Nov. 5; Vice-President Josephine Livek, Nov. 8; Youth Committee: Mary Theodore, Nov. 24; Zora Yurkus, Nov. 24; Mary J. Habjan, Nov. 27. I'm certain that I'm speaking the minds of all the celebrants in suggesting that you make your gift a bouquet of applications, each new member to be a gorgeous orchid which will have a lasting beauty and remembrance. To the officers and to all who celebrate their day in November are extended sincere congratulations and also the very best wishes for many more years of health and happiness!

I had intentions of writing a story on my recent trip to Minnesota, but due to space, I had to postpone it until next month.

Before closing this message, I'd like to suggest that you read the following article submitted by our Spiritual Adviser Rev. M. Kebe. I'm sure you'll find it very educational and interesting. Also read Dr. Kern's explanation.

November 24th is Thanksgiving Day. Let us be grateful in realization that any sacrifices we may make are only a small reward for the blessings we have received. Let's resolve to continue with our service to humanity and to always practice the teachings of fraternalism and patriotism.

Most sincerely and fraternally yours,

Albina Novak - President - Editor

JUVENILE CAMPAIGN

For new members in the Juvenile department. The awards are:

For securing 3 new members a good BALL PEN with an EXTRA FILLER.

For 5 new members, the award is a RING WITH YOUR INITIAL.

For 10 new members, the award is a BEAUTIFUL TROPHY ENGRAVED WITH YOUR NAME.

For 15 new members, the award is GORGEOUS BRACELET with ZVEZA EMBLEM as a charm.

The branches will receive FIVE DOLLARS in cash for every 15 new members that are enrolled by the members of the branch and TEN DOLLARS cash, if 25 new members join your branch.

AWARDS FOR NEW MEMBERS IN ADULT DEPARTMENT

For securing three new members, the award is a good BALL PEN and EXTRA FILLER or a RHINESTONE BROOCH.

For 5 new members you'll get the GOLD FILLED ZVEZA EMBLEM PIN. It's a beauty, the new Emblem pin.

For 10 new members — FIVE DOLLARS IN CASH.

For 15 new members, a BEAUTIFUL NECKLACE with a ZVEZA EMBLEM PENDANT or \$7.50 IN CASH.

FOR 20 new members — TEN DOLLARS IN CASH.

For securing 25 new members — the award is \$15.00 IN CASH or a TRAVELING BAG.

For 30 new members we are giving a wonderful gift to the one who likes the sport of bowling. It's a BOWLING BALL to fit your grip WITH A BAG.

If you secure 50 new members, you will receive \$30.00 IN CASH and A SOUVENIR TROPHY.

The branches will also receive cash awards. The first prize is TEN DOLLARS IN CASH; second prize is \$7.50 IN CASH and the third prize is FIVE DOLLARS IN CASH.

The winner of this campaign will get a beautiful remembrance from the Supreme President and her picture will appear on the cover page and also a history of her life.

IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE

MATRIMONY

THE English term Matrimony was taken directly from the Latin Matrimonium, and this in turn was evolved from the older Matris Munus (office, function, duty of mother). Hence, the word matrimony signifies the principal purpose of the matrimonial union, which is the motherhood. Matrimony may be considered merely as a contract or as a sacrament.

As a contract, matrimony is the union of man and woman, by which they give themselves to one another for begetting children, when possible, and for mutual assistance, helpfulness, and company. Matrimony is a contract, as a matter of fact the oldest form of contract in the world, for it was instituted by God himself in paradise when He gave Eve to Adam in marriage: ". . . and God blessed them,

and said: Increase and multiply, and fill the earth" (Gen. I); and again later: "It is not good for man to be alone; let us make a help like unto himself . . . Wherefore a man shall leave father and mother and shall cleave to his wife, and they shall be two in one flesh" (Gen. II). Matrimony is a true contract because it is freely entered into by both, man and woman, both parties binding themselves to each other for the purpose that the woman may, where possible, become a mother, that the man may take care of her and their children, that they may be of mutual assistance to each other, that both may the easier overcome the temptations against chastity and thus live in God's grace and blessing. The obligation that binds them together is called ligamen — bond or tie.

Christian matrimony or a lawful union between a baptised man and a baptised woman is a contract and a sacrament. As a sacrament it sanctifies the matrimonial bond, and, when received worthily, it confers other graces especially with regard to the children born of sacramental wedlock. St. Paul says: "So also ought men to love their wives as their own bodies . . . This is a great sacrament, but I speak in Christ and in the Church" (Eph. 5). Like all sacraments so was matrimony instituted by Christ, though there is no mention of this fact found in the Scriptures. The often quoted passage: "What God has joined together, let no man put asunder," merely emphasizes the indissolubility of the matrimonial tie and not its sacramental character. However, it is a true sacrament of the New Law, for its history since the Apostolic times, the ecclesiastical tradition, the great Councils, and the infallible doctrine of the Church guided by the Holy Ghost evidently and without any doubt whatever, have declared it to be a sacrament; moreover the Church commands her faithful to believe in it as a sacrament, and condemns all who would hold a contrary opinion. — Each sacrament requires a priest for administering it, but the sacrament of Matrimony presents an exception, for here the ministers are the husband and wife; the priest being only a necessary witness representing the Church, whose blessing he imparts to the newly wedded couple. — Speaking about a sacrament we consider also its "matter" and its "form". The matter in the sacrament of Matrimony are the bodies of the couple united in the purpose of their marriage; the form in this sacrament is mutual consent by which the man and woman agree to become legitimate husband and wife to each other.

The Church has ruled (1908) that only those marriages of Catholics are valid that are contracted before the bishop or the pastor of the locality, where they take place — or in presence of another priest whom either the bishop or the pastor of the place has delegated for that purpose, and additionally, in presence of at least two witnesses. One witness would render the matrimony invalid; there must be at least two. The matrimonial mutual consent must be expressed loudly enough for the priest and the two witnesses to hear, for that is the very reason why the witnesses are present — that they may, if necessary, testify to the truth and reality of the mutual consent; which they can not do had they not heard it.

The sacrament of Matrimony may be received by any baptised person, provided that no natural impediment or a law of God or Church forbids it. There are impediments that render a matrimony invalid; others cause it to be illicit. The Church can dispense from some and not from others. For example, all matrimony between the relationship in the direct line are prohibited, and in the case of the first degree direct line blood relation, even the Pope can not dispense; neither can he dispense in the case of previous ligamen or impotency.

In the collateral line of blood relationship, the matrimony is prohibited to the third degree included.

Matrimony is a most grave proposition. Unfortunately many young people disregard its seriousness and rush headlong into situations and entanglements that seem to guarantee the ruin of their earthly and, at times, of their eternal happiness, or both. Matrimony is a most holy institution, especially as a sacrament; it is a divine institu-

tion, raised by our Lord to the dignity of a sacrament. It should never be treated lightly, without due consideration and exhaustive deliberation; never without prayer. Some young person will laugh: I don't care! No, you don't care, because you are headless or a pinhead. But just as surely you will later cringe and whimper when the enormity of your "I don't care" catches up with you and dashes you against the rocks, you who would ride on the tops of the storm waves of life, where the strong or the wise shrink from venturing.

Best regards to all! — M. Kebe.

SLOVENE OR SLOVENIAN?

F. J. Kern, M.D., Cleveland, Ohio

SOME time ago, your Honorary President, Mrs. Marie Prisland, sent me a clipping from a newspaper with the title: Propose a New Slovene State. The article mentioned the possibility of establishing an "autonomous province of Slovenes in Southern Austria where the Slovene element predominates".

With the clipping she enclosed a note: Dr. Kern—Would it be possible to change the word "Slovene" into "Slovenian"? Should we not all use the same expression? Do something!

Unfortunately, there is still no unanimity in using the proper designation in the English language for our people. The British and many American publications still use the word Slovene, both as a noun and or as an adjective, instead of the now more prevalent "Slovenian" in the official government documents.

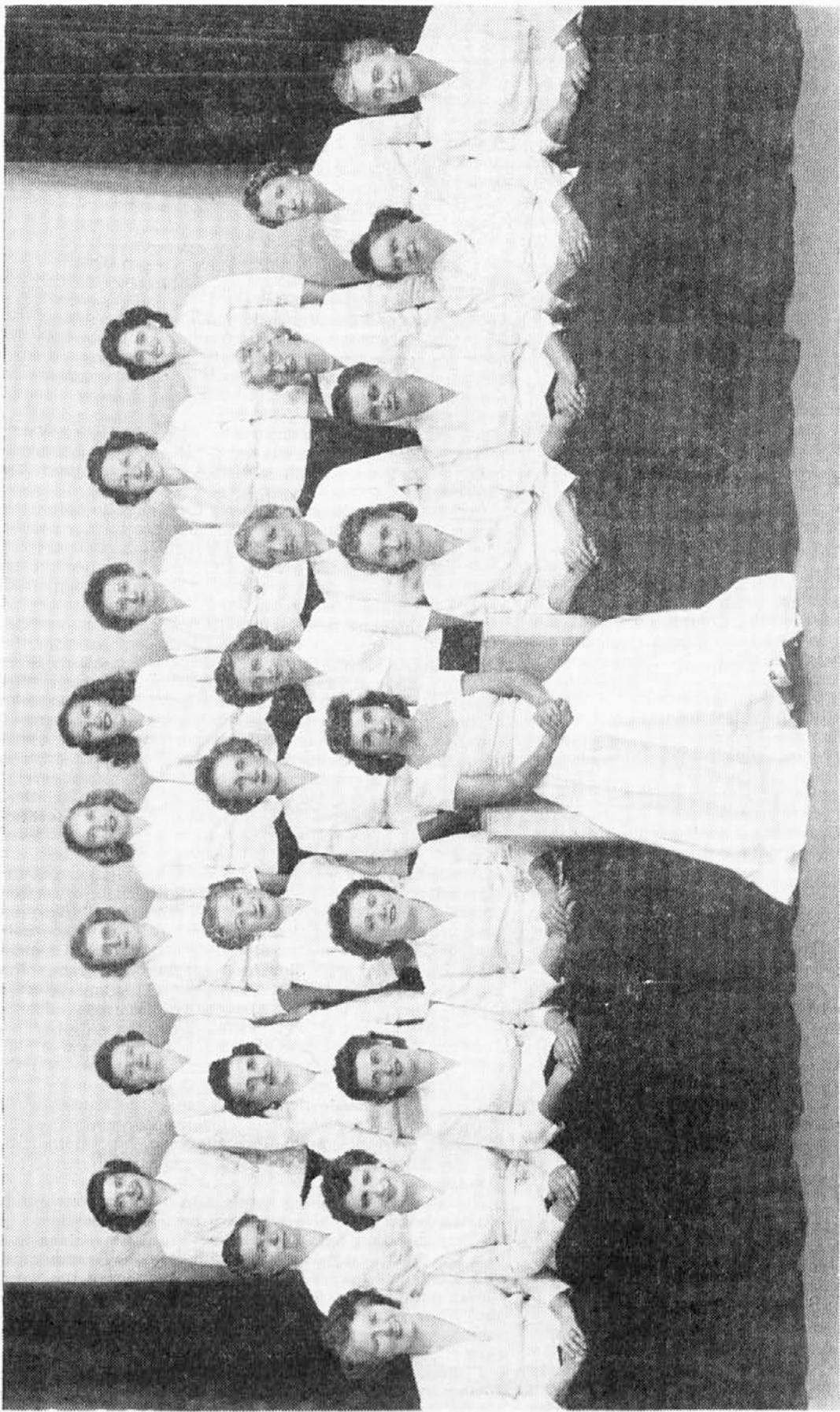
While compiling my English-Slovene Dictionary in 1918, I decided to use the word Slovene to conform with the official name in the title for the new Yugoslavia after War I, namely: "The Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes". Until the establishment of the Federated Republic of Slovenia after War II there was no officially recognized country with the name of Slovenia, neither was it found in world atlases. Under the Hapsburg Empire of Austria-Hungary the Slovenians were scattered through several separate provinces, such as Carniola, Styria, Carinthia, Gorizia-Littoral (Kranjsko, Štajersko, Koroško, Goriško-Primorsko), etc. We were known as a people not as a country.

The British writers always used the word Slovenes for Slovenci. They took the name from the French expression Slovènes, in use since Napoleon's Province of Illyria. Similarly, the Yugoslav diplomats after War I, gave the new Yugoslav state the awkward English title "The Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes" copying the French Royaume des Serbes, Croats, Slovenes." (This sounds good in the French language.) An equally disastrous mistake was made by "Czechs", who called their new state Czechoslovakia instead of Czecho-Slovakia, since the Cz was also used by the French for Slav letter Č, imitating Magyar and Polish spelling of the word with Cz.

There is no justification for the use of the English word Slovene at the present time. Slovenia-Slovenian, Croatia-Croatian, Serbia-Serbian, Romania-Romanian, Italia-Italian, etc. All our publications and organizations should follow this rule.

Not only have we been careless in using various different words for Slovenian, we have been quite negligent in its pronunciation both by the immigrant Slovenians and also by their descendants. According to the grammatical and dictionary usages of the English language the word Slovenian must be pronounced with a long e, not with the "e" as in Slovenec. The radio broadcasters and speakers should be especially careful in pronouncing the word correctly.

I must admit the bad influence my English-Slovene Dictionary and The English-Slovene Reader has in the above matter. The second and the third editions of the Dictionary were, with the exception of a few pages, exact reprints from the original edition of 1919. The word Slovene was retained against my wish.

BRANCH NO. 2, CHICAGO, ILLINOIS, FAMOUS CHORAL GROUP

We are presenting the club in its new apparel, black skirts and white overblouses. First row, left to right: Agnes Marrazzo, Jean Zupancic, Rose Grill, Mildred Pasioli, Director Ann Cham, Mary Gradishar, Anna Zorko, Justine Ciebinski, Mary Poidan.

Second row: Mary Koren, Mary Hozian, Mary Gorbais,

Clara Foys, Anne Fortuna, Mary Kovacic, Barbara Wenzel, Pauline Ozbolt.

Third row (top row): Sophie Zeleznikar, Josephine Zeleznikar, Lillian Kozek, Mae Kregul, Anne Kregul, Ursula Skoflanc, Frances Zibert, Ethel Gottlieb. (Missing is Julia Zibert).

The Choral club will present its Fall concert on Sunday, November 13, 1949 at St. Stephen's Hall, corner Cermak and Wolcott at 3 P.M. For this concert the club will present many new songs. Their Director Mrs. Cham has chosen an interesting repertoire.

NO. 2 CHORAL GROUP TO HOLD CONCERT

A cordial invitation is extended to all lovers of good singing to attend this Fall Concert. Neighboring branches are given a special invitation and it is the hope of the club that there will be a good attendance for there is no bigger inspiration for good performance than to sing before a large audience.

If you like good singing, than do attend the Fall Concert of our Chicago Choral Club on Sunday, November 13, 1949.

It's not an exaggeration, but it's the truth that we have one of the best Slovene women's choral clubs in the world at branch no. 2, Chicago, Illinois. In my days, I heard many concerts and attended many musical and vocal festivals and I must admit, that I derived more pleasure listening to our Chicago girls than I have ever experienced before. They have voices which really blend and the expression is almost perfect. Of course, their wonderful director Mrs. Anne Cham is the one who is responsible for their excel-

lent blending of voices and the club is very fortunate in being able to secure a Director of Mrs. Cham's ability and understanding.

When the club performed in Cleveland, Ohio, we heard much praise from everyone who attended the performance. Cleveland wants them back again and we are looking forward to another concert in 1950. I hope that other states will take an interest in presenting this outstanding club to its community. You'll not regret it, I'm certain. You'll be very proud of them just as we were in Cleveland and I highly recommend that you extend an invitation to this club to pay your community a visit. I'm almost certain that the club would be willing to make any trip without a charge, that is, other than the traveling expense.

We have an excellent opportunity of bringing our beloved folk songs to the attention of the general public. Therefore give this recommendation your best consideration. You'll not be sorry, that I assure you.

Your loving admirer, Albina Novak

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

Milwaukee No. 12 Bowling News

Our league bowling at Remie's got a nice start. The outstanding score was bowled by Julia Pezdir, who had her first 508 game in six years. She bowled 150-184-174. Not bad. Julia. Julia is bowling on the Jelene Fun team. They stand in first place with 2160 and 786 single game.

Here are some of the other high scores. Atlantic Laundry has 749; Ma Starich's Tavern 738. High games are: Jelenc Funeral Home 2160; Atlantic Laundry 2102 and Walter's Food Market 2070. High individual scores are: Florence Ecker 188; Bertha Matzelle 187; Kate Osep 184. Julia Pezdir 184. High three game series: Julia Pezdir 508; B. Matzelle 506; A. Shimenz 477 and Mim Remic 477.

Dot Rich, secretary

No. 12, Milwaukee, Wisconsin—The bowling season is well on its way. Some of the girls are doing very well. It took six years of practicing for Julia Pezdir to come through with a high score. I guess I'll let you in on a little secret. Julia and Helen Vodnik have a bet on who is going to bowl the best game. Now Helen will really have to go some as she isn't even near that mark. Maybe Helen will get her streak of luck in some session because last year she walked off with the prize with a 528 game total. We are awaiting for Jane Prossen to show up some action. What do you say, Jane?

We have forty girls bowling in our league and some of them are doing very well and I'm sure that before long things will be really rolling. All our girls deserve a big hand. Good luck and more power to you! I'll be rooting for you at every session, if possible!

Your reporter "Toots"

No. 16, So. Chicago, Ill.—Our girls have settled down a bit since the beginning of the month. They had two busy months in September and October and I'd like to tell you a bit about them.

On the twenty-fifth of September we all went to Communion in uniform. After Mass we were invited to the home of our director, where she, with the assistance of Mrs. M. Martin, mother of Cadet Joan Martin, served a Birthday Breakfast in honor of Cadets Barbara Gornik and Creta Roldish, who happened to celebrate their birthdays that week. Barbara celebrated her birthday that Sunday. A big, luscious, birthday cake, complete with candles was the main attraction. The cake was donated by the mother of Cadet Arlene Pavlicchi. Many thanks!

Then, with the onset of autumn and that first nippy wind from the north, the girls began to plan a gala halloween masquerade party. The girls enjoyed a scavenger hunt, ducking for apples, and donuts and cider. Gay costumes were seen everywhere and ghosts and witches appeared out of nowhere. I'm sure everyone had a grand time.

Aside from the fun-making, the girls worked on clever kitchen decorations, which they made for the bunco party our senior members held on October 30th. These ideas came from our director, Mrs. Zora Yurkas, who has been the spark-plug of our reorganization plan. Many before her, tried to get a group going again, only to fail. But Zora, with the help of no one and nothing except her persuasive power and downright ingenuity did the trick. I might add that the girls and I are very fond of Zora.

More plans are being made for the show which the girls are putting together. Details should be complete next month.

'Way back in September, Zora told you about her wonderful summer vacation. This month, I'd like to tell you about mine.

I have a very wonderful aunt, with whom I spent two enjoyable weeks, traveling the Southeastern border of Canada and the Northeastern States. We crossed into Windsor, Ontario from Detroit. As we traveled along the lakes, Ontario, Erie and the St. Lawr-

ence River, we passed Niagara Falls, Hamilton, Toronto, and Montreal.

We stayed in Montreal a day and a half, which was hardly enough time to see all the magnificent sights which the city has to offer. We did, however, see some of the outstanding things, such as Brother Andre's Shrine to St. Joseph on Mont Royal (which is a story in itself); the wax museum, where stands in a glass case, the likeness of Pope Pius XII, made of wax and clothed in velvet and ermine; replicas of Notre Dame Cathedral and St. Peter's Basilica. A book could be written on the wonder of this French city in the New World.

Our main objective was the Shrine of the North American martyrs which is located on the banks of the Mohawk River, at the foot of the Catskill Mountains near Auriesville, New York. The simple beauty of the Shrine is quite difficult to describe. The church is huge, seating 66,000 and is very different from the conventional style in that it is round with four altars in the center placed to form the four sides of a square. There are no marble statues or brightly colored paintings. The altars are carved of wood from trees which were situated in the same valley in which the Jesuit priest and his companions were martyred by the Indians. We learned a great deal of very early American history, since the Shrine stands on the exact spot where once stood the Mohawk village of Ossernenon.

After three peaceful days, we started home, stopping at Fort Ticonderoga and a few game farms where animals are so tame that they are not caged and eat right out of one's hand.

The entire trip was packed full of beautiful scenery and strange people. Everyday was an adventure, exciting and different; but it did feel good to get home.

May God bestow upon each and every member a very bountiful Thanksgiving!

Vicki Stone, Cadet Capt.

MILDRED FLORENCE ERJAVEC AND RUDOLPH JOSEPH PUCEL ARE WED AT MORNING CEREMONY

Bride and groom — Mildred Erjavec and Rudolph Pucel. — Photo by Matthews Studio

No. 20, Joliet, Ill.—The cathedral-like atmosphere of St. Joseph's Catholic Church enhanced the beauty and solemnity of the marriage uniting Mildred Florence Erjavec and Rudolph Joseph Pucel Saturday morning, September 3, at nine o'clock. The beautifully-carved altars were adorned with yellow-gold gladioli, palms and lighted tall white candles, while white satin ribbons and palms in the aisles set off the pews.

The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Joseph Erjavec, 527 North Chicago Street, while the groom, of 1309 Cora Street, is the son of Mr. and Mrs. Joseph Pucel.

Officiating at the double-ring ceremony was the Rev. Norbert Ginsburg, CSV, of De Paul University of Chicago, one of the bride's former professors at the College of St. Francis. The pastor Rev. M. J. Butala sang the Nuptial High Mass which followed.

Mr. Herman Troppe presided at the organ, while Mrs. Ann Fandak sang the "Rose of Lima" Mass, as well as many Marian hymns including the Sodality song "Mother Beloved" and

Schubert's "Ave Maria." During the presentation of a bouquet of red roses by the bride to the Blessed Virgin Mary immediately before the nuptial ceremony, Mrs. Fandak sang "Mother at Thy Feet Is Kneeling."

With the opening strains of Elgar's "Pomp and Circumstance" twenty-four Slovenian Women's Union championship cadets in their forest-green and gold uniforms marched slowly out of the sanctuary and down the aisle to form the guard of honor. To Wagner's "Wedding March", from the opera Lohengrin, the bridal procession then proceeded up the aisle.

The bride, who was given in marriage by her father, wore a gown of Chantilly lace and rose-tint satin. A dipping back and slim torso lace bodice was styled with a square front neckline. Clusters of orange blossoms draped the corners of the large lace front collar. Her long lace sleeves tapered to points at the wrist and were fastened with satin covered buttons. The satin skirt had slim lines in front and sides with the fullness concentrated in the back. The full flare skirt with tucked center gores

met the dipped lace bodice. Pannier drapery across the front and fastened under the tucked gores added grace and sweeping fullness. To the double crushed bustles a long panel lace train was attached double in length to that of the satin train of her gown.

A hand-rolled hip length tulle veil was held in place by an Empire crown of orange blossoms. The bride wore a gold and pearl necklace and carried a ploral bouquet of caladium leaves, white roses, stephonotis and a purple throated orchid, as well as a white crystal rosary, which was a gift from the bridegroom.

The matron-of-honor was her sister, Mrs. Edward G. Ancel. Another sister, Jonita, was the Junior bridesmaid, while the four bridesmaids were Frances Blahunka, Elsie Pucel, Jean Govednik and Isabelle Musich.

The gowns worn by the matron-of-honor and the four bridesmaids were identical in style of iridescent changeable moire green taffeta. Their offshoulder necklines had double-tiered hand-hemmed scalloped collars, slim torso bodices with a dipping back and sweeping back length skirts de-

BRIDAL PARTY

— Photo by Matthews Studio

FIRST ROW: Bridesmaid Isabelle Musich and junior bridesmaid Jonita Erjavec.

SECOND ROW: Bridesmaid Frances Blahunka, matron-of-honor Olga Ancel, the bride and groom, bridesmaids Elsie Pucel and Jean Govednik.

THIRD ROW: Ushers Roy Vicich and Ray Setina, bestman Edward G. Ancel and ushers Bill Traven and Dr. William Zaletel.

signed identically to that of the bride. Their picture hats of moire taffeta were edged with matching velvet ruffle and back streamers and bows. They also wore fingerless gloves of matching material with covered buttons to add fit and trim at the wrists and carried arm bouquets of talisman roses tied with satin talisman bows. Gold accessories including chokers, a gift from the bride, completed their costumes.

The Junior bridesmaid's gown had a neckline similar to that of the bridesmaids'. Her floor length bouffant full skirt had a sweeping back accented by a large velvet bow at the center and long velvet streamers. Her headpiece was a white crown of orange blossoms and she carried a natural colored basket filled with baby mums of various colors. Gold accessories also completed her costume.

The best man was Edward G. Ancel, while the ushers were Raymond Setina, a nephew of the groom, William Traven, Dr. William Zaletel and Roy Vicich.

Mother of the bride Mrs. Josephine Erjavec, the groom and bride and Mrs. Marie Prisland of Sheboygan, Wis., in front of the Hotel following the breakfast in the Terrace Room.

Members of the honor guard were Captain Dorothy Govednik, lieutenants Bernice Metesh and Helen Zadel and cadets Lorraine Benedick, Dolores and Dorothy Bostjancic, Lucille Gregorash, Marian Metesh, Therese and Sylvia Metesh, Vida Mikolic, Marge Petric, Irene Planinsek, Kay Skoff, Anne Snitzer, and Betty Vershay, as well as Mesdames Mary Klein, Bernice Kostelc, Rita Lightner, Agnes Lovati, Marie Malnerick and Evelyn Pagnusat.

The wedding breakfast was served at the Woodruff Hotel to members of the bridal party and the immediate families as well as the Rev. M. J. Butala, Rev. Frank Dopak, Rev. Norbert Ginsburg, CSV, and Rev. Leonard Lenc at 11 o'clock. From four until nine in the evening the new couple greeted their many friends in the Erjavec home and veranda.

Refreshments were served buffet style from a long, white covered table. A wedding cake and a foot tall bride and groom on either side of the cake made up the centerpiece. It was flanked by tall white lighted tapers in crystal holders adorned with white satin ribbons and lilies of the valley.

In charge of the guest book were Lorraine Benedick and Jean Gombac, while Mrs. Anne Ariagno, Mary Kunstek, Mrs. Jennie Govednik, Miss Katie Triller of Chicago, and Jackie and Lorraine Rogina served.

Mrs. Erjavec chose for her daughter's wedding a smart costume of toast tissue crepe. Its fashion details included a deep sweetheart neckline, a slim skirt and a front peplum starting at the center and floating into a long loose back panel. She also wore a bronze baby mum corsage and brown accessories.

The groom's mother wore a gray crepe dress with an illusion jeweled neckline and a softly pleated skirt. She also wore accessories of gray and black and a corsage of pink roses.

Out-of-town guests present were Mrs. Marie Prisland, Sheboygan, Wis., and from Chicago Mr. and Mrs. Louis Setina and daughter Josephine, Mr. and Mrs. Leopold Poprawski, Miss Dorothy Barrett and Miss Mabel Seedorf.

For their wedding trip through the Canadian and Eastern States by car, Mrs. Pucel wore a blue-grey tissue crepe dress, a blond hat and blond accessories. A purple throated orchid completed her going-away costume.

The couple graduated as classmates from St. Joseph's grade school. The bride is a graduate of St. Francis Academy and the College of St. Francis. She held membership in the Parish Sodality and is a charter member of the Slovenian Women's Union championship cadets. In the Sodality she has been vice-prefect for the past two years, while with the Cadets she has been its first lieutenant for eight

The bride and groom leaving the church beneath an arch formed by the Cadets.

years and this year is its president. She is an employee of the Zurich Insurance Company of Chicago, Ill.

The groom is a graduate of Joliet Township High School and has a service record of three years in the Army Engineers overseas at Staff Sergeant. At present he is Junior vice-commander of St. Joseph park post of the American Legion.

Our congratulations and sincerest wishes for many happy years together. May our good Lord shower the new couple with His choicest blessings!

Here's extending happy birthday wishes to our president-editor on the 5th. (Thank you, A.N.)

Olga Ancel

CONGRATULATIONS!

May God's blessings be with you always. A. Novak.

No. 20, Joliet Bowling News

Pins-s-s-s- down-n-n-n! Racks up and another bowling season opens our 1949 1950 of our S.W.U. Bowling and what a grand season it's going to be! There are a lot of bowlers who would like to bowl so Jo. Sumic and Frances Gaspich tried to get more alleys, but they had no luck. Well, here's hoping they will some day be bowling with us. Betty Surinak was the first one

there. We all are glad to have Helen Karez and Mardel Keenan, Jo. Goron and Mary Nahas back bowling with us again. A Welcome Mat is out for our new bowlers, Kathryn Vlasich and our new subs, Mae Rose Koncear, Bertha Pusinik, Jo. Majetich and Francis Kabish.

Congratulations to two of our bowlers on their blessed events. Tillie Sorg, a girl and Evelyn Gregory, a boy. Good luck, good health, to you both and your babies. Hoping to have you both bowling with us soon.

Mrs. Terlep and Mrs. Erjavec and Ann Sray are our rooters. It sure is nice of them to come, we really appreciate it! The Teams' lineups are:

No. 1. Union National Bank and Trust Company — Ann Wieremann, Frances Gaspich, Jo Sumic, Frances Vously and Captain Marge Jamnik.

No. 2 Gorsich Food Mart — Lill Bak, Lill Stepaniak, Rita Lightner, Betty Floryancic, Captain Helen Karez.

No. 3 Nemenich Florist — Mary Egizio, Marie Nemenich, Babe Zaremba, Betty Vershay, Captain Mitzi Morris.

No. 4 Erjavec Supremes — Jean Gombac, Bertha Hofer, Mary Nahas, Kathryn Vlasich, Captain Ann Mahkovec.

No. 17, West Allis, Wis. — Our meetings are held on the third Sunday of the month. After the meeting on November 20, we will play some games and hold card games. You are kindly requested to bring a small prize. The proceeds will go into our treasury.

Just a reminder that our annual meeting will be held on Sunday, December 18. It's the duty of every member to attend. Every absent member will have to contribute 25 cents into our treasury for not attending this important meeting. Please come and offer your good suggestions which will be welcome by all of us who are interested in the progress of our branch.

Best wishes for a speedy recovery to those who are ill.

Greetings!

Marie A. Floryan, Secretary.

No. 5 Grohar's Tavern — Doris Fabian, Betty Surinak, Edna Grohar, Mardel Keenan, Captain Loretta MacDonald.

No. 6 Gregory Bros. Builders — Jean Murtaugh, Evelyn Gregory, Jo Goron, Marge Kovalin, Captain Mary Rudman.

No. 7 Vranicar Insurance — Frances Zelesnik, Frances Vranicar, Isabelle Musich, Jo Buchar, Captain Jo Mlakar.

No. 8 Northwest Recreation Club — Lill Berge, Frances McCarthy, Mary Gaspich, Ann Kovalin, Captain Gene Glavan.

Standings after bowling Sept. 19, 1949
(Team) Vranicar Insurance
(High Team Game) Gorsich Food Mart — 764.
(High Team Series) Gorsich Food Mart — 2149.

High Individual Game) Jean Gombac — 189.

(High Individual Series) Jean Gombac — 495.

(Individual Average) Mitze Morris — 159.

This is all the news from your Ten Pin Reporter, Jo Mlakar.

No. 20, Joliet, Ill. — Congratulations are in order to Mr. and Mrs. Joseph Gregory, who are the parents of a baby boy, born August 14; Mr. and Mrs. Joseph Savol are the parents of a baby girl, born September 27. Best wishes to all.

At the September meeting Mrs. Mary Lesnik brought an orange chiffon cake, and those of us at the meeting enjoyed the treat. Mary's birthday was September 4, but we sang a happy tune to her anyway, and wish her many more birthdays.

The rosary that was found on the grounds at Lemont, on Sunday July 17, belonged to Mrs. Frank Bevsek, of Milwaukee, Wis. After identification the rosary was sent to her.

Mrs. Mary Sefcik, underwent an operation at St. Joseph's Hospital, re-

cently. We wish her a speedy recovery.

Two of our members recently celebrated their silver wedding anniversary; Mr. and Mrs. Michael Papesh, Ruby Street, had a mass of Thanksgiving read on Sunday, August 26, in St. Joseph's Church; and Mr. and Mrs. Nicholas Novielli were married 25 years ago on September 21st, and on their silver anniversary their daughter, Marie, was married to Mr. Robert Gatos. The wedding took place in St. Anthony's Catholic Church. We wish all the happy couples many more years together.

Frances J. Gaspich, secretary
619 Nicholson St., Joliet, Ill.

No. 23, Ely, Minn. — Our last meeting was full of surprises! To begin with, the first one was when Margaret Pecha was presented a beautiful set of dishes from the Dawn Club, in appreciation for the use of her summer home for our annual outings!

B. Rosandich extended invitations for the Dawn Club to attend the kino games the first Sunday of October to be given by the branch and also the Halloween Party given by the Catholic Women Foresters, on the third Tuesday of October at the Moose Club Rooms.

Birthdays honored for September were: Barbara Rosandich, Barbara Brennan and Mary Stubler. Our best wishes for many more!

Cootie was played with honors going to Florence Markovich, high and Mary Skradski, low.

A lovely and delicious lunch was prepared and served by Chairman, B. Rosandich, assisted by Mary Starkovich, Mary Skufka and Mary Shikonya. Lunch committee for October were: Margaret Skubitz, Chairman, Mary Stubler, Mary Skradski and Mary Vidmar.

Respectfully submitted,
Angela Godec, reporter

No. 43, Milwaukee, Wis. — Our No. 43 Bowling teams are going strong every Monday night, beginning at 7 P.M. at Laefenstein's Bowling Alleys, Howell and Oklahoma. We have four teams. If you are interested in bowling, come down and join us. There is always a possibility of bowling because of illness or some other important reason for some of the members not showing up. Come down and watch us bowl and have an evening of fun with us.

It's not the most pleasant thing to do, but I'm again forced to remind you about the past dues. Please try and attend our meetings which are held on the second Sunday of the month at Tominsek's place, corner East Bay and Hilbert Street, and pay your dues on time.

Next year we will be celebrating our 20th anniversary and we'll need the cooperation and assistance of every member. So please, come to the meetings, so we can talk over the

plans and get better acquainted and get prepared for the big festivity.

Our sincere thanks are extended to Rose Kramer for organizing our bowling league. I hope all the members on the league will attend the sessions regularly. If we get good practice, we will also make good scores and have the best season in our history. Remember, success depends upon each and everyone of us, so let's do our best to help in every possible way that we can.

Regards to all.

Mary Bentz, secretary

No. 55, Girard, Ohio — At a ceremony performed September 24, in St. Rose Church, Miss Rose Komlanc, daughter of Mr. and Mrs. Komlanc, was married to Frank Ris, son of Mr. and Mrs. Ris of Warren, Ohio. After the newlyweds return from their honeymoon, destination unknown, they will make their home in Avon Park, Girard, Ohio. We extend our congratulations to the newlyweds and hope you both have the best of luck and happiness in the world.

Our president, Mrs. Theresa Lozier, became a grandmother for the first time on August 24, when her daughter, Mrs. Mildred Wolford was presented God's gift from Heaven, a son! Congratulations to Mr. and Mrs. Frank Lozier and Mr. and Mrs. William Wolford. Also, another of our members, Mrs. Virginia Bestic, gave birth to a very wonderful son on September 21. Mr. and Mrs. John Jurancic are also the proud parents of a son, born on September 4. Congratulations to the happy grandparents! Best of luck to the three families of the "Three Sons"!

The campaign for juvenile members is now in full force till December. Let us all work, and work hard to see if each member could get at least one new juvenile member in the branch.

Many thanks to Mrs. Racher of Niles, Ohio, who attended our last meeting. We hope to have you attend many more of them.

At our last meeting we had with us four D.P.'s, who seemed to be quite entertaining to our members. They sang good old Slovenian songs for us and also told of some interesting events of their times.

Our new member for this month is Mrs. Jennie Selak. Best wishes from the SWU members. Hope you enjoy being with us!!

The officers, along with the members present at our meeting met at the Slovenian Home and then marched on to the home of Matilda Cigolle to recite the Rosary at the bier of her father, Mr. Anthony Yelenc. Matilda Cigolle as everyone knows, was the organizer of the SWU of Girard, Ohio. We extend our deepest sympathy to the bereaved of the departed. May he rest in peace forever!

Please attend the meetings more

often, as we assure you an evening of fun and enjoyment.

I hope to see you all at the next meeting.

Barbara Umeck, Rec. Sec'y

No. 57, Niles, Ohio — I'm very happy to report that we had a wonderful attendance at our last meeting. Plans for our dance was the main discussion. You'll read about the outcome in the next report.

On January 14, we will celebrate the 16th anniversary of our branch. This reminder is an early one so that there will be no excuses that you didn't know and make it the reason for your absence. Mark this date on your calendar of important events and plan to attend.

We initiated three new members into the adult department and one in the juvenile department. A sincere welcome to all!

Our most popular mother
Mrs. Jennie Logar

Mrs. Jennie Logar came to America in May 1921. Here she married Mr. Ignatz Logar, a widower with five children. Then eight more children were born which makes a worthy family. Her six daughters, three daughter-in-laws and six granddaughters and other in-laws are all members of our branch. We can report with great pride that almost half of our membership at branch no. 57, Niles, Ohio comes from the Logar family and relatives. That is a grand record and we congratulate them on their loyalty to S.W.U.

Mrs. Logar is our charter member and has worked very hard for our progress through all the years. We would like to know if there are more members in our organization who could beat this record.

So congratulations and may you live for many more happy anniversaries!

The stork visited our dear member Kate Stanec and presented her with a darling baby girl, and this means a new member for us. Congratulations! Greetings to all!

Johanna Prinz, reporter

Marie Joanna Debevec wed to Joseph R. Sterle

Miss Marie Joanna Debevec, daughter of Mr. and Mrs. John Debevec, 1284 E. 168th Street, Cleveland 10, Ohio, became the bride of Mr. Joseph R. Sterle, son of Mr. and Mrs. Frank Sterle of Strabane, Pa., at St. Mary's Church on Holmes Avenue, Cleveland, Ohio.

The bride's sister Jeanne F. was maid of honor and the groom's brother John was best man. The bride's

No. 73, Warrensville Heights, Ohio
Hello! I surely did miss up on my articles — So sorry — but, I'll try not to let it happen again.

Even after the long delay, there doesn't seem to be too much to talk about; but I'll try to dig up something.

Our September meeting was very successful, and very, very pleasant. There were refreshments, door prizes, and our quiet raffle, plus oodles of plans.

Every member of our branch purchased at least one book of tickets for the quilt. Some purchased two — anyway, every one of the 100 books were taken, and there was a \$100 profit for us. The quilt was donated by Mrs. Turk and the tickets by the Dusek Lumber Co. The recipient of the quilt was our member, Lucy Lu-

banovich. The door prizes were taken by Mrs. Josephine Novak, Mrs. Agnes Walters and yours truly. The prizes were a can of Glass Wax, a basket of fruit and an iron-holder.

Then came the refreshments—cake, strudel, ice cream and coffee — all very good!

Plans were made for a dinner at a local cafe for October 18. Further notes about that next month. Money from this was taken from our birthday box and quilt raffle. There will also be a get-together at 21004 Hansen, in November. More about that later, too. And our Christmas Party will be at the Dusek home. So you see, you'd better attend the next few meetings. They'll all be as equally pleasant as the October one.

A very belated Hello to all our new members, and let's see you at some of the meetings, huh?

(Continued on page 348)

CELEBRANTS AND GUESTS AT OUR 40TH ANNIVERSARY PARTY, PUEBLO, COLORADO

Here we see the celebrants Mr. and Mrs. John Terlep of Pueblo, Colorado, at the 40th wedding anniversary party, attended by members of immediate family, close friends and dignitaries.

Left to right: Mrs. Elizabeth Terlep (celebrant), Mrs. Mary C. Terlep, Joliet, Illinois; Rev. Daniel Gnidovec, pastor of St. Mary's Church; Rev. Cyril Zupan, who married the couple 40 years ago; Mrs. Terlep's brother; Mr. Orazen, son-in-law; Mrs. Frances Horwath, Joliet, Illinois; Mrs. Snider (Mrs. Terlep's sister); Mr. John Terlep (celebrant) and Mr. Snider, sitting in back of Mr. Terlep.

Standing in the rear: Mr. Edward Terlep, son; Mr. Snider, Mr. Klintz, Mrs. Klintz and Mrs. Orazen daughters, Mr. Klintz's sister and Mr. Albert Terlep, son. In front: Jimmy Orazen, grandson.

40th Anniversary in Pueblo, Colorado

The celebration of the 40th anniversary of Mr. and Mrs. John Terlep of Pueblo, Colorado was held June 5, 1949. It was attended by Rev. Cyril Zupan, who married them 40 years ago and Mrs. Snider who was the bridesmaid to the couple. The celebration began with Holy Mass which was read by Rev. D. Gnidica. After church services all went to the celebrants home for breakfast. From then on, open house continued, the celebrants receiving guests and friends all day. Numerous gifts were presented to the couple. In the evening Mr. and Mrs. John Germ arrived thinking they were going to be only guests, but we had Mr. Germ go home for his accordian and with his music, singing and his personal charm a great time was had by all. This day shall remain in my memory forever.

On the 29th of May 1949 a surprise birthday party was held in my honor by Mr. and Mrs. J. Terlep, their two daughters, Pauline and Florence, and friends. I was presented with a beautiful birthday cake which was baked

by Pauline Klintz, in addition to many beautiful gifts which I shall forever cherish. The day was spent playing games, singing and eating to our hearts content.

I visited in Colorado for almost a month and feel that I should acknowledge my greatness to all who have been so kind and entertained me and my friend, Mrs. Frances Horwath. First of all a great big thank you to Mr. and Mrs. John Terlep for their generous hospitality, to their sons and daughters, especially Edward who took me with his car to Salida, Colorado where I met my uncle John Parko who I have not seen for 47 years. Our meeting was a joyous one and brought happy tears to both of us. I also met his daughters, Mrs. Elizabeth Florjancic and her family, and Miss Parko, who were very hospitable.

On my return to Pueblo, Edward Terlep took me thru the Sky Line Drive. That seems to be quite a proper name for the road for it is so narrow and high that cars below looked like little midgets. At first I was very brave, but it did get treacherous when I just couldn't see any-

thing. I started to pray to myself. What Auntie Elizabeth was saying in the back seat was nobody's business. I'm sure Uncle John and Mrs. Horwath were not singing either . . .

I just can't stop being grateful to each and everyone. I am mentioning only a few names but nevertheless in my heart I am thankful to all especially, Mrs. Frances Raspet for the many favors and a beautiful corsage; Mrs. Lesser, Mrs. Thomas and her son, Mr. and Mrs. Krasovec also her sister, Mrs. Anna Pachak, Mrs. Joseph Russ and Mr. and Mrs. Anton Vranicar.

I wish to thank Branch 3, SWU, for the invitation to the meeting and grand entertainment. For days I kept singing in my dreams and will never forget the wonderful time that was had by all. You have shown what fraternal sisters are with true love for each other.

I could keep thanking on and on but in closing I say a great big thank you to all.

I remain gratefully yours,

Mrs. Mary C. Terlep
1308 No. Center St., Joliet, Ill.

And a very speedy get-well wish is extended to Ann Cogan, who is in the hospital. We're all hoping you get better really soon. Our prayers and best wishes are with you.

Our deepest sympathy goes to the Sukovich family who lost their father in September. Mr. Anton Sukovich was the father of our president, Mrs. Travnik, and our two members, Mary Turk and Elsie Liska. He was taken away only because God needed him. We know our prayers will reach him and help him. May his soul rest in peace!

Let's make the next meeting bigger and better than ever! OK?

Evelyn Majercik

IN MEMORIAM

† MRS. FRANCES VOGRIN

NO. 77, NO. PITTSBURGH, PA.—Our branch mourns the loss of a very dear member. Mrs. Frances Vogrin, who passed away on August 1, 1949. Mrs. Vogrin held the office of secretary for many years and through her genial personality, she endeared herself to all with whom she came in contact, which makes the loss so much the greater.

Mrs. Vogrin was born in Yugoslavia, her maiden name was Muster. She is survived by husband, three sons, many relatives and friends.

Our members attended the funeral services and also offered prayers for the repose of her soul. We are very grateful to all who attended and paid respects to our dear member. May her soul rest in peace everlasting. To the bereaved family we express our deepest sympathy.

Anna M. Gigler

No. 89, Oglesby, Ill. — Thank you, Colorado! Please except my belated expression of appreciation for the wonderful time we had during our recent trip to the Eighth Convention held in your scenic state. Your gracious hospitality will long be remembered!

I want to thank everyone for their wonderful support in the recent election. I will strive to fulfill my duties with the help of our Directors and with the brilliant and energetic leadership of our Supreme President, we should be successful!

As was evident from the meeting held in Lemont, one certain activity cannot apply to every branch; therefore we have to give the Directors a little time to find out what kind of recreation is most appealing to the members in their respective territories.

FOUR GENERATIONS IN ONE FAMILY

It's not a frequent occurrence to find four generations in one family and everyone looking as young as we see them on this picture. Here we see great-grandmother Mrs. Mary Klobucher, grandmother Mrs. Mary Butala and her son Jay Butala with his children Jay Jr. and Patricia.

Mrs. Klobucher lives at 17, 850 Hawthorne, Detroit 3, Michigan. They belong to branch no. 9, Detroit, Mich.

Frederick Pahula was the right one, for I'm sure they are deserving. Good luck to them!

There is only one more meeting this year, and it is the most important one. The election of officers will take place and it's your duty to attend. The members have decided to also have a pot-luck with Santa Claus for the kiddies . . . so do come!

Greetings to all! — Josephine Livek

No. 92, Crested Butte, Colo. — The meeting on October 2nd was well attended. It was decided that all members who miss meetings without an excuse must pay ten cents into our treasury.

The evening was spent in playing 500 rummy with Josephine Krzmarich receiving high prize and Josephine Somrak low prize. This was followed with a very refreshing lunch served by Josephine Stefanie, Caroline Kochevar and Rose Starika.

Our next meeting will be held on the first Sunday of the month at which time we hope to see all our members present, so we can discuss plans for our Christmas party.

Evelyn Mraule, reporter

No. 96, Universal, Pa. — At this time I would like to thank each and everyone (Supreme Officers and members of Branch No. 3, Pueblo) for the wonderful time and hospitality shown to me when I attended my first Convention in Colorado. Mr. and Mrs. Oscar Casick of Spring Street, with whom I stayed, treated Ella Starin (my roommate) and me just as though we were members of the family. I enjoyed meeting all the officers of the Zveza and also the various delegates throughout the United States.

Mrs. Johanna Kokal became a grandmother again in August when her daughter, Mary Bahor, had a baby boy, Michael Paul. Our congratulations and best wishes.

We all know that Bowling is the most popular sport today among the young and the old. It seems to be well taken care of in Joliet, under the capable leadership of their Director, Mrs. J. Sumic. I hope the bowlers in other branches have all started by now. Our girls are all bowling already and will be all set for the tournament next spring in Joliet.

Juvenile Campaign:

There should not be any trouble getting application for the Juvenile Department. When a member is ten years in the juvenile department, upon reaching the age of 18 years, she automatically gets an additional \$50, benefit plus the \$100. Where can you duplicate that? No place! But the public does not know about this and we all have to go out and sell this to them — the rest will be easy!

On the home-front, I have not happy news. Right now, we have two members, Mrs. Frances Dobosiek and Mrs. Teresa Luskovich in the hospital. We all wish them a speedy recovery and an early return home.

The stork was busy too, as he brought a bouncing baby boy to Mr. and Mrs. William Kladnik; and a boy was presented to Mr. and Mrs. Adolf Peterlin. Congratulations!

Dear Members: Have you all taken your "one box only" of Christmas cards? Remember you are helping yourself by doing so, and it helps our treasury at the same time. Please cooperate as you always do!

On Labor Day, I had a wonderful surprise visit by our Juvenile Director, Zora Yurkas, her husband and family at the Starved Rock State Park refreshment stand, where I really enjoyed their too short a visit. Wish that we may get together again, soon. Hope you had a good time at the Park!

Congratulations to our Scholarship Committee. I know the selection of Marie Bombach, Donald Carek and

Our Thanksgiving dance will be held on November 19 at the Universal Slovenian Hall, with music furnished by Frank Porovne and his Musical Stylists. Two turkeys will be given away. The members from Renton shall serve on the refreshment committee.

At meeting on the second Sunday of December, we will have our annual Christmas party, and each member is requested to bring a \$1.00 gift and a small comic gift for exchange. All members are urged to attend.

Our present financial secretary, Mary Klemencic, made possible the bringing over from Yugoslavia a displaced family, Mr. and Mrs. Tavcar, and their three children. Our appreciation to Mary and her husband for this worthy deed.

Sincerely yours — Mary Habjan

Dear Friends,

First of all, I wish to express my sincere best wishes to our beloved Supreme President and Editor, Mrs. Albina Novak, on the occasion of her birthday, on November the fifth.

To all the wishes gathered there,
I shall add my little prayer:
God Almighty, bless her kindly,
With the richest blessings of today,
Let Your love, Your light be always
With her, on the way,
May this day be filled with gladness,
May there be many more,
May the best things life has to offer
For her, be ever in store.

(Thank you sincerely, A.N.)

As October's Indian summer days linger on, I find myself in the midst of a very busy but wonderful college life. Here at the University of Detroit, I am most eagerly absorbing all the knowledge possible. Thus, I hope not only to prepare for my future vocation, but also to live up to the great confidence that the Scholarship Committee has had in me, and show with actions, my humble gratitude to them.

Through all this I will ever feel
A humble gratitude to you,
Each deed of mine will strive to show,
That all my gratitude is true.

The most descriptive words of any language, could never paint an accurate picture of my extreme happiness in being fortunate enough to attend the university. Indeed I doubt whether anyone can imagine how happy I am now. Everything is so perfect. The subjects are most interesting, the professors most wonderful and kind, and the classmates "great". It is almost unbelievable; sometimes I fear that it is only a beautiful dream that will come to nought when I awaken, but then I realize that it actually is true.

No happier days have I ever known
Than these, so filled with joy;
So with each passing day I pray,
That no one will this e'er destroy.

Marie Bombach
Secretary no. 105, Detroit, Mich.

WOMEN'S GLORY
The Kitchen
All recipes are tested and contributed by **Frances Jancer**

As a continuation from last month—Christmas cookies—this edition brings forth the ever popular Brazil nut, commonly called the "niggertoe", and a nut that is very popular around Christmas time. The Brazil nut gets its name from its country as it grows in South America, and is imported to the United States. They contain a fine source of Vitamin A, B and C. The following cookies can be made with these nuts.

BRAZIL NUT STICKS

$\frac{3}{4}$ cup shelled Brazil nuts, 2 eggs, 2 cups brown sugar, firmly packed, $1\frac{1}{2}$ teaspoons vanilla, 1 teaspoon lemon flavoring, 1 teaspoon salt, 2 cups flour, $\frac{1}{2}$ teaspoon baking powder, $\frac{1}{2}$ teaspoon ground cinnamon, 1 egg white.

Chop or grate nuts and toast in moderate oven. Beat the eggs until lemon colored, and stir in sugar gradually adding flavorings and beat well. Mix dry ingredients and sift into sugar mixture. Add toasted nuts, reserving $\frac{1}{2}$ for the topping. Stir well. Chill over night. Form into sticks, 4 inches long and $\frac{1}{4}$ inch thick. Place on buttered cookie sheet. Brush tops with egg white and sprinkle with remainder of toasted nuts. Bake in moderate oven, 350 degrees F., until browned, about 12 minutes.

BRAZIL NUT SLICES

2 squares unsweetened chocolate, cut in pieces, 2 tablespoons butter, 2 cups sugar, 1 cup log cabin syrup, $\frac{1}{2}$ cup milk, dash of salt, 1 teaspoon vanilla, 1 cup Brazil nut meats, coarsely cut and toasted.

Melt chocolate and butter in saucepan over hot water, add sugar slowly, mixing thoroughly; then add syrup and milk and mix well. Stir constantly until mixture begins to boil. Continue cooking until a small amount of mixture forms a soft ball in cold water. Pour out on large platter; let stand until cool. Add salt and vanilla and beat until candy begins to get firm. Knead in nuts. Shape into rolls and cut in diagonal slices. May be kept moist in waxed paper. Makes 2 fifteen inch rolls, and the children love it.

NIGGERTOE COOKIES

1 lb. shortening, 2 cups granulated sugar, 4 eggs, 1 tablespoon molasses, $\frac{1}{4}$ teaspoon salt, 1 teaspoon soda, 1 tablespoon vanilla, 1 cup grated cocoanut, 1 lb. niggertoes or Brazil nuts, $4\frac{1}{2}$ cups flour.

Scrape the dark skins from the nuts and chop them finely. Melt the

shortening slowly, add the sugar then the beaten eggs, next the molasses, salt, soda and vanilla, then the nuts and lastly the flour. Blend all thoroughly. Form into two rolls. Roll these in waxed paper and chill over night. In the morning, slice thinly and bake in a moderate oven. This makes about 90 cookies.

BRAZIL NUT ICEBOX COOKIES

$\frac{1}{4}$ lb. cream cheese, $\frac{1}{4}$ lb. butter, $\frac{1}{2}$ cup chopped brazil nuts, 1 cup flour, cinnamon, finely granulated sugar.

Cream butter and cheese together. Then sift flour and work it well into the creamed mixture. Stir in the nuts and shape the dough about $1\frac{1}{2}$ inches in diameter into a roll, wrap in wax paper and chill until ready to bake, preferably over night. Then slice thin and place on ungreased cookie sheet. Bake in a moderate oven until cookies are light brown. Sprinkle with cinnamon and finely granulated sugar while cookies are still warm.

BRAZIL NUT DROPS

2 cups flour, $\frac{1}{2}$ teaspoon baking powder, 1 teaspoon salt, $\frac{1}{2}$ teaspoon cinnamon, 2 well beaten eggs, 2 cups brown sugar, $1\frac{1}{2}$ teaspoons vanilla, 1 teaspoon lemon extract, 1 cup chopped brazil nuts.

Sift flour; measure; add baking powder, salt and cinnamon and sift again. Beat eggs until thick; gradually add sugar and blend well, add flavoring. Add the dry ingredients, mix well. Stir in the chopped nuts. Chill. Drop by teaspoonfuls 2 or 3 inches apart onto a greased baking sheet and flatten back with a fork and brush with egg white. Bake in moderate oven 10 to 12 minutes. Makes 5 to 6 dozen.

HELPFUL HINTS

Water in which peeled potatoes have been boiled is excellent for reviving worn silk. Sponge silk with this water. It will freshen it up and make it look almost like new.

To clean greasy coat collars, sponge with alcohol in which salt has been dissolved.

Put a piece of blotting paper over the grease spots on your wall paper and apply a hot iron. If this is not effective, rub spots with camphorated chalk.

Put washing powder and a little ammonia into hot water to clean your oil mops.

To keep jar tops from sticking, rub a little melted wax on the inside of the screw top cover. When ready to open, simply pour hot water over the top to melt the wax.

To prevent roasting meat from scorching, put a dish of water in the oven.

When washing glassware, add a little laundry blue to the water and see how it makes the glassware sparkle.

Some fruits, such as peaches, pears, etc. discolor when exposed to the air after peeling. This can be prevented if immediately after peeling, the fruits are plunged into cold water to which a few drops of lemon juice have been added.

When stewing dried fruits, the addition of a small amount of lemon juice and a bit of lemon rind will give a better flavor.

If you accidentally get a small piece of egg shell into your egg when you break it, it can be removed easily by touching with the half shell.

Juniors' Page

Dear Juniors:

The crisp autumn air, fields of standing corn shocks, and the woodlands garbed in their gayest of mantles herald the approach of the Thanksgiving season!

Thanksgiving is not a recently declared day of festivity and spiritual meditation. It dates back to the Pilgrim days when, after the first harvest at the Plymouth settlement in 1621, it was declared an annual festival of Thanksgiving for the bounties bestowed upon those brave people.

As we sit down to our Thanksgiving table heavily laden with the choicest of foods, let us offer a prayer for those less fortunate; that all peoples may know the joys and comforts of food, warmth, and shelter; and that the hopeless may renew hope, and the discouraged regain their courage.

Next month, Old Man Winter will hold full sway and open his cold weather carnival. There will be plenty of snow and ice to entertain you in coasting, skating, building forts, houses and to play ball.

The air will take on a special Christmas sparkle as you busy yourselves in preparation for the holiday season.

In closing this month's message, I have to tell you that I am terribly worried if you will be getting your girl friend to join your circle? If you will get her signed up by your secretary this month, you will please me more than anything else in the whole wide world.

Your ever loving,

Albina Novak, President.

THE PILGRIMS— THEIR FIRST THANKSGIVING

There is a rock in Massachusetts which the American people would not sell for a billion dollars. It is enclosed by a stone frame and covered with a canopy. That rock is Plymouth Rock. Upon it the Pilgrim fathers landed in 1620.

Plymouth Rock is famous because it marks the place where American liberty was born. The Pilgrims came to this country to find a place where they could worship God in peace. These Pilgrims originally lived in England. They had gone to Holland and stayed there about twelve years, when they decided to go to the New World.

These Pilgrims celebrated the first Thanksgiving Day in America at the end of their first year when it would seem there was nothing to be thankful for. But their crops were fair; they had raised some corn and there were flocks of wild turkeys as well as deer in the woods. Governor Bradford invited Chief Massasoit and the Indians from his tribe to celebrate at Plymout. And they came, ninety Indians altogether. Thanksgiving was celebrated with feasting and recreations. They engaged in running, jumping, wrestling and other sports. The Indians brought five deer with them to help feed the people.

THE TURKEY'S OPINION

"What do you think of drumsticks?" I asked the barnyard bird, He grinned a turkey grin and then He answered me this word:

"They're good to eat, they're good to beat; But sure as I am living, They're best to run away with The week before Thanksgiving."

GRAND PRIZES ARE OFFERED TO THOSE WHO GET NEW MEMBERS!

For new members in the Juvenile department:

For securing 3 new members you will receive a good BALL PEN with an EXTRA FILLER.

For 5 new members, the award is a RING WITH YOUR INITIAL.

For 10 new members, the award is a BEAUTIFUL TROPHY ENGRAVED WITH YOUR NAME. This is a lasting gift which you can always show with pride to your friends.

For 15 new members, the award is a GORGEOUS BRACELET with ZVEZA EMBLEM as a charm.

The branches will receive FIVE DOLLARS in cash for every 15 new members that are enrolled by the members of the branch and TEN DOLLARS cash, if 25 new members join your branch.

The campaign will close December 31, 1949.

Don't delay! Work for your prize at once! The dues are only ten cents per month.

LITTLE TOMMIE'S APPEAL

Tommie, not unlike a million other dear little 5-year-olds in the world, constantly bubbling over with childish enthusiasm, had exhausted the patience of a very patient little mother and she had promised him a spanking. At once Tommie realized that his mother was not in the habit of making promises of this kind without the full intention of redeeming them and that here was a situation concerning which he must have relief immediately.

He had been taught to say his prayers and to ask God for the things he most needed. And he needed help in his emergency.

"Please, Mama, may I pray a little prayer before you spank me?"

She of course consented, and, kneeling down where he stood, he poured out his petition something in this wise:

"Dear and kind Lord, your little boy down here on earth has been promised a spankin' that isn't goin' to be any picnic afore it is over. I have ast you for a good many favors afore this and got mighty little help and, dear Lord, if you're ever goin' to help me worthwhile, now's your time.

Amen.

"PILGRIMS COME TOGETHER"

For this party the invitations are written on black hats made of paper cut in the shape of those worn by the Pilgrim fathers. With white ink write the following: Thou art bidden to a party given by Pilgrim Maid (write your last name) on (date) at (time). Pray wear thy meeting clothes.

First to be played is an active game called "Indian." Someone is chosen to be "it." This person is seated in a chair in the center of a circle of empty chairs. At his feet sit the rest of the players. There are enough chairs for each person except one. "It" starts telling a story of the Pilgrim adventures and at the most exciting place he breaks off and cries, "Indians," whereupon all the players jump up from the floor and seek the security of the chairs, lest they be scalped. The person who lacks a chair leaves the game and it continues as before, after another chair is removed from the circle. When only one person remains he is declared the winner and given a prize.

If someone can secure an indoor archery game it can be set up and the guests allowed to test their skill by aiming at the target.

A quiet game is called "Thankful Hearts." You need a pile of old magazines, scissors and paste. Each player writes the name of his right-hand part-

ner on a heart that you give him. Then he reverses the heart and cuts from the magazine pictures which he thinks depict things this friend would be thankful for such as a baby sister, or brother, or a nice home, or car. He pastes these on the opposite side from the name. When the hearts are collected they are numbered and pinned about the room. The players are then given turkeys for score cards and are asked to identify the owners of the hearts by the causes for gratitude.

TRAINS AT NIGHT

To hear the train at night time
Makes me feel queer inside.
I crawl beneath the covers,
I listen and I hide.
The funny little shivers
Run up and down my back,
The whistle and the spooky sound
Going "clickity-clack."
But I like to feel all creepy,
Kinda tired and sleepy.

"Grandpa, did you once have hair like snow?"
"Yes, my boy."
"Well, then who shoveled it off?"

Mother: "Now, Bobby, was it you who picked all the white meat off this chicken?"

Bobby: "Well, mother, to make a clean breast of it I did."

Teacher — You have ten potatoes and have to divide them between three persons. What would you do?
Johnny — Mash them!

Visitor: "What a quaint accent your children have?"

Father: "Yes; between the talkies and radio I don't know what they're saying half the time."

PUZZLE

My first is in Tom but not in Dick
My second is in drum but not in stick
My third is in soar but not in fly
My fourth is in cake but not in pie
My fifth is in speak but not in word
My last is in silly but not absurd
And my whole refers to a "well-dressed bird."
What am I?

Answer: Turkey

Finančno poročilo S.Z.Z. za mesec September 1949
Monthly Report of the S.W.U. for the Month of September 1949

Štev.	Dohodki: Podružnica	Mesečnina		Družabne In			Skupaj	Štev. Članic	
		Redni	Mladinski	"Zarja"	Članice	Razno		Redni	Mladinski
1.	SHEBOYGAN, WIS.	\$ 64.25	3.30	.10	.10		67.75	170	33
2.	CHICAGO, ILL.	137.35	8.70	.20	.20		146.45	354	88
3.	PUEBLO, COLO.	90.40	5.60				96.00	228	56
4.	OREGON CITY, ORE.	9.95	.10				10.05	27	1
5.	INDIANAPOLIS, IND.	44.80	2.00				46.80	127	20
6.	BARBERTON, OHIO	64.20	2.10	.30			66.60	174	22
7.	FOREST CITY, PA.	52.20	3.20	.10			55.50	138	32
8.	STEELTON, PA.	33.40					33.40	89	
9.	DETROIT, MICH.	20.05	.40				20.45	51	5
10.	COLLINWOOD, OHIO	202.70	5.40				208.10	544	59
12.	MILWAUKEE, WIS.	122.50	6.80		.70		130.00	348	68
13.	SAN FRANCISCO, CAL.	54.95	.20				55.15	137	2
14.	NOTTINGHAM, OHIO	137.80	6.50	.40			144.70	374	67
15.	NEWBURGH, OHIO	129.10	7.70				136.80	327	78
16.	SOUTH CHICAGO, ILL.	80.45	3.90	.10			84.45	202	39
17.	WEST ALLIS, WIS.	64.50	1.90				66.40	170	21
18.	CLEVELAND, OHIO	39.10	1.00				40.10	106	10
19.	EVELETH, MINN.	63.10	8.50				71.60	166	86
20.	JOLIET, ILL.	246.35	28.80	.10			275.25	667	290
21.	CLEVELAND, OHIO	41.25	2.60				43.85	115	28
22.	BRADLEY, ILL.								29
23.	ELY, MINN.	86.55	1.70				88.25	234	18
24.	LASALLE, ILL.	75.20	3.20	.10	.25		78.75	201	33
25.	CLEVELAND, OHIO	361.15	11.10	.10	.25		372.60	912	112
26.	PITTSBURGH, PA.	53.10	2.50				55.60	146	26
27.	NORTH BRADDOCK, PA.	30.75	1.70				32.45	75	17
28.	CALUMET, MICH.	36.65	.70	.40			37.75	99	7
29.	BROWNSDALE, PA.	15.60	1.30				16.90	41	13
30.	AURORA, ILL.	11.10	.20				11.30	30	2
31.	GILBERT, MINN.	47.50	3.50	.30			51.30	120	35
32.	EUCLID, OHIO	60.60	1.90				62.50	151	19
33.	NEW DULUTH, MINN.	30.15	2.90	a	.25		33.30	80	18
34.	SOUDAN, MINN.	8.75		.10			8.85	25	
35.	AURORA, MINN.	44.80	2.90	.10	.75		48.55	97	32
36.	McKINLEY, MINN.	4.20		.10			4.30	13	
37.	GREANEY, MINN.	15.75	.90	.10			16.75	45	9
38.	CHISHOLM, MINN.	67.35	.10	.40			67.85	185	1
39.	BIWABIK, MINN.	9.80		.10			9.90	29	
40.	LORAIN, OHIO	43.45	.90	.50	.50		45.35	113	9
41.	COLLINWOOD, OHIO	92.15	1.10				93.25	253	11
42.	MAPLE HEIGHTS, OHIO	14.65					14.65	39	
43.	MILWAUKEE, WIS.	42.20	2.50				44.70	110	25
45.	PORTLAND, ORE.	24.90	.10	.10			25.10	63	1
46.	ST. LOUIS MO.	11.70	.10				11.80	32	1
47.	GARFIELD, HEIGHTS, O.	48.55	2.40				50.95	133	24
48.	BUHL, MINN.	6.90	.10				7.00	19	1
49.	NOBLE, OHIO	30.65	.80	.20			31.65	77	8
50.	CLEVELAND, OHIO							92	19
51.	KENMORE, OHIO	13.50	.40				13.90	30	4
52.	KITZVILLE, MINN.	16.60	.20				16.80	41	2
53.	BROOKLYN, OHIO	15.95	.50				16.45	43	5
54.	WARREN, OHIO	28.60	2.20				30.80	76	22
55.	GIRARD, OHIO	30.00	.80				30.80	80	8
56.	HIBBING, MINN.	44.55	.80				45.35	116	8
57.	NILES, OHIO	24.55	2.00		.25		26.80	63	20
59.	BURGETTSTOWN, PA.	12.70	.50				13.20	32	5
61.	BRADDOCK, PA.	15.95	1.10				17.05	42	11
62.	CONNEAUT, OHIO	8.65		.10			8.75	25	
63.	DENVER, COLO.	34.90	2.40	.30			37.60	88	25
64.	KANSAS CITY, KANS.	21.70	2.20				23.90	61	22
65.	VIRGINIA, MINN.	27.05	1.90				28.95	73	20
66.	CANON CITY, COLO.	18.80	1.00				19.80	48	10
67.	BESSEMER, PA.	33.50	.70	.20			34.40	80	7
68.	FAIRPORT HARBOR, O.	14.50					14.50	30	
70.	WEST ALIQUIPPA, PA.	6.00	.20	.20			6.40	15	3
71.	STRABANE, PA.	48.25	.20				48.45	120	2
72.	PULLMAN, ILL.	19.95	1.00				20.95	52	10
73.	WARRENSVILLE, OHIO	22.75	.40				23.15	65	4
74.	AMBRIDGE, PA.	27.55	.40				27.95	58	4
77.	N. S. PITTSBURGH, PA.	21.80	.90				22.70	62	9
78.	LEADVILLE, COLO.						46	19	

Štev.	Dohodki: Podružnica	Mesečnina				Štev. Članic Redni Mladinski
		Redni	Mladinski	Družabne In "Zarja"	Članice Razno	
79.	ENUMCLAW, WASH.	15.55	2.30	.80		18.65
80.	MOON RUN, PA.	12.95				12.95
81.	KEEWATIN, MINN.	13.65	.10			13.75
83.	CROSBY, MINN.	8.30		.20		8.50
84.	NEW YORK, N. Y.	32.30		.70		33.00
85.	DePUE ILL.	13.00	.30	.10		13.40
86.	NASHWAUK, MINN.					10
88.	JOHNSTOWN, PA.	29.90	3.00	.60	.20	33.70
89.	OGLESBV, ILL.	29.40	2.00	.20	.25	31.85
90.	PRESTO, PA.	23.00	.60	.20		23.80
91.	VERONA, PA.	18.10	.60			18.70
92.	CRESTED BUTTE, COLO.	15.75				15.75
93.	BLOOKLYN, N. Y.	31.55	.70	.30		32.55
94.	CANTON, OHIO	28.05	6.00			34.05
95.	SOUTH CHICAGO, ILL.	71.85	4.50		.50	76.85
96.	UNIVERSAL, PA.	23.35	.30	.50		24.15
97.	CAIRNBROOK, PA.	13.35	.60			13.95
99.	ELMHURST, ILL.	10.50				10.50
102.	WILLARD, WIS.					11
104.	JOHNSTOWN, PA.	12.60		.10		12.70
105.	DETROIT, MICH.	6.10	.20	.30		6.60
106.	MEADOWLANDS, PA.	12.65		.60		13.25
Skupaj		\$3,902.25	182.30	9.30	4.20	\$4,098.05
						10354 1841
		Vrnjen ček št. 5186				.10
		Obresti od U. S. Treasury Bondov				265.59
		Dividend od Penn Treaty Building Ass'n., Philadelphia, Pa.				75.00
		Skupni dohodki				\$4,438.74

*Asesment za julij, avgust in september.

Za umrlo Mary Fedran, podr. št. 1, Sheboygan, Wis.	\$ 100.00
Za umrlo Mary Golob, podr. št. 1, Sheboygan, Wis.	\$ 100.00
Za umrlo Josephine Meglen, podr. št. 3, Pueblo, Colo.	\$ 100.00
Za umrlo Josephine Koncan, podr. št. 10, Cleveland, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Gertrude Zimmerman, podr. št. 10, Cleveland, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Helen Tavurac, podr. št. 17, West Allis, Wis.	\$ 100.00
Za umrlo Mary Sanker, podr. št. 21, Cleveland, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Anna Sterle, podr. št. 25, Cleveland, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Antoinette Aister, podr. št. 30, Aurora, Ill.	\$ 100.00
Za umrlo Frances Stupca, podr. št. 31, Gilbert, Minn.	\$ 100.00
Za umrlo Mary Stroin, podr. št. 32, Euclid, Ohio	\$ 100.00
Za umrlo Marie Planovsek, podr. št. 43, West Allis, Wis.	\$ 100.00
Za umrlo Matilda Devich, podr. št. 45, Portland, Oregon	\$ 100.00
Za umrlo Antonia Grandovic, podr. št. 74, Ambridge, Pa.	\$ 100.00
Za umrlo Mary Radojeich, podr. št. 91, Verona, Pa., povrnjen asesment plačan v posmrtninski sklad	27.20
Bohemian Benedictine Press: Za tiskanje in razpošiljanje "Zarje" \$875.00; Za poština in delo pri spremembji naslovov \$68.01	943.01
Skupni mesečne plače \$725.00; Davki odštetni \$65.95	659.05
Social Security davek od 1. julija do 30. septembra	43.50
Pridržan davek od 1. julija do 30. septembra	176.10
Najemnina za urade	27.00
Poština, ekspres, telegrami in telefon za tri mesecv	88.19
Tiskovine in uradne potrebščine	70.10
Narastle obresti pri nakupu U.S. Treasury bondov	77.46
Potovalni stroški in dnevnice za Zvezin Dan v Minnesoti in obisk ostalih podružnic	160.00
Dnevница za Detroit, Michigan	10.00
Poprava pisalnega stroja	3.00
Razni stroški	25.00
Skupni stroški	\$3,709.61
V blagajni 1. septembra 1949 — Balance September 1, 1949	\$240,794.95
Balance September 1, 1949	
Dohodki v septembru — September income	4,438.74
Skupaj — Total	\$245,233.69
Stroški v septembru — September disbursements	3,709.61
Ostalo in blagajni 30. septembra—Balance in treasury September 30, 1949	\$241,524.08

JOSEPHINE ERJAVEC, glavna tajnica.

Ali ste pridobili novo članico za Mladinski Oddelek?

Naročite si
BARAGOVE KNJIGE
ZA LETO 1950

Knjige so sledeče:

- 1. "BARAGOVA PRATIKA" za leto 1950 in**
- 2. "AMERIŠKE SLOVENSKE VEČERNICE" za leto 1950,**

ali druga knjiga Baragove Knjižnice.

Obe knjigi sta zelo zanimivi. Pratika je polna koristnih obvestil za vsakega Slovence in Slovenko. Zanimiva je črtica izpod peresa Ivana Baloha: "KAKO SO V SV. KRIŽU ŠKOFA SPREJELI?" To črtico bodo z zanimanjem brali vsi Dolenjci in sploh vsak Slovenec.

"AMERIŠKE SLOVENSKE VEČERNICE" pa imajo zanimivo daljšo povest "IZGUBLJENI ROD", ki je sama mnogo več vredna, kakor pa je cena obema knjigama. Zanimiva je tudi črtica: "CLEVELANDČAN NA OBISKU V DOMOVINI". Mnogo čujemo o starem kraju. Ta črtica poda o tem jasno sliko.

Obe knjigi staneta s poštino vred \$1.50

Vsaka posamez pa 80 centov.

Naročnino je poslati v poštnem Money Odru, ali bančnem čeku, na naslov:

BARAGOVA PRATIKA

1857 West 21st Place

Chicago 8, Illinois

Nova "KUHARICA"

ZA AMERIŠKE SLOVENKE

— "SLOVENSKO-AMERIŠKA KUHARICA" —

Izdala Mrs. Ivanka Zakrajšek.

Knjiga, ki jo je vsaka gospodinja želela imeti !
Cena z poštino \$5.00 Naročite jo pri "Zarja"

2073 Broadview Rd., Cleveland 9, Ohio

SAMO ENO NAVODILO

o zdravju, materinstvu, gospodinjstvu itd., vam lahko korišti več, kot stane celoletna naročnina za NOVI SVET Poleg tega Novi Svet prinaša podučilive članke, lepe povesti, pesmi, zgodovino Slovencev v Ameriki itd.
Pošljite naročnino \$3.00 še danes na naslov:

NOVI SVET

1845 West Cermak Rd., Chicago 8, III.

Ako omenite oglas v "Zarji" dobite lepo povest "Ena božjih ovetk" kot nagrada popolnoma brezplačno.

**PARK VIEW WET WASH
LAUNDRY COMPANY**

A Service to Fit Every Budget

1727-31 W. 21st Street

CAnal 6-7172-73

CHICAGO

R. JERIN & SONS

HOME OF CHOICE MEATS & GROCERIES

1952 W. 22nd Place Phone Virginia 6689

Chicago 8, Illinois

**JOS. ZELE & SONS
FUNERAL DIRECTORS**

Invalid Car Service

6502 ST. CLAIR AVE. 452 EAST 152nd ST.
ENDicott 0583 IVanhoe 3118
Cleveland, Ohio.

Za simpatično postrežbo se obrnite na

Zakrajšek Funeral Home, Inc.

6016 St. Clair Avenue. Cleveland 3, Ohio

LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service. Postrežba noč i dan.
Avtomobile za vse prilike. Tel.: ENDicott 3113

DR. FRANK T. GRILL
PHYSICIAN and SURGEON

Office 1858 W. Cermak Rd., Phone Canal 4955
Chicago 8, Illinois

JOHN ZELEZNİKAR and SONS
COAL & OIL

2045 W. 23rd St. Phone VIR. 7-6891
Chicago 8, Illinois

NOVIELLI MEMORIALS

Nick Novielli, Prop.

- Markers • Monuments
• Mausoleums

You will enjoy seeing our beautiful granite memorial values and will always find a pleasant welcome here

412 S. Chicago St., Joliet Illinois DIAL 9376

GEREND'S FUNERAL HOME

Phone 7012

SHEBOYGAN, WISCONSIN

Bolezen nesreča smrt

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče ubraniti.
Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak prizadet.
Če hočeš dobro sebi in drugim, pristopi v

**KRANJSKO-SLOVENSKO
KATOLIŠKO JEDNOTO**

*Najstarejša slovenska podpora
organizacija v Ameriki*

Posluje že 55 let

Članstvo: 41,500 Premoženje: nad \$7,500,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta
pod svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društv
KSKJ ali pa pišite na:

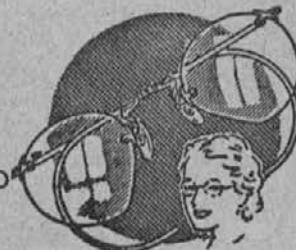
GLAVNI URAD

351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

DR. MARGARET GUSTAFSON

75 Scott St.
Joliet, Illinois

EYES EXAMINED
GLASSES FITTED
LENS DUPLICATED

DR. GUSTAFSON,
Slovenian Optometrist.

Goverim slovensko in dobili boste dobro postrežbo. Pridite na pogovor zaradi oči in dobili boste pojasnilo brez vsake obveznosti.

ZEFRAN FUNERAL HOME

Elizabeth Zefran, Registered Embalmer
Louis Zefran — Funeral Director

1941 W. Cermak Rd. Phone VIrginia 7-6688
Chicago, Illinois

Ermenc Funeral Home

5325 W. Greenfield Ave. Phone Evergreen 3-5060
Milwaukee, Wisconsin

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 46 let že obratujemo naše podjetje v zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja;
prihranili si boste denar in dobili stoprocentno postrežbo.

Tel.: HEnderson 2088. Cleveland 8, Ohio.

Podružnica: 15301-07 Waterloo Rd.
Tel.: KEmore 1235. Cleveland 10, Ohio.

Pogrebni zavod: 1053 E. 82nd Street.
Tel. HEnderson 2088. Cleveland 8, Ohio.